

Wiadomości Uniwersyteckie

SZANOWNI PAŃSTWO,

za nami dwuletni okres intensywnych zmian zmierzających do restrukturyzacji Uczelni i poprawy jej sytuacji finansowej. Nie byłyby one możliwe, gdyby nie zaangażowanie całej ekipy rektorskiej, dziekanów, rad wydziałowych, kadry kierowniczej oraz Senatu. Bardzo istotną rolę w pracach nad zmianami odegrał również prężnie działający Konwent, czyli ciało doradcze Uniwersytetu.

Satysfakcja dla nas wszystkich płynie z faktu, że kondycja Uczelni staje się coraz bardziej stabilna, o czym może świadczyć opinia biegłych rewidentów, którzy zbadali bilans za rok 2009. Wynika z niego jednoznacznie, że zadłużenie Uczelni zmniejszyło się zdecydowanie – w grudniu 2008 r. linia kredytowa wynosiła 16 173 000 zł, zaś na koniec 2009 r. 3 599 000 zł. Na bieżąco regulowane są zobowiązania i wypłaty dla pracowników, a wszystkie wskaźniki płynności finansowej w ciągu ostatnich dwóch lat dwukrotnie wzrosły. Od ponad sześciu miesięcy Uniwersytet nie korzysta z linii kredytowych. Postępy w realizowanym programie naprawczym UMCS wy-

soko ocenia również Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

W minionym roku uległ zmianie porządek prawny uczelni, a przepisy wewnętrzne dostosowano do norm prawnych wyższego rzędu. Ponadto zaszły znaczne zmiany w strukturze zatrudnienia, poprawił się stosunek liczby nauczycieli do liczby pozostałych pracowników.

Skuteczne starania o pozyskiwanie funduszy zewnętrznych pochodzących zarówno ze środków Unii Europejskiej, jak i z budżetu państwa pozwoliły nam na rozpoczęcie ważnych inwestycji o łącznej wartości ok. 250 000 000 zł. Do najważniejszych z nich należy zaliczyć m.in. budowę Instytutu Informatyki czy przebudowę Akademickiego Centrum Kultury „Chatka Żaka”. Ważnym wyzwaniem dla Uczelni będzie również realizacja inwestycji Ecotech Complex, której łączna wartość jest szacowana na kwotę ok. 150 000 000 zł.

Poprawiająca się kondycja Uczelni pozwoliła również na wprowadzenie nagród za szybkie awanse naukowe czy wyróżnianie tych, którzy przyczynili się do pozyskiwania funduszy zewnętrznych. Po raz pierwszy od kilku lat przywrócono Nagrody

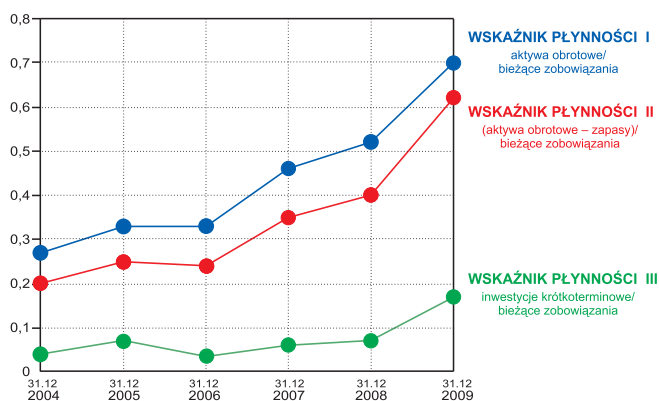
Rektora, a dodatkowo w tym roku ustanowiono Nagrodę im. Marii Curii. Utworzono również specjalny Fundusz Rektora przeznaczony dla najlepszych doktorantów.

W bieżącym roku wprowadzono nowy regulamin organizacyjny Uczelni, w następstwie którego pojawia się obieg dokumentów finansowo-księgowych. Pozwoli to usprawnić funkcjonowanie poszczególnych działów tak, by nauczyciele akademicy byli maksymalnie odciążeni od prac administracyjnych. Trwają intensywne prace nad wdrożeniem systemu SAP, którego niedoskonałości utrudniają pełną decentralizację finansową Uniwersytetu. Kontynuowane będą również prace nad opracowaniem strategii rozwoju uczelni na lata 2011–2020.

Uczelnia stoi także przed wyzwaniami, jakie stawia przed nami niż demograficzny. Od pewnego czasu podejmujemy działania mające na celu zainteresowanie naszą ofertą dydaktyczną studentów z zagranicy. Mamy nadzieję, że pełne ścieżki w języku angielskim przygotowane przez sześć wydziałów przyczynią się do wzrostu liczby obcokrajowców podejmujących płatne studia w naszej Uczelni.

Wspomniane plany nie zostaną zrealizowane bez akceptacji i zaangażowania nauczycieli akademickich. Liczę na Państwa zrozumienie i włączenie się w proces tych trudnych zmian, przed którymi stoimy. Życzę społeczności naszego Uniwersytetu w nowym roku akademickim sukcesów i satysfakcji z wykonywanej pracy.

Andrzej Dąbrowski
Rektor UMCS

Wydawca: Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

Adres redakcji: pl. Marii Curie-Skłodowskiej 5, p. 1607; 20-031 Lublin

Dyżury: pon.-pt., godz. 9-13; tel. 81 537 54 82

e-mail: wiadomosci@umcs.lublin.pl
www.wiadomosci.umcs.lublin.pl

Redakcja: Redaktor naczelny: Grzegorz Żuk
Sekretarz redakcji: Maria Masłowska
Redaktor: Monika Świetlińska

Współpracownicy: Marzena Bogusiak, Bożena Czech, Izabela Ejtzel, Monika Gabryś, Agnieszka Gałczyńska, Jolanta Jarzyńska,

Małgorzata Jaruga, Krzysztof Krawczyk, Beata Kozłowska, Elżbieta Krzezińska, Beata Krzyżanowska, Paweł Kucharski, Marcin Lipowski, Lech Maliszewski, Maria Młynarska, Monika Nowak, Małgorzata Samujło, Sylwia Skotnicka, Jerzy Żywicki

Okładka: Pikiński Lubelskiego Festiwalu Nauki, fot. Agnieszka Gałczyńska

Druk: „Petit” Skład – Druk – Oprawa
Nakład: 600 egz.

Projekt graficzny i skład: Idealit & Grzegorz Zychowicz
idealit@idealit.pl, www.idealit.pl

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i korekty nadesłanych tekstów. Ma również prawo do wyboru tekstów do publikacji.

SPIS TREŚCI

WYDARZENIA

- Z życia Uczelni..... 4
Na Wydziałach..... 12

NAUKA I LUDZIE

- VII Lubelski Festiwal Nauki 24
Uwagi do dyskusji na temat
szkolnictwa wyższego..... 26
Nauka i przemysł. Metody
spektroskopowe w praktyce 28
Profesor Cliff Ollier z wizytą
w INoZ..... 31
XII Europejska Konferencja Kultury
Ludowej..... 32
Relacja z Brussels Economic Forum
2010 34
VIII Międzynarodowa Konferencja
ION 2010..... 35
10 lat Konferencji Naukowych
„Rynek finansowy” 36
Współczesna socjaldemokracja
europejska na przełomie XX/XXI
wieku 37
Lublin miejscem obrad II Kongresu
PTKS 38
Stan i perspektywy demokracji
bezpośredniej w Europie
i na świecie 39
Mniejszości narodowe i etniczne
w Polsce na tle europejskim 40
Badania nad religią, mediami
i kulturą..... 41
XII Międzynarodowa Konferencja
ISSEI 42
Spotkania Zachodu i Wschodu... 42
IV SympozjumDziejów Biurokracji . 43
Widma Utopii 44
O wartościach – z perspektywy
językoznawczej..... 45

- Lato Polonijne 2010 w CJiKP 46
Rosyjska spuścizna w krajach Europy
Środkowej i Wschodniej..... 48
Seminarium Polsko-Białoruskie .. 49
Sztuka / twórczość – edukacja..... 49
Język, literatura i kultura
krajów słowiańskich w aspekcie
porównawczym 50
Nowy projekt realizowany
na UMCS..... 50
Przedsięwzięcia edukacyjne 51
Kolejne inwestycje UMCS 52

KARTKA Z KALENDARZA

- Wspomnienie Prof. dr. hab.
Augustyna Wosia (1932–2010) 53
Tak mało, a tak wiele. Spotkania
z Prof. Tadeuszem Wilgatem 55
Jak powstawał Wydział Chemii ... 56

W ŚWIECIE KSIĄŻEK

- Księga Mądrości Obywatelskiej
Jerzego Giedroycia 59

ŻYCIE KULTURALNE

- Berlin Biennale bez tajemnic 60

SPRAWY STUDENCKIE

- Dialog badaczy
(nie)stereotypowych 62
Obcy, a co to takiego?..... 64
Śladami żydowskiej historii 65
Nowe koło naukowe w Kolegium
Licencjackim UMCS w Radomiu .. 65
II Międzynarodowy Festiwal
Studencki 65
Obóz naukowy w Bułgarii 66
Studencki sezon sportowy
rozpoczęty 66
EURO 2012. Prolog w wykonaniu
studentów 67

Leon Jeśmanowicz w towarzystwie pracowników Archiwum UMCS przed galerią karykatur

KARYKATURY JEŚMANOWICZA W ARCHIWUM UMCS

W czerwcu dzięki przychylności rektora Andrzeja Dąbrowskiego i staraniem kierownika Archiwum UMCS dr Anny Łosowskiej sfinalizowano zakup grafik-karykatur autorstwa b. profesora UMCS, Leona Jeśmanowicza. Nieżyjący od dwudziestu lat matematyk był zatrudniony w naszej Uczelni w latach 1945–1946. Opuszczając nasz uniwersytet, zabrał ze sobą jego część w postaci obrazków uwiecznionych przez siebie ludzi i sytuacji. Wszystkie 15 rysunków powstało we wrześniu 1946 r. i do dzisiaj pozostawały w rodzinie Jeśmanowiczów, tworząc w salonie rodzinnym swoistą galerię sztuki. Przez wiele lat po śmierci ich twórcy opiekowała się nimi żona, a następnie syn Rościsław. Rysunki wróciły do Lublina, do ludzi, miejsc i sytuacji, które były inspiracją dla ich twórcy. Uchwyconych zostało ponad 70 osób – od rektora Raabego, „budującego” wraz z sekretarzem Dowjatem, przez średni personel naukowy i administracyjny Uczelni, do obsługi (kierowca, woźny) włącznie. Przedstawiają niektóre wydarzenia uczelniane: starania o księgozbiór naukowy, zmiana dziekana na Wydziale Rolnym, sesja egzaminacyjna, powstawanie organizacji studenckich, wreszcie niektóre przedsięwzięcia naukowe. Należy dodać, że wszystkie tytuły zostały nadane przez autora, co stanowi dodatkowy atut dzieł.

Grażyna Mazurek

Z ŻYCIA

Zmarł pracownik Wydziału Ekonomicznego

29 czerwca zmarł dr Henryk Zagórski, pracownik Wydziału Ekonomicznego UMCS. Wykładał również na wielu prywatnych uczelniach wschodniej Polski. Był absolwentem Wydziału Ekonomicznego UMCS. 11 lat temu podjął pracę jako asystent w Zakładzie Analiz Ekonomicznych i Logistyki. W 2007 r. uzyskał stopień doktora na podstawie przedstawionej rozprawy „Procesy zakupu i sprzedaży w krótkoterminowym zarządzaniu płynnością finansową przedsiębiorstwa”. Rok później został mianowany na stanowisko adiunkta. Był specjalistą z zakresu analizy ekonomiczno-finansowej, pracownikiem i kierownikiem działów finansowych i handlowych przedsiębiorstw prywatnych.

Asesor Programu Współpracy Transgranicznej Polska–Białoruś–Ukraina

5 lipca Wspólny Komitet Monitorujący Programu Współpracy Transgranicznej Polska–Białoruś–Ukraina 2007–2013 podjął decyzję o wyborze pracownika Centrum Badań Naukowych i Funduszy Zewnętrznych Magdaleny Pokrzyckiej-Walczak do zespołu asesorów, którzy mogą być powołani do oceny projektów. Asesorzy Programu Współpracy Transgranicznej Polska–Białoruś–Ukraina są specjalistami ds. oceny merytorycznej złożonych projektów i muszą posiadać wiedzę z zakresu m.in. współpracy transgranicznej, rozwoju regionalnego, znajomości procedur, wdrażania oraz rozliczania projektów.

Spotkanie rektorów

6 lipca rektor Andrzej Dąbrowski wziął udział w spotkaniu rektorów wyższych uczelni na zaproszenie prof. dr. hab. Mariana Wesołowskiego, rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.

Obchody Świdnickiego Lipca

W XXX rocznicę obchodów Świdnickiego Lipca prorektor Ryszard Szczygieł wziął udział w uroczystych obchodach upamiętniających wydarzenia świdnickiego strajku. Uroczystości odbyły się 8 lipca przed biurowcem WSK „PZL-Świdnik”. Dzisiaj to miejsce jest symbolem wydarzeń, które zmieniły Polskę i całą Europę Środkowo-Wschodnią.

Po złożeniu kwiatów uczestnicy przeszli ulicami Fabryczną i Baczyńskiego pod pomnik Świdnickich Spacerów, a stamtąd ulicą Niepodległości do kina „Lot”. Podczas spotkania wojewoda lubelski Genofefa Tokarska wręczyła Złote i Srebrne Krzyże Zasługi 8 osobom związanym z opozycją.

Rada Naukowo-Programowa CJKP

8 lipca prorektor Stanisław Chibowski wziął udział w posiedzeniu Rady Naukowo-Programowej Centrum Języka i Kultury Polskiej dla Polonii i Cudzoziemców.

Sukces koszykarek z UMCS

13 lipca odbyło się spotkanie Zarządu Klubu Uczelnianego AZS UMCS podsumowujące występy koszykarek AZS UMCS w sezonie 2009/2010 z władzami Uniwersytetu oraz zaproszonymi gośćmi. W czasie jego trwania rektor An-

UCZELNI

opracowanie: Monika Świetlińska, Beata Krzyżanowska

drzej Dąbrowski wręczył podziękowania dla zawodniczek, sztabu szkoleniowego oraz instytucji i firm wspierających występy koszykarek w minionym sezonie. W spotkaniu uczestniczył także prorektor Stanisław Michałowski.

UMCS w Programie Współpracy Uczelni

Nasz Uniwersytet jest jedną z pierwszych szkół wyższych, które przystąpiły do Programu Współpracy Uczelni z Firmami Infrastrukturalnymi Sektora Bankowego. Dzięki temu słuchacze wybranych kierunków studiów podyplomowych będą uczestniczyć w zajęciach dotyczących wymiany informacji gospodarczej i nowoczesnych systemów płatności prowadzonych przez specjalistów ze Związku Banków Polskich, z Krajowej Izby Rozliczeniowej, z Biura Informacji Kredytowej i z Biura Informacji Gospodarczej InfoMonitor.

Pożegnanie dr. Jana Wójcika

26 lipca zmarł dr Jan Wójcik, adiunkt Zakładu Technologii Światłowodów na UMCS. Był absolwentem Wydziału Matematyki, Fizyki i Chemii naszego Uniwersytetu. W 1971 r. podjął pracę w Zakładzie Chemii Fizycznej jako asystent naukowo-techniczny. W 1982 r. uzyskał stopień doktora nauk chemicznych. Uczestniczył w tworzeniu Pracowni Technologii Światłowodów będącej jedynym ośrodkiem w Europie dysponującym kompletną linią technologiczną dla produkcji światłowodów. W 1998 r. otrzymał wraz ze swoim zespołem Nagrodę Przewodniczącego Komitetu Badań Naukowych (Polski Nobel). W 2007 r. otrzymał Odznakę Ho-

norową Prezesa Rady Ministrów „Za zasługi dla wynalazczości”. Był wielokrotnie wyróżniany Nagrodą Rektora i Ministra.

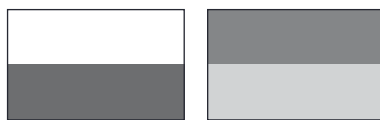
Szkoła Liderów Polonijnych

W lubelskim Ratuszu odbyła się konferencja w ramach II Szkoły Liderów Polonijnych. Na spotkaniu 26 lipca prorektor Stanisław Michałowski przedstawił uczestnikom konferencji zasady funkcjonowania samorządu terytorialnego w Polsce.

Zmarła Jadwiga Olczak

28 lipca zmarła mgr Jadwiga Olczak, która była wieloletnim dyrektorem Biblioteki Głównej UMCS. Pracowała również na stanowisku wicedyrektora i kierownika Oddziału Opracowania Druków Zwartych Nowych. Zmarła była zasłużonym bibliotekarzem, wybitnym znawcą i miłośnikiem książki, człowiekiem nieposzlakowanego charakteru.

Konwent EKPiUU na Ukrainie

W Kijowie na Ukrainie odbyło się posiedzenie Konwentu EKPiUU, w trakcie którego podjęte zostały rozmowy dotyczące przyszłej działalności Kolegium. Udział w posiedzeniu 31 sierpnia–2 września wzięli przedstawiciele pięciu uczelni: UMCS, Narodowego Uniwersytetu im. T. Szewczenki w Kijowie, Narodowego Uniwersytetu Państwowej Służby Podatkowej Ukrainy, Uniwersytetu Opolskiego oraz Wyższej Szkoły Menedżerskiej w Legnicy.

Fot. Zofia Strachetka

Absolwenci pod pomnikiem patronki UMCS

SPOTKANIE ABSOLWENTÓW

19 czerwca po 40. latach od ukończenia studiów na Wydziale BiNoZ spotkali się absolwenci kierunku biologia. Uroczystość rozpoczęła się Mszą św. w Kościele Akademickim i złożeniem kwiatów pod pomnikiem patronki Marii Curie-Skłodowskiej.

Spotkanie z dziekanem prof. dr hab. Anną Tukiendorf i wykładowcami odbyło się w sali Rady Wydziału BiNoZ i przebiegało w sympatycznej atmosferze. Zwyczajowy wykład „Darwinizm w XXI wieku” wygłosił pracownik Zakładu Biochemii UMCS dr Grzegorz Nowak. Przy powitalnym poczęstunku popłynęły serdeczne wspomnienia, a wystawa zdjęć z czasów studenckich, przygotowana przez małżeństwo Elżbietę i Mariana Zająców, którzy na tę uroczystość przyjechali aż z Kanady, pozwoliła uczestnikom zjazdu odświeżyć pamięć szczęśliwych lat studenckich. Wieczorem w hotelu „Victoria” przy poczęstunku, winie i muzyce przywoływano wspomnienia z cyklu „a pamiętasz...”, o których wszyscy myśleli, że zdarzyły się wczoraj. Na koniec wymiana adresów, telefonów i postanowienie „spotykamy się za 5 lat”.

Wanda Małek
Maria Sobieszkańska

WAKACYJNE „WIECZORY LITERACKIE”

W kolejnej odsłonie „Wieczorów Literackich” gościem Centrum Języka i Kultury Polskiej dla Polonii i Cudzoziemców był reżyser filmowy i teatralny Kazimierz Kutz. Wyreżyserował ponad dwadzieścia filmów fabularnych, w tym trylogię śląską „Sól ziemi czarnej”, „Perła w koronie”, „Paciorki jednego różańca”. Spotkanie, które poprowadziła dr Anna Nasalska, odbyło się 15 sierpnia przy ul. Weteranów 18.

Fot. W. Kosko

Wieczór literacki z Kazimierzem Kutzem. Od lewej Kazimierz Kutz, dr Anna Nasalska prowadząca spotkanie

Fot. Monika Świeżyńska

„Chatka Żaka” jest jednym z najbardziej znanych centrów folkloru w Polsce

SESJA STUDIUM FOLKLORYSTYCZNEGO

6 lipca w sali widowiskowej Akademickiego Centrum Kultury „Chatka Żaka” odbyło się uroczyste otwarcie kolejnej sesji Studium Folklorystycznego dla Instruktorów Zespołów Polonijnych. Podczas spotkania wręczono indeksy słuchaczom pierwszego roku Studium. Uczestnicy mieli również okazję obejrzeć występ Zespołu Tańca Ludowego UMCS.

Sesja Rady Miejskiej w Hrubieszowie

2 września w hrubieszowskim Domu Kultury odbyła się uroczysta sesja Rady Miejskiej z okazji jubileuszu 610. rocznicy nadania praw miejskich. Po Mszy św. prorektor Ryszard Szczygieł wygłosił referat „Lokacja miasta Hrubieszowa i jego dzieje od XV do XXI wieku”. W czasie uroczystości odbył się również koncert Zespołu Pieśni i Tańca Ziemi Hrubieszowskiej.

Udział w Międzynarodowym Symposium

Prorektor Ryszard Dębicki wziął udział w Międzynarodowym Symposium „Własność intelektualna w innowacyjnej gospodarce, który trwał od 2 do 3 września. Ekonomiczne aspekty własności przemysłowej”. Konferencję zorganizowało Collegium Novum Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Patronat naukowy IFS

Instytut Filologii Słowiańskiej od kilku lat współpracuje ze szkołami średnimi z regionu lubelskiego. Do szkół, objętych patronatem naukowym IFS, należą: Zespół Szkół im. Jana Pawła II w Woli Uhruskiej, Liceum Ogólnokształcące im. ONZ w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Biłgoraju, III Liceum Ogól-

nokształcące w Zespole Szkół Ekonomicznych im. gen. Władysława Andersa w Chełmie, I Liceum Ogólnokształcące im. Władysława Broniewskiego w Świdniku, II Liceum Ogólnokształcące im. Piotra Firleja w Lubartowie oraz VI Liceum Ogólnokształcące im. Hugona Kołłątaja w Lublinie. 3 września zawarta została umowa patronacka z Liceum Ogólnokształcącym im. Władysława Zawadzkiego w Wisznicach. Umowę o współpracy podpisali: dziekan Wydziału Humanistycznego prof. dr hab. Henryk Gmiterek, dyrektor IFS prof. dr hab. Feliks Czyżewski oraz dyrektor LO M. Władyczuk-Pakuła. W wydarzeniu uczestniczyli także przedstawiciele władz samorządowych (starosta bialski Tadeusz Łazowski, starosta włodawski J. A. Kloc, wójt gminy Wisznice P. Dragan), a także wicekurator Oświaty H. B. Wagner. Przedstawione zostało środowisko naukowe IFS: wicedyrektor dr A. Orłowska, profesorowie: P. Sotirov, M. Sajewicz, S. Kavaliou, dr H. Munia, dr A. Dudek-Szumigaj, dr E. Białek, mgr A. Borowiec oraz dr M. Olejnik.

Ewa Białek

Ochrona dziedzictwa kulturowego pogranicza.

W Trybunale Koronnym 6–8 września odbyła się międzynarodowa

konferencja naukowa „Ochrona dziedzictwa kulturowego pogranicza” zorganizowana przez Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury oraz Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II. Prorektor Ryszard Szczygieł wygłosił referat „Lublin miasto wielokulturowe i wieloetniczne w okresie przedrozbiorowym”.

III Polski Kongres Genetyki

12–15 września pod auspicjami Polskiego Towarzystwa Genetycznego i Polskiego Towarzystwa Genetyki Człowieka na Uniwersytecie Przyrodniczym odbył się III Polski Kongres Genetyki w Lublinie. Organizatorem był Zakład Genetyki

i Mikrobiologii UMCS, a współorganizatorami pracownicy Uniwersytetu Przyrodniczego i Uniwersytetu Medycznego. Na kongresie spotkali się naukowcy, doktoranci i studenci zajmujący się genetyką człowieka, genetyką zwierząt, roślin i mikroorganizmów i przedstawili swoje osiągnięcia. Dyskutowali nad najnowszymi problemami genetycznymi. Udział w dyskusjach wziął także prorektor Ryszard Dębicki.

Obrady Fundacji Rektorów Polskich

13 września w Ossie koło Rawy Mazowieckiej odbyły się obrady VIII Szkoły Zarządzania Strategicznego Fundacji Rektorów Polskich dla Rektorów i Prorektorów. W konfe-

rencji wziął udział rektor Andrzej Dąbrowski, podejmując dyskusję z uczestnikami na temat regulacji znowelizowanej ustawy o finansach publicznych, która nakłada na rektorów nowe obowiązki w zakresie analizy ryzyka i kontroli zarządczej. Omówiono również perspektywy budżetowe na rok 2011, perspektywy wdrażania Krajowych Ram Kwalifikacji oraz projekt FRP „Benchmarking w szkolnictwie wyższym”. Konferencja odbyła się w ramach partnerstwa strategicznego KRASP-FRP, która miała na celu realizację „Programu stałych przedsięwzięć Fundacji Rektorów Polskich w systemie doskonalenia kadr kierowniczych uczelni akademickich”.

Z PRAC SENATU

30 czerwca odbyło się posiedzenie Senatu. Na wstępie uczczono chwilą ciszy pamięć zmarłego dr. Henryka Zagórskiego. Rektor wręczył listy gratulacyjne z okazji jubileuszu pracy następującym jubilatam: prof. dr. hab. Nikodemowi Grankowskiemu za 45 lat pracy, dr. hab. Andrzejowi Świecy, prof. nadzw. za 35 lat pracy, prof. dr. hab. Wiesławowi Andrzejowi Kamińskiemu za 35 lat pracy, dr. hab. Marii Teresie Nowak, prof. nadzw. za 35 lat pracy, dr. hab. Jerzemu Andrzejowi Matyjaskowi za 25 lat pracy, dr. hab. Janowi Siewiesiukowi, prof. nadzw. za 40 lat pracy, prof. dr. hab. Tadeuszowi Kuczumowi za 35 lat pracy, prof. dr. hab. Ryszardowi Taranko za 40 lat pracy, prof. dr. hab. Bronisławowi Jańczukowi za 40 lat pracy, dr. hab. Teresie Liszcz, prof. nadzw. za 40 lat pracy, prof. dr. hab. Monice Adamczyk-Garbowskiej, prof. nadzw. za 30 lat pracy, dr. hab. Janowi Piotrowi Zalewie, prof. nadzw. za 45 lat pracy, dr. hab. Zdzisławowi Bartkowiczowi, prof. nadzw. za 35 lat pracy, ad. II st. Marii Polakowskiej-Prokopiak za 25

lat pracy. Wręczono ponadto nominacje na stanowiska profesora zwyczajnego prof. dr. hab. Krzysztofowi Murawskiemu oraz prof. dr. hab. Wojciechowi Witkowskiemu. W trakcie kwietniowego posiedzenia Senat przyjął Uchwałę w sprawie inwestycji „Przebudowa bazy dydaktycznej UMCS w Lublinie – Inkubator Medialno-Artystyczny”, Uchwałę w sprawie inwestycji „Modernizacja i wyposażenie obiektów dydaktyczno-badawczych Wydziałów Biologii i Nauk o Ziemi, Matematyki, Fizyki i Informatyki i Chemii”, Uchwałę w sprawie przyjęcia sprawozdania z wykonania planu rzeczowo-finansowego za 2009 rok, Uchwałę w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2009 rok, Uchwałę w sprawie nadania tytułu Honorowego Profesora UMCS prof. dr. hab. Tomaszowi Schrammowi, Uchwałę w sprawie inwestycji „Przebudowa pomieszczeń auli, hollu głównego, szatni, portierni, klatek schodowych z dostosowaniem do obowiązujących przepisów p.poż. oraz termomodernizacja budynku Wydziału Filozofii i Socjologii UMCS” oraz Uchwałę

w sprawie inwestycji „Remont kapitalny dwóch auli z dostosowaniem do obowiązujących przepisów p.poż. w budynku Wydziału Ekonomicznego”.

Senat pozytywnie odniósł się do wniosków Rad Wydziałów: Biologii i Nauk o Ziemi – w sprawie mianowania prof. dr. hab. Tomasza Komorowskiego na stanowisko prof. zwyczajnego na czas nieokreślony; Humanistycznego – w sprawie przedłużenia zatrudnienia na stanowisku profesora nadzwyczajnego dr. hab. Małgorzaty Karwatowskiej, przedłużenia zatrudnienia na stanowisku profesora nadzwyczajnego dr. hab. Jerzego Libery; Pedagogiki i Psychologii – w sprawie mianowania dr. hab. Doroty Turskiej na stanowisko prof. nadzwyczajnego na czas określony; Politologii – w sprawie utworzenia Zakładu Teorii Polityki i Metodologii Politologii, utworzenia w strukturze Zakładu Komunikacji Społecznej Pracowni Reportażu, utworzenia w strukturze Zakładu Dziennikarstwa Pracowni Badań nad Instytutem Literackim w Paryżu oraz mianowania dr. hab. Czesława Maja na stanowisko prof. nadzwyczajnego na czas określony.

Paweł Kucharski

Fot. BKIP

Przedstawiciele UMCS na Ogólnopolskiej Kampanii Informacyjnej „Salon Maturzystów – Perspektywy 2010” w Łodzi

UMCS NA SALONIE MATURZYSTÓW

UMCS, chcąc wyjść naprzeciw oczekiwaniom tegorocznych maturzystów, wziął udział w organizowanej już od ponad 20 lat Ogólnopolskiej Kampanii Informacyjnej „Salon Maturzystów – Perspektywy 2010”. Przedstawiciele Uczelni odwiedzili siedem miast: Kraków, Łódź, Białystok, Warszawę, Rzeszów, Kielce, Lublin, spotykając się z młodzieżą województw małopolskiego, łódzkiego, podlaskiego, mazowieckiego, podkarpackiego, świętokrzyskiego oraz lubelskiego. Stoisko UMCS cieszyło się dużym zainteresowaniem nie tylko na lokalnym rynku, ale w każdym miejscu, gdzie gościli nasi przedstawiciele. Reprezentanci Uczelni kompleksowo i starannie przedstawili maturzystom przygotowaną przez Biuro Komunikacji i Promocji ofertę edukacyjną. W tym roku najczęściej zadawane pytania dotyczyły popularnych od wielu lat kierun-

ków jak prawo, stosunki międzynarodowe czy psychologia. Coraz częściej maturzyści wykazywali zainteresowanie Wydziałem Chemii, Wydziałem Matematyki, Fizyki i Informatyki oraz kierunkami zamawianymi.

20 września jedno ze spotkań informacyjnych odbyło się na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie. W przygotowanej dla absolwentów szkół ponadgimnazjalnych roku szkolnego 2010/2011 kampanii uczestniczył prorektor Stanisław Michałowski. Spotkanie informacyjne „Salon Maturzystów Perspektywy 2010” zostało zorganizowane przez Fundację Edukacyjną Perspektywy we współpracy z Okręgowymi Komisjami Egzaminacyjnymi oraz kolegiami rektorskimi 18 największych ośrodków akademickich.

Małgorzata Pikul
Biuro Komunikacji i Promocji

Współpraca naukowa

15 września prorektor Ryszard Dębicki spotkał się z ambasadorem Ukrainy prof. dr. hab. Markijanem Malskym z Narodowego Uniwersytetu im. Iwana Franki we Lwowie. Celem spotkania było nawiązanie współpracy naukowej i wymiany osobowej między państwami.

Unikatowa specjalność na geografii

W tym roku akademickim na studiach dziennych drugiego stopnia geografii uruchomiono unikatową specjalność „rozwój regionalny”. Specjalność jest realizowana pod patronatem ministra rozwoju regionalnego tylko w trzech ośrodkach w kraju: UMCS, Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie. Nowa specjalizacja jest przeznaczona dla absolwentów studiów licencjackich geograficznych, ekonomicznych, politologicznych, socjologicznych itp. Absolwenci, którzy ukończą tę specjalność, będą posiadać wiedzę i umiejętności umożliwiające tworzenie programów rozwoju regionalnego, monitorowanie realizacji tych programów, przygotowania i rozliczania projektów współfinansowanych z Funduszy Strukturalnych.

Wizyta na UP

Rektor Andrzej Dąbrowski wziął udział w uroczystym posiedzeniu Senatu i Rady Wydziału Ogrodniczego Uniwersytetu Przyrodniczego, który odbył się 17 września z okazji 40-lecia jednostki, a także w uroczystym nadaniu tytułu doktora honorowego prof. Andrzejowi Libikowi.

„Dni Majdanka”

16 września rozpoczęły się trwające do 19 września „Dni Majdanka” organizowane corocznie dla uczczenia pamięci ofiar hitlerowskiego obozu zagłady w Lublinie. Uroczyste obchody zorganizowało Towarzystwo Opieki nad Majdankiem. Udział wzięli przedstawiciele

le władz miasta i regionu, środowiska naukowego i instytucji kultury. W obchodach uczestniczyli również prorektor Ryszard Szczygieł.

Artyści na Festiwalu Nauki

W ramach VII Lubelskiego Festiwalu Nauki 2010 na Wydziale Artystycznym odbyły się warsztaty graficzne: „Linoryt dziś – tradycja na grafika w świecie nowoczesnych technik drukarskich”. W warsztatach udział wzięli uczniowie z V klasy Szkoły Podstawowej im. Jaworzniaków w Krzesimlinie pod opieką Moniki Woźniak oraz uczniowie II klasy Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 5 XIX Liceum Ogólnokształcącego im. Marii i Jerzego Kuncewiczów w Lublinie pod opieką Marzeny Żywickiej i Marii Kulisz. Warsztaty prowadziła Agnieszka Zawadzka. Wydział Artystyczny był również współorganizatorem wystawy Współczesna Sztuka Litewska zorganizowanej w ramach Festiwalu Nauki w Galerii Po Schodach Młodzieżowego Domu Kultury nr 2 w Lublinie. Prezentacja była efektem kilkuletniej współpracy z Uniwersytetem w Szawłach na Litwie. Wzięło w niej udział 16 artystów. Ekspozycja obejmowała grafikę, malarstwo, fotografię, rzeźbę,

ceramikę i tkaninę. Szeroka propozycja stwarzała możliwość wypracowania płaszczyzny porównań i analiz, przybliżyła twórczość pedagogów partnerskiej uczelni i była okazją do spojrzenia na współczesną sztukę litewską. Autorami projektu byli Agnieszka Zawadzka i Robert Rabiej.

Obchody dożynkowe

Prorektor Stanisław Michałowski reprezentował władze UMCS podczas dorocznych Wojewódzkich Dożynek, które odbyły się 19 września na błoniach zamkowych w Lublinie.

Po wielu latach gospodarzem uroczystości było miasto Lublin. Rozpoczęte na pl. Zamkowym Mszą św., odprawioną przez metropolitę lubelskiego arcybiskupa Józefa Życińskiego, zostały uświetnione widowiskiem obrzędowym w wykonaniu zespołu z Hańska oraz kilkoma koncertami polskich gwiazd muzycznych.

„Twórczość w szkole”

Dwa dni, 20–21 września, trwała konferencja naukowa „Twórczość w szkole. Rzeczywiste i możliwe aspekty zagadnienia” na Wydziale Humanistycznym. Organizatorem spotkania był Zakład Metody-

ki Nauczania Literatury i Języka Polskiego. Uroczystego otwarcia dokonał rektor Andrzej Dąbrowski. W czasie konferencji odczytano referaty dotyczące takich problemów, jak twórczość nauczyciela i ucznia w edukacji humanistycznej, sposoby motywowania do własnej twórczości i jej analiza jako przedmiotu badań. Wystąpienia dotyczyły również problematyki twórczości wobec standardów i zadań egzaminacyjnych oraz ocenie Internetu jako miejsca twórczości uczniowskiej.

Współpraca UMCS ze szkołami średnimi

22 września do grona szkół współpracujących z UMCS dołączyły kolejne: VI Liceum Ogólnokształcące im. Hugona Kołłątaja w Lublinie oraz Ogólnokształcące Liceum Językowe im. Unii Europejskiej w Radomiu. Tego samego dnia prof. dr hab. Ryszard Dębicki, Prorektor ds. Badań Naukowych i Współpracy Międzynarodowej gościł w zastępstwie prof. dr hab. Andrzeja Dąbrowskiego, Rektora UMCS, dyrektorów szkół współpracujących z UMCS. Na spotkaniu nakreślono nowe kierunki dotyczące współpracy na rok akademicki 2010/2011.

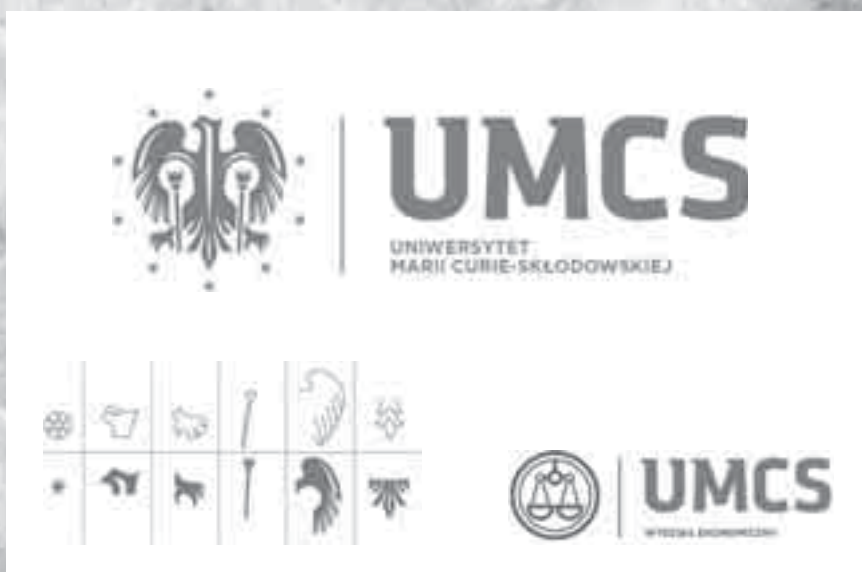
AKCJI PROMOCYJNEJ CIĄG DALSZY

Biuro Komunikacji i Promocji wydało nowy, dwujęzyczny folder promocyjny UMCS. W wersji PDF można go pobrać ze strony internetowej UMCS. Wersję drukowaną można otrzymać za darmo w pokoju 1312 na XIII piętrze Rektoratu. W folderze znalazły się wszystkie niezbędne informacje dotyczące życia naszego Uniwersytetu. Informator przeznaczony jest również dla cudzoziemców.

Z kolei w lipcu w serwisie YouTube znalazł się opracowany przez Biuro Komunikacji i Promocji film promocyjny zachęcający maturzystów do studiowania na naszej Uczelni. Film można obejrzyć, wpisując w serwisie YouTube hasło „Film promocyjny UMCS – wersja polska”.

Okladka folderu UMCS

NOWE LOGO UMCS

Od kilku lat UMCS podejmuje próby opracowania nowego znaku Uczelni, ujednoczenia oznaczeń wszystkich jednostek, wprowadzenia systemu, który jednoznacznie identyfikowałby UMCS. Prof. dr hab. Andrzej Dąbrowski, Rektor Uczelni powołał 30 października 2009 r. Zespół ds. opracowania nowego Systemu Identyfikacji Wizualnej. W skład zespołu weszli prof. Iwona Hofman, dr Katarzyna Stasiuk, dr Robert Furtak, dr Sławomir Plewko, Marcin Gołębiowski oraz dr Marcin Lipowski. Zespół opracował założenia nowego systemu, a następnie w kwietniu br. spośród kilkudziesięciu złożonych ofert wybrał wykonawcę nowych oznaczeń. W trakcie prac warszawska firma Mamastudio opracowała kilka wariantów nowego znaku, spośród których wybrano najlepszy. Propozycja została dopracowana podczas konsultacji prowadzonych w Lublinie i Warszawie. Propozycja nowego znaku została zaprezentowana Senatowi Uczelni 29 września.

Nowy znak ma konstrukcję dwuczłonową. Po jego lewej stronie znajduje się symbol orła, po prawej akronim nazwy uczelni z deskryptorem pełnej nazwy Uniwersytetu. Konstrukcja ma w swoim założeniu łą-

czyć w sobie tradycję i nowoczesność. UMCS ma być dzięki temu odbierany jako współczesna, prężna instytucja z tradycjami. Unowocześniony symbol orła nawiązuje wieloma elementami do kształtu orła z herbu UMCS, berła rektorskiego. Na nowym znaku są one lepiej widoczne, a liczba gwiazdek otaczających orła odpowiada faktycznej liczbie Wydziałów Uczelni. Akronim nazwy ma tworzyć element charakterystyczny znaku przez użycie specjalnej czcionki do tego celu. Znak jest pierwszym etapem prac nad nowym systemem identyfikacji UMCS. Dwuczłonowa konstrukcja znaku daje możliwość wykorzystania oznaczeń wydziałowych w pełnym systemie. We wstępnej propozycji w miejsce orła w oznaczeniach wydziałowych wstępowałyby znak konkretnego wydziału, a pod skrótową nazwą uczelni pojawiałyby się pełna nazwa wydziału – obie zmiany w kolorystyce wydziałowej. Decyzję o wprowadzeniu znaku może podjąć Senat uczelni. W dalszym ciągu czekamy na uwagi ze strony społeczności akademickiej pod adresem promocja@umcs.lublin.pl z dopiskiem LOGO.

Dr Marcin Lipowski
Kierownik Biura Komunikacji
i Promocji UMCS

Dyplomy dla absolwentów

24 września odbyło się uroczyste spotkanie absolwentów roku akademickiego 2009/2010 Wydziału Pedagogiki i Psychologii. Podczas jego trwania absolwentom wręczono dyplomy. W spotkaniu wzięł udział prorektor Stanisław Chibowski.

Z wizytą na immatrykulacji UP

30 września prorektor Ryszard Dębicki uczestniczył w uroczystej immatrykulacji studentów Uniwersytetu Przyrodniczego w Centrum Kongresowym. Uroczysta inauguracja roku akademickiego 2010/2011 została poprzedzona Mszą św. odprawioną przez arcybiskupa Józefa Życińskiego i koncertem tenora Marka Torzewskiego. W czasie ceremonii immatrykulacji studentów i doktorantów reprezentujących wszystkie kierunki i wydziały UP poseł Elżbieta Kruk w imieniu Kancelarii Prezydenta RP wręczyła pracownikom sąsiedniego uniwersytetu ordery państwowe.

Jubileusz 30-lecia Muzeum UMCS

15 października w sali Muzeum UMCS (w gmachu Biblioteki Uniwersyteckiej UMCS, ul. Radziszewskiego 11) otwarto wystawę podsumowującą dorobek 30 lat działalności uniwersyteckiego Muzeum. Zaprezentowano na niej fotografie z wernisaży, publikacje związane z wystawami (plakaty, foldery, zaproszenia) oraz wybór ważniejszych obiektów pozostających w zbiorach Muzeum UMCS, dokumentujących dzieje Uniwersytetu.

Rolą Muzeum jest zbieranie, poznawanie, dokumentowanie i pokazywanie dziejów Uczelni. Tym samym pełni ono rolę symbolicznej dokumentacji kultury.

Natasza Ziółkowska-Kurczuk

Film Nataszy Ziółkowskiej-Kurczuk na festiwalu w Toruniu

Trwa festiwalowe życie filmu „W Nowicy na końcu świata” w reżyserii Nataszy Ziółkowskiej-Kurczuk, pracownika Zakładu Kultury Polskiej Instytutu Kulturoznawstwa. Film zakwalifikowano na Festiwal Antropologii Wizualnej ASPEKTY, który odbędzie się 26–28 listopada w Muzeum Etnograficznym w Toruniu. Jest to coroczne wydarzenie mające na celu promocję i prezentację filmów z zakresu antropologii wizualnej. Film „W Nowicy na końcu świata”, którego premiera kinowa

odbyła się 10 marca w ACK UMCS „Chatka Żaka” w Lublinie, brał już udział w kilku festiwalach: w maju na III Spotkaniach Teatralnych INNOWICA w Nowicy, na VII Festiwalu Planete Doc Review w Warszawie i na festiwalu HALO!GEN w Gliwicach, a także na IV Festiwalu Filmowym i Artystycznym „Dwa Brzegi” w Kazimierzu Dolnym. Miał też pokaz specjalny we wrześniu podczas XXIX Koszalińskiego Festiwalu Debiutów Filmowych „Młodzi i Film” oraz w Klubie Krótkiego Kina Centrum Kultury „Zamek” w Poznaniu. Premiera filmu w TVP Kultura przewidziana jest w czasie Świąt Bożego Narodzenia.

Z PRAC SENATU

29 września odbyło się posiedzenie Senatu. Na wstępie chwilą ciszy uczczono pamięć zmarłych: dr. Jana Wójcika, mgr Jadwigi Olczak, prof. dr. hab. Augustyna Wosia oraz prof. Dr. hab. Jerzego Kurnala. Rektor wręczył listy gratulacyjne z okazji jubileuszu pracy jubilatam: dr. hab. Teresie Pękali, prof. nadzw., dr. hab. Grzegorzowi Januszowi, prof. nadzw., prof. dr. hab. Leszkowi Leszczyńskiemu, prof. dr. hab. Mieczysławowi Budzyńskiemu, dr. hab. Piotrowi Karpusiowi, prof. nadzw., prof. dr. hab. Janowi Fiedurkowi, prof. dr. hab. Lechowi Dubelowi, dr. hab. Lechowi Zdybelowi, dr. hab. Zdzisławowi Łojewskiemu, prof. nadzw., dr. hab. Bożenie Jasińskiej, dr. hab. Tadeuszowi Domańskiemu, prof. nadzw., ad. II st. Jackowi Wojciechowskiemu, prof. nadzw., dr. hab. Małgorzacie Cytryńskiej, prof. dr. hab. Antoniemu Gawronowi, dr. hab. Ewie Maj, prof. nadzw., dr. hab. Czesławowi Majowi, prof. nadzw., dr. hab. Tadeuszowi Szkołutowi, prof. nadzw., prof. dr. hab. Lesławowi Hostyńskiemu, prof. dr. hab. Andrzejowi Kidybie, dr. hab. Andrzejowi Jakubeckiemu, prof. nadzw.

W trakcie wrześniowego posiedzenia Senat przyjął: Uchwałę w sprawie zatwierdzenia recenzji przygotowanej przez prof. dr. hab. Andrzeja Kidybę dotyczącej nadania prof. dr. hab. Peterowi-Christianowi Müller-Graffowi godności doctora honoris causa Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uchwałę w sprawie odnowienia po 50 latach dyplomu doktorskiego prof. dr. hab. Stanisława Szpikowskiego, Uchwałę w sprawie uzupełnienia składów komisji senackich i dyscyplinarnych o przedstawicieli studentów i doktorantów, Uchwałę w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Uniwersytetu w roku akademickim 2009/2010, Uchwałę w sprawie uzupełnienia składu Senackiej Komisji ds. Budżetu i Finansów, w związku z przejściem na emeryturę dr. Ryszarda Schoenborna i powołanie na jego miejsce dr. Jerzego Jabłońskiego oraz Korektę planu rzeczowo-finansowego.

Ponadto w drodze Uchwały Senat UMCS przyjął temat wykładu inauguracyjnego „Sztuka w przestrzeni publicznej” przygotowanego przez ad. II st. Artura Popka, prof. nadzw. z Wydziału Artystycznego.

Senat UMCS wydał także opinię w sprawie zatrudnienia mgr

Małgorzaty Gajewskiej na stanowisko Dyrektora Centrum Nauczania i Certyfikacji Języków Obcych oraz Opinię w sprawie zatrudnienia mgr. Krzysztofa Krawczyka na stanowisko Dyrektora Centrum Kultury Fizycznej.

Senat pozytywnie odniósł się do wniosków Rad Wydziałów: Prawa i Administracji dotyczącego mianowania dr. hab. Andrzeja Wrzyszcza na stanowisko prof. nadzwyczajnego na czas określony; Humanistycznego – dotyczących mianowania dr. hab. Roberta Litwińskiego na stanowisko prof. nadzwyczajnego na czas określony oraz dr. hab. Dariusza Chemperka na stanowisko prof. nadzwyczajnego na czas określony.

Na zakończenie Senat poparł Uchwałę Rady Wydziału Humanistycznego w sprawie planów wprowadzenia VAT na książki, Opinię Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” z dnia 20 września 2010 r. o projekcie budżetu państwa na 2011 r., w wersji z września 2010 r., w działach nauka i szkolnictwo wyższe oraz Opinię Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” z dnia 20 września 2010 r. o projekcie nowelizacji ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym z dnia 30.07.2010 r. przedstawionej przez MNiSzW.

Paweł Kucharski

NA WYDZIAŁACH

WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY

Obrony

Rada Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej im. I. J. Paderewskiego w Poznaniu na posiedzeniu 24 czerwca podjęła uchwałę o nadaniu stopnia doktora habilitowanego sztuk muzycznych w dyscyplinie instrumentalistyka mgr (kwalifikacje I stopnia) Elwirze Śliwkiewicz-Cisak. Podstawą przewodu habilitacyjnego było dzieło artystyczne zarejestrowane na nośniku elektronicznym oraz opis w formie książki stanowiących łącznie publikację pod wspólnym tytułem „Sztuka transkrybowania na akordeon koncertowy na podstawie wybranych kompozycji Domenico Scarlattiego, Izaaka Albeniza, Astora Piazzolli, Henryka Wieniawskiego, Jana Sebastiana Bacha, Mauricego Moszkowskiego”. Recenzentami pracy byli: prof. Włodzimierz Lech Puchnowski, dr ph. m. (Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie), prof. Mirosława Semeniuk-Podraza (Akademia Muzyczna w Krakowie), prof. Zbigniew Lasocki (Akademia Muzyczna w Łodzi), dr hab. Teresa Adamowicz-Kaszuba (Akademia Muzyczna w Poznaniu).

WYDZIAŁ BIOLOGII I NAUK O ZIEMI

Obrony

Rada Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi na posiedzeniu 23 czerw-

ca nadała stopień doktora nauk biologicznych w zakresie biologii mgr Edycie Buczyńskiej – asystentce w Katedrze Zoologii Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Temat rozprawy brzmiał „Chruściki (Trichoptera) Roztocza”. Promotorem był prof. dr hab. Witold Kowalik z Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, a recenzentami dr hab. Bernard Staniec, prof. nadzw. UMCS i prof. dr hab. Anna Liana z Muzeum i Instytutu Zoologii PAN w Warszawie.

Rada Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi na posiedzeniu 23 czerwca nadała stopień doktora nauk biologicznych w zakresie biologii mgr. Rafałowi Krawczykowi – asystentowi w Zakładzie Ochrony Przyrody Instytutu Biologii UMCS. Temat rozprawy brzmiał „Analiza rozmieszczenia roślin naczyniowych w dolinie rzecznej na przykładzie dolnego Sanu”. Promotorem był dr hab. Marek Kucharczyk z Zakładu Ochrony Przyrody Instytutu Biologii UMCS, a recenzentami dr hab. Barbara Tokarska-Guzik z UŚ w Katowicach i prof. dr hab. Krystyna Towpasz z UJ w Krakowie.

Rada Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi na posiedzeniu 23 czerwca nadała stopień doktora nauk biologicznych w zakresie biologii mgr Magdalenie Mizerskiej-Dudce – studentce studiów doktoranckich w Zakładzie Immunologii Bezkręgowców Instytutu Biologii. Temat rozprawy brzmiał „Mechanizmy odpowiedzi immunologicznej *Galleria mellonella* po zakażeniu entomopatogennym szczepem *Pseudomonas aeruginosa*”. Promotorem była prof. dr hab. Teresa Jakubowicz z Zakładu Immunologii Bezkręgowców Instytutu Biologii UMCS, a recenzentami prof. dr hab. Mie-

czysława I. Boguś z Instytutu Parazytologii PAN w Warszawie oraz prof. dr hab. Martyna Kandeferszerzeń z Instytutu Mikrobiologii i Biotechnologii UMCS.

Rada Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi na posiedzeniu 23 czerwca nadała stopień doktora nauk biologicznych w zakresie biologii mgr Anecie Stracheckiej – studentce studiów doktoranckich na Wydziale na Wydziale Biologii i Hodowli Zwierząt Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Temat rozprawy brzmiał „Proteazy i inhibitory proteaz na powierzchni ciała pszczoły miodnej (*Apis mellifera*) jako element odporności nieswoistej”. Promotorem był prof. dr hab. Jerzy Demetraki-Paleolog z UP w Lublinie, a recenzentami prof. dr hab. Krystyna Żółtowska z UW-M w Olsztynie oraz prof. dr hab. Wanda Małek z Wydziału BiNoZ UMCS.

Rada Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi na posiedzeniu 23 czerwca nadała stopień doktora nauk biologicznych w zakresie biologii mgr Joannie Pilipczuk – studentce studiów doktoranckich w Zakładzie Zoologii Instytutu Biologii UMCS. Temat rozprawy brzmiał „Weryfikacja pozycji systematycznej rodzajów *Carpelimus* LEACH, 1819 i *Thinodromus* KRAATZ, 1857, (Coleoptera: Staphylinidae, Oxytelinae) na podstawie cech morfologicznych larw i badań molekularnych”.

Promotorem był dr hab. Bernard Staniec, prof. nadzw. UMCS, a recenzentami dr hab. Bożena Łagowska, prof. nadzw. UP w Lublinie oraz dr hab. Mariusz Tarnawski, prof. nadzw. z Uniwersytetu Wrocławskiego.

Rada Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi na posiedzeniu 23 czerwca nadała stopień doktora nauk

o Ziemi w zakresie geografii mgr Marcie Kusznerczuk – studentce studiów doktoranckich w Zakładzie Geografii Fizycznej i Paleogeografii Instytutu Nauk o Ziemi UMCS. Temat rozprawy brzmiał „Naturalne i antropogeniczne uwarunkowania procesów fluwialnych w dolinie Bugu pod Janowem Podlaskim”. Promotorem była prof. dr hab. Maria Łączont z Instytutu Nauk o Ziemi UMCS, a recenzentami prof. dr hab. Marian Harasimiuk z Instytutu Nauk o Ziemi UMCS oraz prof. dr hab. Kazimierz Klimek z UŚ w Sosnowcu. ❧

Rada Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi na posiedzeniu 23 czerwca nadała stopień doktora nauk o Ziemi w zakresie geografii mgr. Piotrowi Bartmińskiemu – asystentowi w Zakładzie Gleboznawstwa INoZ UMCS. Temat rozprawy brzmiał: „Dynamika procesu bagiennego w glebach organicznych torfowiska poddanego zbiegom renaturyzacyjnym”. Promotorem był prof. dr hab. Ryszard Dębicki z Instytutu Nauk o Ziemi UMCS. ❧

WYDZIAŁ CHEMII

Obrony

10 czerwca odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej „Chiralne p-stereogenne triarylofosfiny. Synteza i rozdział na enancjomery” mgr Małgorzaty Lubańskiej, asystentki w Zakładzie Chemii Organicznej. Promotorem był prof. dr hab. K. Michał Pietrusiewicz, a recenzentami: prof. dr hab. Sławomir Jarosz z Instytutu Chemii Organicznej PAN w Warszawie oraz prof. dr hab. Wojciech J. Stec z Centrum Badań Molekularnych i Makromolekularnych PAN w Łodzi. ❧

14 czerwca odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej

mgr Iwony Pawłowskiej-Kapusty, uczestniczki niestacjonarnych studiów doktoranckich na Wydziale Chemii UMCS, zatytułowanej „Technika dozowania zawiesiny w analizie materiałów roślinnych na zawartość metali śladowych metodą GF-AAS”. Promotorem rozprawy był dr hab. Ryszard Dobrowolski, prof. nadzw. UMCS, a recenzentami: prof. dr hab. Ewa Bulska z Wydziału Chemii Uniwersytetu Warszawskiego oraz dr hab. Andrzej Komosa z Wydziału Chemii UMCS. ❧

12 lipca odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Agnieszki Ostasz, asystentki w Zakładzie Chemii Ogólnej i Koordynacyjnej na Wydziale Chemii UMCS, zatytułowanej „Koordynacyjne połączenia lantanowców z kwasami benzenopolikarboksylowymi”. Promotorem rozprawy była dr hab. Zofia Rzączyńska, prof. nadzw. UMCS, a recenzentami: dr hab. Anna Derył-Marczewska, prof. nadzw. UMCS oraz dr hab. Barbara Barszcz, prof. Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach. ❧

Rada Wydziału Chemii na wrześniowym posiedzeniu pozytywnie oceniła rozprawy doktorskie i podjęła uchwałę o nadaniu mgr Małgorzacie Lubańskiej, mgr Iwonie Pawłowskiej-Kapuście oraz mgr Agnieszce Ostasz stopnia naukowego doktora nauk chemicznych. ❧

24 września odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr. Krzysztofa Borowika, uczestnika niestacjonarnych studiów doktoranckich na Wydziale Chemii UMCS. Przedstawił do publicznej obrony pracę „Badania hydrometalurgicznego odzysku wybranych pierwiastków przejściowych ze zużytych katalizatorów”, której promotorem był prof. dr hab. Zbigniew Hubicki, a recenzentami: prof. dr hab. Władysław Janusz z UMCS oraz prof. dr hab. inż. Władysław Walkowiak z Politechniki Wrocławskiej. ❧

24 września odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr. Marka Studzińskiego, uczestnika niestacjonarnych studiów doktoranckich na Wydziale Chemii UMCS. Przedstawił rozprawę „Chromatografia cienkowarstwowa w polu magnetycznym”, której promotorem była dr hab. Irena Malinowska, a recenzentami: dr hab. Tadeusz Dzido, prof. nadzw. z Uniwersytetu Medycznego w Lublinie oraz dr hab. Mirosława Krauze-Baranowska, prof. nadzw. z Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego. ❧

24 września na Wydziale Chemii UMCS odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Elżbiety Rastawieckiej, uczestniczki stacjonarnych studiów doktoranckich na Wydziale Chemii UMCS. Przedstawiła rozprawę „Projektowanie i synteza nowych P-chiralnych ligandów fosfonowych dla potrzeb katalizy asymetrycznej”. Promotorem był prof. dr hab. K. Michał Pietrusiewicz, a recenzentami: prof. dr hab. Osman Achmatowicz – Instytut Farmaceutyczny Warszawa oraz prof. dr hab. Marian Mikołajczyk – Centrum Badań Molekularnych i Makromolekularnych PAN Łódź. ❧

Spotkania

W celu nawiązania współpracy naukowej w dniach 1–3 lipca Zakład Chemii Organicznej odwiedził profesor Christian Bruneau z Uniwersytetu w Rennes we Francji. ❧

Od 1 lipca do 10 sierpnia w Zakładzie Metod Chromatograficznych gościł dr Tomas Peña Ruiz z Uniwersytetu w Jaen w Hiszpanii. ❧

Na zaproszenie dr. hab. Ryszarda M. Janiuka z Zakładu Dydaktyki Chemii 12–16 lipca na UMCS gościł prof. Yuri Orlik z University Antonio Narino w Kolumbii w celu nawiązania współpracy i wygłoszenia wykładów dla doktorantów. ❧

W ramach współpracy naukowo-badawczej w Zakładzie Chemii

Polimerów w dniach 16–23 sierpnia gościli prof. Alexander Puziy oraz dr Olga Poddubnaya z Institute of Sorption and Endoecology Problems z Kijowa na Ukrainie. ❧

23–24 września na zaproszenie prof. dr. hab. K. Michała Pietrusiewicza z Zakładu Chemii Organicznej przyjechał na UMCS dr Kurt Puentener z F. Hoffmann-La Roche Ltd. w Szwajcarii. Celem przyjazdu była współpraca naukowa. ❧

W Zakładzie Modelowania Procesów Fizykochemicznych na zaproszenie prof. dr. hab. Stefana Sokołowskiego gościli: dr Yaroslava Ilnytskyy w dniach 13–28 lipca z Institute for Condensated Matter Physics National Academy of Sciences of Ukraine w Kijowie, a także profesor Orest Pizio z Universidad National Autonoma de Mexica w dniach 10 sierpnia–6 września. ❧

W ramach realizacji grantu 7FP Marie Curie (PEOPLE) IRSES nr PIRSES-GA-2008-230790: przeprowadzenia eksperymentów, omówienia wyników badań w Zakładzie Metod Chromatograficznych gościli: dr Lyudmyła Andriyco oraz dr Olena Goncharuk w dniach 1 czerwca–1 sierpnia, a także mgr Ievgienia Kowalska w dniach 20 czerwca–19 lipca z Instytutu Chemii Powierzchni Ukraińskiej Akademii Nauk w Kijowie. ❧

Wyjazdy

Dr Marta Worzakowska z Zakładu Chemii Polimerów przebywała w Budapeszcie na Budapest University of Technology and Economics (BME) na Węgrzech, gdzie w dniach 6–10 czerwca odbył się „14th European Conference on Composite Materials ECCM-14”. ❧

Mgr Konrad Terpiłowski z Zakładu Zjawisk Międzyfazowych uczestniczył w spotkaniu Formula VI „Formulations for the future from fundamentals to processing”, które odbyło się 7–11 czerwca. ❧

Prof. dr hab. Małgorzata Borówko, prof. dr hab. Stefan Sokołowski, dr hab. Wojciech Rzyśko i dr hab. Paweł Bryk z Zakładu Modelowania Procesów Fizykochemicznych byli uczestnikami konferencji „8th Liblice conference on the statistical mechanics of liquids” w czeskim Brnie w czasie 13–18 czerwca. Tam prof. dr hab. Andrzej Patrykiewicz wygłosił wykład „Freezing and demixing in two-dimensional, symmetrical mixtures”. ❧

Dr hab. Ryszard M. Janiuk z Zakładu Dydaktyki Chemii przebywał na Uniwersytecie w Lublianie w Słowenii i Uniwersytecie Masarika w Brnie w Czechach. Tam w dniach 13–19 czerwca odbywało się seminarium poświęcone badaniom w ramach projektu IRIS oraz Sympozjum IOSTE. Dr hab. Ryszard M. Janiuk odbył wizytę roboczą dotyczącą realizacji projektu „Wykorzystanie potencjału naukowo-dydaktycznego szkół wyższych do rozwijania zainteresowań matematyczno-przyrodniczych uczniów”. ❧

Prof. dr hab. Emilian Chibowski z Zakładu Zjawisk Międzyfazowych w dniach 20 czerwca–2 lipca uczestniczył w konferencji w Instytucie Chemii Fizycznej Rosyjskiej Akademii Nauk. ❧

Mgr Dorota Pietras-Ożga, doktorantka w Zakładzie Chemii Teoretycznej uczestniczyła w badaniach naukowych związanych z realizacją wspólnego projektu z firmą Atrium SAS w Reims we Francji w czasie 26 czerwca–17 lipca. ❧

Od 29 czerwca do 4 lipca dr hab. Andrzej Machocki, prof. nadzw. UMCS, dr Wojciech Gac, mgr Witold Zawadzki z Zakładu Technologii Chemicznej przebywali w Patras w Grecji w ramach sprawozdania z realizacji międzynarodowego projektu badawczego 7FP No245202 „Development of an internal reforming alcohol high temperature PEM Fuel Cell Stack”. ❧

Dr hab. Paweł Bryk z Zakładu Modelowania Procesów Fizykochemicznych udał się do Madrytu, gdzie przebywał od 29 czerwca do 9 lipca w celu nawiązania współpracy naukowej z dr. Luisem MacDowellem, i do Granady w Hiszpanii na konferencję „Second International Soft Master Conference”, w której uczestniczył razem z prof. dr hab. Małgorzatą Borówko, prof. dr hab. Stefanem Sokołowskim, prof. dr hab. Andrzejem Patrykiewiczem i dr hab. Wojciechem Rzyśko z Zakładu Modelowania Procesów Fizykochemicznych. ❧

Dr hab. Irena Malinowska z Zakładu Chromatografii Planarnej prowadziła badania naukowe 14–25 lipca w Laboratorium Wysokich Energii ZIBJ w Dubnej w Rosji. ❧

Dr Oleh Demchuk z Zakładu Chemii Organicznej w dniach 21–23 czerwca przebywał w Shimadzu AG w Niemczech. 1 sierpnia udał się na University of Bergen w Norwegii na konferencję „ICOS-18 International Conference on Organic Synthesis”, która trwała do 6 sierpnia. ❧

Mgr Konrad Terpiłowski z Zakładu Zjawisk Międzyfazowych uczestniczył w konferencji „Seventh International Symposium on Contact Angle, Wettability and Adhesion” w USA, która trwała od 22 do 27 czerwca. ❧

W ramach realizacji 7FP Marie Curie (PEOPLE) IRSES nr PIRSES-GA-2008-230790 w Instytucie Chemii Powierzchni Narodowej Akademii Nauk Ukrainy badania naukowe prowadzili mgr Witold Zawadzki z Zakładu Technologii Chemicznej od 7 lipca do 6 sierpnia, dr Ewa Skwarek z Zakładu Radiochemii i Chemii Koloidów od 1 do 31 lipca, mgr Grzegorz Żukociński z Zakładu Fizykochemii Powierzchni Ciała Stałego od 6 września do 5 października, a w dniach 1–30 września dr hab. Anna Deryło-Marczewska, prof. nadzw. UMCS z Zakładu Fizykochemii Powierzchni Ciała Stałego, ❧

prof. dr hab. Roman Lebeda i dr Jąd-wiga Skubiszewska-Zięba z Zakła-du Metod Chromatograficznych oraz prof. dr hab. Jacek Goworek z Zakła-du Adsorpcji.

Prof. dr hab. Jacek Goworek oraz dr Agnieszka Kierys z Zakładu Adsorpcji w dniach 4–9 lipca uczestniczyli w Montpellier we Francji w konfe-rencji „MOLMAT2010”.

Dr Liliana Mazur z Zakładu Chemii Ogólnej i Koordynacyjnej przeby-wała w USA Mount Holyoke Colle-ge in South Hadley w dniach 8–21 lipca na konferencji „Gordon Rese-arch Conference on electron distri-bution and chemical bonds”.

Dr hab. Ryszard Dobrowolski, prof. nadzw. UMCS z Zakładu Chemii Analitycznej i Analizy Instrumen-talnej uczestniczył w letniej szkole „Measurement science In chemi-stry” na University of Tartu, Esto-nia, która odbywała się w dniach 18 lipca–1 sierpnia.

Prof. dr hab. K. Michał Pietrusie-wicz z Zakładu Chemii Organicznej przebywał w dniach 1–6 sierpnia na konferencji „ICOS-18” w Bergen w Norwegii.

Prof. dr hab. Andrzej L. Dawido-wicz, mgr Małgorzata Olszowy z Zakładu Metod Chromatogra-ficznych przebywali w dniach 3–8 września w stolicy Czech na „10 INDC – International Nutrition & Diagnostic conference”.

Dr hab. Andrzej Komosa i dr hab. Marta Szymula z Zakładu Radioche-mii i Chemii Koloidów 4 września udali się do Francji do Commissa-riat Energie Atomique na konfe-rencję „LSC2010” w Paryżu, która trwała do 11 września.

Dr hab. Jolanta Narkiewicz-Micha-łek oraz dr Mateusz Drach z Zakła-du Chemii Teoretycznej oraz dr hab. Marta Szymula z Zakła-du Radiochemii i Chemii Kolo-idów wzięli udział w konferencji

„ECIS2010 European Colloid and Interface Chemistry”, która odbyła się w Pradze w Czechach w dniach 4–11 września.

Prof. dr hab. Bronisław Jańczuk, dr Joanna Krawczyk, dr Katarzyna Szymczyk oraz dr Anna Zdzien-nicka z Zakładu Zjawisk Między-fazowych w dniach 5–10 września uczestniczyli w „24th conference of the European Colloid and In-terface Society” w Charles Uni-versity In Prague and the Institu-te of Macromolecular Chemistry of the Academy of Science of the Czech Republic.

Prof. dr hab. Małgorzata Borówko, prof. dr hab. Stefan Sokołowski oraz dr hab. Wojciech Rżysko z Zakładu Modelowania Procesów Fizykoche-micznych udali się na „16th Interna-tional Symposium on Separation Science”, które odbyło się w dniach 5–11 września w Rzymie.

Dr Waldemar Buda, dr Anna Borów-ka oraz dr Agnieszka Kierys z Zakła-du Adsorpcji od 9 do 16 września uczestniczyli w konferencji nauko-wej „Solid State Chemistry SSC2010” w Pradze w Czechach.

Dr Paweł Mergo z Zakładu Tech-nologii Światłowodów uczestni-czył w spotkaniach sprawozdaw-czych projektu „PHOSFOS(7PR)” w Wielkiej Brytanii od 15 do 17 września oraz w Belgii od 23 do 25 września.

Dr Piotr Borowski z Zakładu Metod Chromatograficznych uczestniczył w konferencji „18th European Sym-posium on Polymer Spectroscopy” w Zadar w Chorwacja, która odbyła się w dniach 19–22 września oraz „XXX European Congress on Mo-lecular Spectroscopy” we Florencji odbywająca się od 28 sierpnia do 2 września.

Prof. dr hab. Andrzej L. Dawido-wicz, dr Dorota Wianowska z Zakła-du Metod Chromatograficznych uczestniczyli w konferencji „Drug

analysis” na University of Antwerp w Belgii, która odbyła się w dniach 20–25 września.

Dr hab. Małgorzata Grabarczyk, dr Agnieszka Nosal-Wiercińska dr Katarzyna Tyszczyk i dr Cecylia Wardak z Zakładu Chemii Anali-tycznej i Analizy Instrumentalnej uczestniczyły w dniach 26 wrze-snia–1 października w „61th An-nual Meeting of the International Society of Electrochemistry” w Ni-cei we Francji.

Dr Zofia J. Kloc, dr Agnieszka Ka-mińska-Ostępi i dr Jarosław W. Dymara z Zakładu Dydaktyki Chemii oraz dr Andrzej Persona z Zakła-du Chemii Analitycznej i Anali-zy Instrumentalnej uczestniczyli w dniach 28 września–1 paździer-nika w konferencji naukowej „Me-zinarodni Konferencji Didaktiku Chemie Ostrawa 2010” w Ostra-wie w Czechach.

W ramach współpracy naukowej z Katholieke Universiteit Leuven dr hab. Paweł Szabelski z Zakła-du Chemii Teoretycznej przebywa w Belgii od 8 września. Wyjazd za-kończy się 7 grudnia.

Dr hab. Paweł Bryk z Zakładu Mo-delowania Procesów Fizykoche-micznych udał się 13 września do Madrytu. Pozostanie tam do 12 listopada, prowadząc badania naukowe.

WYDZIAŁ EKONOMICZNY

Obrony

6 lipca odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr Magda-leny Jaworzyńskiej na temat: „Pla-nowanie finansowe jako narzę-dzie podnoszenia efektywności w zakładach opieki zdrowotnej”.

Promotorem był dr hab. Piotr Karpuś, prof. nadzw., a recenzentami: dr hab. Henryk Ronek, prof. nadzw. UMCS i prof. dr hab. Jan Stępniewski z Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Obrona zakończyła się nadaniem stopnia doktora nauk ekonomicznych w zakresie ekonomii. ❧

6 lipca odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr. Tomasz Budzyńskiego na temat: „Zmiany w budżecie państwa po roku 1989 i ich wpływ na gospodarkę oraz system finansów publicznych w Polsce”. Promotorem była prof. dr hab. Alicja Pomorska, a recenzentami dr hab. Jolanta Szolno-Koguc, prof. nadzw. UMCS i dr hab. Bożena Kłosowska, prof. nadzw. z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Obrona zakończyła się nadaniem stopnia doktora nauk ekonomicznych w zakresie ekonomii. ❧

WYDZIAŁ HUMANISTYCZNY

Obrony

23 czerwca odbyło się kolokwium habilitacyjne dr. Mariusza Korzeniowskiego z Instytutu Historii. Rozprawa nosiła tytuł „Za Złotą Bramą. Działalność społeczno-kulturalna Polaków w Kijowie w latach 1905–1920”. Recenzentami w przewodzie byli prof. dr hab. Artur Kijas z UAM w Poznaniu, prof. dr hab. Władysław Serczyk z Uniwersytetu Rzeszowskiego, prof. dr hab. Mirosław Skarżyński z Uniwersytetu Jagiellońskiego i prof. dr hab. Mieczysław Tanty z Uniwersytetu Warszawskiego. ❧

1 czerwca odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Katarzyny Pisarskiej. Praca nosiła tytuł „Subjective worlds: the se-

miotics of character and space in the novels by Iain Banks” i została napisana w Zakładzie Literatury Angielskiej. Promotorem była dr hab. Ludmiła Gruszewska-Blaim z UMCS, a recenzentami Zofia Kolbuszewska z KUL oraz David Malcolm z UG. ❧

1 czerwca odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Agnieszki Mierzwińskiej-Hajnos. Praca nosiła tytuł „What’s In a Name? A Cognitive Approach to English and Polish Common Plant Names”. Promotorem był prof. dr hab. Henryk Kardela z UMCS, a recenzentami prof. dr hab. Małgorzata Fabiszak z UAM oraz dr hab. Przemysław Łozowski z UMCS. ❧

8 czerwca odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr. Oleha Razyhrayeva. Praca nosiła tytuł „Policja Państwowa w województwie wołyńskim w latach 1919–1939”. Promotorem był prof. dr hab. Emil Horoch z UMCS, a recenzentami prof. dr hab. Swietlana Hawryluk z Uniwersytetu im. Łesi Ukrainki w Łucku oraz dr hab. Robert Litwiński z UMCS. ❧

30 czerwca odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Małgorzaty Potent. Praca nosiła tytuł „STAROŚĆ w rozumieniu młodzieży ponadgimnazjalnej. Rekonstrukcja obrazu językowego”. Promotorem była prof. dr hab. Małgorzata Karwatowska z UMCS, a recenzentami prof. dr hab. Kazimierz Ożóg z UR i dr hab. Leszek Tymia-kin z UMCS. ❧

5 lipca odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Ilony Kubejko. Praca nosiła tytuł „Zjawisko ideologizacji w przekładach wybranej literatury polskiej na język niemiecki w okresie 1945–1990”. Promotorem był prof. dr hab. Jerzy Żmudzki z UMCS, a recenzentami prof. dr hab. Lucyna Wille z UR i prof. dr hab. Hans-Jörg Schwenk z UMCS. ❧

7 lipca odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Agnieszki Maciochy. Praca nosiła tytuł „Idea natury w polskim czasopiśmiennictwie drugiej połowy XVIII wieku”. Promotorem była prof. dr hab. Alina Aleksandrowicz z UMCS, a recenzentami prof. dr hab. Teresa Kostkiewiczowa z IBL PAN oraz dr hab. Artur Timofiejew z UMCS. ❧

7 lipca odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Joanny Drzazgowskiej. Praca nosiła tytuł „As construções perifrásticas aspectuais no português europeu. Dificuldades de tradução para o polaco”. Promotorem była prof. dr hab. Barbara Hlibowicka-Węglarz z UMCS, a recenzentami prof. dr hab. Waczesław Nowikow z UŁ oraz prof. dr hab. Władysław Miodunka z UJ. ❧

21 września odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Ewy Antoszek. Praca nosiła tytuł „Out of the Margins: Identity Formation in Contemporary Chicana Writings” i powstała w Zakładzie Literatury i Kultury Amerykańskiej. Promotorem był prof. dr hab. Jerzy Durczak, a recenzentami prof. dr hab. Zofia Kolbuszewska z KUL oraz prof. dr hab. Jadwiga Maszewska z UŁ. ❧

Mianowania

29 września nominacje na profesora nadzwyczajnego UMCS otrzymali dr hab. Dariusz Chemperek z Instytutu Filologii Polskiej oraz dr hab. Robert Litwiński z Instytutu Historii. ❧

Spotkania

1 czerwca w nowym gmachu Wydziału Humanistycznego odbył się wykład dr. Daniela Żychlińskiego z Archeologicznej Pracowni Badawczej „Thor” w Niechanowie pod tytułem „Parę słów o archeologii ratowniczej – z pamiętnika archeologa polnego”. Spotkanie zorganizowało Koło Naukowe Studentów Archeologii. ❧

1–15 czerwca mgr Marcin Piotrowski z Instytutu Archeologii przebywał w Moskwie w celu dokonania kwerendy muzealnej i bibliotecznej. ❧

2 czerwca prof. Lasló Kalman Nagy z Wydziału Sławistyki Uniwersytetu w Debreczynie wygłosił wykład otwarty „Hungaropesymizm we współczesnej literaturze węgierskiej”. Prof. Nagy gościł w Instytucie Filologii Polskiej w ramach wymiany „Erasmus”. ❧

W czerwcu w Instytucie Anglistyki odbyły się wykłady Elisabeth A. Frost z Fordham University w Nowym Jorku zatytułowane „Poetic Hybrids” oraz wykład Dereka L. A. Hacketta z Fordham University w Nowym Jorku zatytułowany „«Fool’s Rush in Where Angels Fear to Tread»: An Interpretation of the Movie *The Third Man* as a Political Allegory”. ❧

9–10 czerwca Instytut Archeologii oraz Institut für Prähistorische Archäologie der Freien Universität Berlin zorganizowały pierwszą lubelsko-berlińską konferencję doktorantów „The Younger Generation: erstes Lublin-Berliner Doktorantenkolloquium”. W spotkaniu udział wzięli pracownicy z Instytutu Archeologii: mgr Tadeusz Wiśniewski z wykładem „The technology of flint tools of the Magdalenian Culture in Poland”, mgr Marcin Szeliga – „The inflow and significance of the Carpathian obsidian in the flint raw material economy of the Early Neolithic communities in the territory of Poland”, mgr Marcin Juściński – „Kämme bei den Goten”, dr Piotr Łuczkiwicz – „Keltische Einflüsse und Enklaven in Polen (Habitationsprojekt)”, mgr Sylwester Sadowski – „Sarmatians swords with ring-shaped pommel”. Spotkanie i dyskusję współprowadzili prof. Andrzej Kokowski oraz prof. dr Michael Erdrich z IA UMCS. Uczestnicy konferencji odwiedzili także miejsce badań wykopaliskowych prowadzonych od wielu lat przez dr.

Piotra Łuczkiwicza na osadzie i cmentarzysku w Sobieszynie oraz Drażgowie. ❧

10 czerwca dr Tomisław Giergiel z Zakładu Nauk Pomocniczych Historii w Instytucie Historii UMCS wygłosił referat: „Pogrunwaldzka fundacja Władysława Jagiełły i Anny Cylejskiej” na Międzynarodowej Konferencji Naukowej w Ostrowcu Świętokrzyskim „Bitwa grunwaldzka w historii, tradycji i kulturze 1410–2010” zorganizowanej przez Instytut Historii UJK w Kielcach i Muzeum Historyczno-Archeologiczne w Ostrowcu Świętokrzyskim. ❧

18–19 czerwca w Tomaszowie Lubelskim oraz Lubaczowie odbyła się dwudniowa Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Roztocze i jego mieszkańcy – historia i kultura” zorganizowana przez Katolicki Uniwersytet Lubelski, Muzeum Regionalne im. Janusza Petera w Tomaszowie Lubelskim oraz Muzeum Kresów w Lubaczowie pod patronatem biskupa Diecezji Zamojsko-Lubaczowskiej. W obradach udział wzięli, reprezentując Instytut Archeologii, mgr Patrycja Piotrowska z referatem „Cmentarzysko z epoki brązu w Łukawicy na Roztoczu” oraz mgr Marcin Piotrowski z wystąpieniem „Życie codzienne i obrządek etniczny Roztocza Rawskiego u schyłku starożytności i we wczesnym średniowieczu”. ❧

18 czerwca w Instytucie Historii odbył się wykład dr Branki Migotti z Zakładu Archeologii w Instytucie Nauk Historycznych i Społecznych Chorwackiej Akademii Nauk i Sztuk w Zagrzebiu poświęcony stelom nagrobnym żołnierzy z południowej Pannonii i zasadach ich identyfikacji na podstawie szczegółów ubioru i wyposażenia. ❧

23–27 czerwca dr Paweł Frelik z Zakładu Literatury i Kultury Amerykańskiej wziął udział w dorocznej konferencji „Science Fiction Research Association” w Tuscon w Ari-

zonie, podczas której wygłosił jeden z wykładów plenarnych na temat opowieści rozproszonych (ang. *dispersed narratives*) we współczesnej kulturze. Przyszłoroczna edycja konferencji SFRA odbędzie się 7–10 lipca 2011 w Lublinie. Wtedy też drugi raz w swojej prawie 40-letniej działalności organizacja spotka się poza Ameryką Północną. ❧

25 czerwca w Muzeum Lubelskim odbyło się posiedzenie naukowe „Pogranicze epok neolitu i brązu na obszarze Lubelszczyzny” zorganizowane przez Komisję Schyłku Neolitu i Początków Epoki Brązu Komitetu Nauk Pra- i Protohistorycznych Polskiej Akademii Nauk oraz Dział Archeologii Muzeum Lubelskiego. W spotkaniu udział wzięli, reprezentując Instytut Archeologii, dr hab. Jerzy Libera z wystąpieniem „Kwestionariusz insygniów litycznych” przygotowywanym wspólnie z prof. Aleksandrem Kośko z Instytutu Prahistorii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz dr Jolanta Nogaj-Chachaj, która przedstawiła referat zatytułowany „Wybrane problemy z chronologii kultury amfor kulistych i kultury ceramiki sznurowej na Lubelszczyźnie”. ❧

28–30 czerwca Instytut Antropologii i Archeologii Akademii Humanistycznej im. Aleksandra Gieysztora w Pułtuskach zorganizował konferencję „First Interdisciplinary Conference: Seeking Origins and Manifestations of Religion”, w której udział wziął dr hab. Andrzej Rozwałka z Instytutu Archeologii, prezentując wystąpienie „An outline of the archaeological research on mediaeval parishes in Poland with special regard to the Lublin Land”. ❧

2–4 lipca w Kelten Römer Museum Manching w Niemczech odbyła się konferencja „Sakral oder profan? La Tène und Manching: Grundlagen der kontroversen Interpretation ausgewählter Befunde im überregionalen und forschungsgeschichtlichen Kontext: Interna-

tionales Kolloquium zur Frage der Nachweisbarkeit und Interpretation von heiligen Plätzen oder Heiligtümern bei den Kelten (und ihren Nachbarn) anlässlich der Sonderausstellung Ursprung der keltischen Archäologie: Die Brücke von La Tène – ein Schauplatz grausamer Menschenopfer?“, w której wziął udział dr Piotr Łuczkiwicz z Instytutu Archeologii, prezentując wystąpienie „Opferplätze, Depots, Heiligtümer? Zur Frage sakraler Handlungen im Osten Germaniens in der ausgehenden Eisenzeit”.

30 lipca–7 sierpnia w Warszawie odbył się XII Kongres Międzynarodowego Stowarzyszenia Germanistów (Internationale Vereinigung fuer Germanistik-IVG) „Wielość i jedność germanistyki w skali światowej”. Uczestniczyli w nim pracownicy Instytutu Germanistyki: prof. dr hab. Janusz Golec, dr hab. Hans-Jörg Schwenk, prof. UMCS, dr Izabela Golec i dr Beata Kasperowicz-Stążka oraz Zakładu Lingwistyki Stosowanej: dr hab. Jerzy Żmudzki, prof. UMCS, dr Jolanta Knieja i dr Joanna Pędzisz.

7–8 sierpnia w ramach międzynarodowego przedsięwzięcia Europejskie Dni Dobrosąsiedztwa 2010 „Od dobrosąsiedztwa regionalnego do partnerstwa międzynarodowego” w regionie Polski Wschodniej i Zachodniej Ukrainy odbyło się seminarium polsko-ukraińskie poświęcone kwestii nauczania języków obcych, w tym rosyjskiego. Zasadniczym elementem spotkania była prezentacja multimedialna opracowana przez wicekuratora Kuratorium Oświaty w Lublinie Henryka Bogdana Wagnera i dotycząca stanu nauczania języków obcych w regionie lubelskim. Drugim istotnym punktem przedsięwzięcia było sprawozdanie dr hab. J. Tarkowskiej ze współpracy Instytutu Filologii Słowiańskiej ze szkołami objętymi patronatem IFS UMCS. Uczestnicy spotkania, w tym dyrektorzy szkół i nauczyciele – ani-

matorzy współpracy polsko-ukraińskiej z Woli Uhruskiej oraz Szacka na Ukrainie wyrazili wolę zacieśnienia i uatrakcyjnienia form współpracy, zarówno na poziomie Uniwersytetu – Kuratorium – Region, jak i w wymiarze międzynarodowym, np. inicjatywa wymiany międzyzyskolnej.

Dr Henryk Kowalski, dr Paweł Madejski, dr Dariusz Słapek z Zakładu Historii Starożytnej Instytutu Historii ogłosili referaty na międzynarodowej konferencji religioznawczej w Sewastopolu na Ukrainie.

15–21 sierpnia odbył się w Uniwersytecie Chung-Ang w Seulu XIX kongres International Comparative Literature Association „Expanding the Frontiers of Comparative Literature”. Pracownicy UMCS ogłosili w nim referaty naukowe: dr hab. Anna Brzozowska-Krajka, prof. UMCS z Zakładu Historii Literatury Polskiej Instytutu Filologii Polskiej: „Mythical Mendelejev Table as a Matrix for Encoding Meanings in Texts of Culture and Literature” w sekcji: „Making Comparative Literature Global: New Theories and Practices” oraz prof. dr hab. Wiesław Krajka z Zakładu Studiów Conradoznawczych w Instytucie Anglistyki: „Shamanic Mystery as Cross-cultural Encounter in Joseph Conrad’s Fiction” w sekcji: „Writing the Conflicts and Otherness”.

18–20 sierpnia na Uniwersytecie w Antwerpii w Belgii odbył się międzynarodowy kongres „Antwerp CALL 2010” pod hasłem „Motivation and beyond”. W kongresie uczestniczył dr Jarosław Krajka z Zakładu Lingwistyki Stosowanej UMCS jako jedyny przedstawiciel krajów Europy Środkowo-Wschodniej. Dr Krajka wygłosił referat „Motivation of CALL teachers – pre-research and post-research perspectives”.

29 sierpnia dr hab. Jerzy Kutnik z Zakładu Studiów Amerykanistycznych wygłosił odczyt „Wielkie Mu-

zea Nowego Jorku” w Małopolskim Centrum Kultury w Krakowie. Prof. Petar Sotirov 3–4 września brał udział w polsko-białoruskim seminarium w Wisznicach, gdzie przedstawił Międzynarodowy Projekt Badawczy pod tytułem „Dwie archaiczne słowiańskie wyspy kulturowo-językowe: Polesie i Rodopy”.

6–9 września Katedra archeologii Filozofickiej fakulty Uniwersytetu Hradec Králové, Archeologický ústav Akademie věd České republiky w Brnie w Czechach oraz Instytut Archeologii UMCS zorganizowały w Hradec Králové spotkanie z cyklu „Archeologie barbarů” pod tytułem „VI. mezinárodní protohistorická konference: Hroby a pohřebiště Germánů mezi Labem a Dunajem”. Instytut Archeologii reprezentował dr hab. Eduard Droberjar, który przedstawił referaty: „Nové žárové pohřebiště z doby římské v Jevičku (okr. Svitavy)” wspólnie z dr. Davidem Víchem – Regionální muzeum v Vysokém Mýtle w Czechach, a także „Počátky kostrového pohřbívání u Svěbů; Jihozápadní Čechy a dálkové kontakty v době římské a stěhování národů na základě nálezů římských a germánských spon” wspólnie z mgr. Milanem Metličką i Milanem Řezáčem – Západočeské muzeum v Plzni w Czechach.

9–11 września odbyła się międzynarodowa konferencja językoznawcza dla International Postgraduate Linguistic Conference „What’s in a Text?”. Konferencja była poświęcona zagadnieniu badań nad tekstem z różnych językoznawczych i nie tylko językoznawczych perspektyw. Gośćmi plenarnymi konferencji byli: dr Catherine Emmott z University of Glasgow w Szkocji, prof. Ulf Magnusson z Luleå University of Technology w Szwecji, prof. Elżbieta Tabakowska z UJ w Krakowie. W ramach konferencji referaty wygłosili doktoranci oraz pracownicy Zakładu Języka Angielskiego. Konrad Żyśko wystąpił

z referatem „More than meets the I: cognitive and cultural analysis of malapropisms”, Angelina Rusinek – „The dictionary as a ‘text’: What’s in a dictionary on the relationship between humans and clothes?”, Joanna Jabłońska-Hood – „What is in a humorous (con)text?”, Katarzyna Stadnik – „The world behind must in Chaucer’s Knight’s Tale”, Anna Weremczuk i Hubert Kowalewski – „Speech acts in discourse: conceptual basis of linguistic choices in expressing directives”.

9–10 września w „Domu Spotkania” Caritas w Dąbrowicy pod Lublinem odbyła się konferencja edukacyjno-naukowa przygotowana przez Muzeum Wsi Lubelskiej „Muzea skansenowskie we współczesnej edukacji historycznej” oraz warsztaty edukacyjne zorganizowane na terenie skansenu. Jednym z przewodniczących obrad był prof. Andrzej Kokowski z Instytutu Archeologii, który wygłosił wykład „Archeologia naprawdę żywa – spod ziemi do publiczności” oraz komentował warsztaty o tematyce „Archeologiczne, etnograficzne i historyczne przygody garnka” poprowadzone przez mgr. Grzegorza Miliszkiewicza i dr Halinę Stachyrę z MWL.

Prof. dr hab. Wiesław Krajka z Zakładu Studiów Conradoznawczych w Instytucie Anglistyki uczestniczył 14–17 września w 36. dorocznej międzynarodowej konferencji conradowskiej zorganizowanej przez The Joseph Conrad Society United Kingdom i La Société Conradianne Française w Uniwersytecie Versailles – St. Quentin i Bibliotece Polskiej w Paryżu, w którym wygłosił referat naukowy „Could Yanko Goral be a Master Chess-player? Mimesis and Poiesis in Kidron’s Film Adaptation of ‘Amy Foster’”.

17–19 września dr Anna Pastuszka z Instytutu Germanistyki wzięła udział w międzynarodowej konferencji „Mythen (in) der Literatur” („Mity w literaturze – mity literatury”) zorganizowanej przez Uni-

wersytet Jagielloński w Krakowie. Dr Pastuszka wystąpiła z referatem „Mythos Familie? Patriarchalismus und literarische Familienbilder im späten 19. Jahrhundert”.

18–20 września w Gdańsku odbyło się międzynarodowe seminarium kontaktowe Programu eTwinning dla nauczycieli z Wielkiej Brytanii, Litwy, Łotwy, Węgier oraz Polski. Wykład plenarny „Teaching about Internet safety in the framework of key competences for lifelong learning” został wygłoszony przez dr. Jarosława Krajkę z Zakładu Lingwistyki Stosowanej UMCS.

20–21 września odbyła się ogólnopolska konferencja naukowa „Sensacja w dwudziestoleciu międzywojennym (prasa, literatura, radio, film)”. Pracownicy UMCS wygłosili w nim referaty naukowe: dr Ewa Pogonowska – «Kraj, niemożliwych możliwości», czyli o Rosji F.A. Ossendowskiego», dr Monika Gabryś – «„Cyruлик Warszawski” – od elitarności ku masowości i z powrotem?», dr Aleksandra Chomiuk – „Mroczne dwudziestolecie. Obraz międzywojnia w polskich retro kryminałach ostatnich lat”, dr Aleksander Wójtowicz – „Hohsztapler – figura kryzysu nowoczesnej świadomości”, dr Henryk Bałabuch – „Okno Adolfa Nowaczyńskiego. Próba mordu politycznego, chuligański wybrzyk czy cenzura pięści?”.

21–22 września w Warszawie odbyła się konferencja „Tradycja. Metody przekazywania i formy upamiętniania w państwie polsko-litewskim XV–XVIII w.” zorganizowana przez Komisję Lituanistyczną PAN. Wziął w niej udział z referatem «Franciszka Małkota „Tureckich i iflanckich wojen o sławnej pamięci Karolu Chodkiewiczu [...] Głos na tle epiki kommemoratywnej o hetmanie wielkim litewskim» dr hab. Dariusz Chemperek, prof. nadzw. z Instytutu Filologii Polskiej.

21–25 września w Muzeum Narodowym w Krakowie odbyła się

międzynarodowa konferencja zorganizowana przez the Scientific Committee on Ancient Culture Polish Academy of Sciences – National Committee of the AIEB, Byzantine Commission Institute of History Jagiellonian University, Institute of Archaeology and Ethnology Polish Academy of Sciences, Warsaw, Institute of Archaeology University of Rzeszów, Leipzig Centre for History and Culture of East Central Europe (GWZO), Institute for the History of Material Culture Russian Academy of Sciences, Saint-Petersburg, Institute of Archaeology Serbian Academy of Sciences and Arts, Belgrade „Rome, Constantinople and Newly-Converted Europe: Archaeological and Historical Evidence”, w której uczestniczył mgr Marcin Piotrowski z Instytutu Archeologii, prezentując wystąpienie „An encolpion from Lubaczów (SW Poland) and its archaeological context” wspólnie z dr. Marcinem Wołoszynem z Instytutu Archeologii Uniwersytetu Rzeszowskiego.

22–24 września w Katedrze Polonistyki Narodowego Uniwersytetu im. Tarasa Szewczenki w Kijowie odbyła się międzynarodowa interdyscyplinarna konferencja naukowa «”Biuletyn Polsko-Ukraiński” – Europejska tradycja dialogu kultur». Pracownicy UMCS wygłosili w niej referaty naukowe: dr hab. Anna Brzozowska-Krajka, prof. UMCS z Zakładu Historii Literatury Polskiej w Instytucie Filologii Polskiej: „Korzeniowski versus Korzeniowski – rozmowa tekstów: casus aktywnej intertekstualności” w sekcji: „Teoretyczno-estetycznej i kulturologicznej dialog” oraz prof. dr hab. Wiesław Krajka z Zakład Studiów Conradoznawczych w Instytucie Anglistyki: „Polskość twórczości Josepha Conrada w europejskim i światowym dialogu kultur” w sekcji: „Dialog literatur i kultur”.

22–24 września w Białowieży odbyło się V Interdyscyplinarne Sym-

pożum Archeologii Środowiskowej i VII Warsztaty Terenowe „Środowisko przyrodnicze, gospodarka, osadnictwo i kultura symboliczna w V w. p.n.e. – VII w. n.e. w dorzeczu Odry, Wisły i Niemna” dedykowane prof. Jerzemu Okuliczowi-Kozarynowi. Warsztaty były zorganizowane przez Ośrodek Badań Europy Środkowo-Wschodniej, Wydział Historyczno-Socjologiczny i Instytut Biologii Uniwersytetu w Białymstoku, Instytut Archeologii oraz Wydział Geografii i Studiów Regionalnych Uniwersytetu Warszawskiego, Stowarzyszenie Archeologii Środowiskowej, Instytut Archeologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Instytut Geoeologii i Geoinformacji Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz Białowieski Park Narodowy.

W spotkaniu uczestniczyli pracownicy Instytutu Archeologii: dr hab. Andrzej Rozwałka, który współprzewodził sesji „Środowiskowe uwarunkowania rozwoju osadnictwa i gospodarki w Polsce północno-wschodniej i na wybrzeżu południowego Bałtyku” oraz wygłosił referat „Początki wczesnego średniowiecza na Lubelszczyźnie. Wybrane problemy”. Ponadto mgr Marcin Szeliga i mgr Tadeusz Wiśniewski byli współautorami opracowania wraz z dr Renatą Kołodyńską-Gawrysiak i mgr. Łukaszem Chabudzińskim z Instytutu Nauk o Ziemi „Wpływ rozmieszczenia zagłębień bezodpływowych typu wymoków w obszarach lessowych Płaskowyżu Nałęczowskiego na rozwój osadnictwa tego regionu w pradziejach i we wczesnym średniowieczu”.

Postery opracowali: dr Halina Taras z dr hab. Krystyną Bałagą z INoZ „Wybrane aspekty gospodarki poleskich społeczności epok brązu i żelaza w świetle badań palinologicznych” oraz mgr Marcin Juściński, mgr Barbara Niezabitowska-Wiśniewska oraz mgr Marcin Piotrowski ze współautorstwem dr. hab. Wojciecha Zgło-

bickiego i dr. Marcina Koziela z INoZ „Wpływ mikrorzeźby na geochemię gleb i osadów stanowisk archeologicznych”.

Nagrody

5 czerwca dr hab. Marek Kwapiszewski z Instytutu Filologii Polskiej został odznaczony Medalem Komisji Edukacji Narodowej, który otrzymał z rąk wiceminister edukacji i szkolnictwa wyższego podczas zorganizowanej w Warszawie w Pałacu Staszica uroczystości zakończenia tegorocznej, jubileuszowej Olimpiady Literatury i Języka Polskiego. Medal został przyznany za 25 lat pracy w tejże olimpiadzie.

Dr Paweł Frelik z Zakładu Literatury i Kultury Amerykańskiej został zaproszony do kandydowania na stanowisko sekretarza w Science Fiction Research Association, największej organizacji akademickiej zajmującej się literaturą fantastyczną w USA. Dr Frelik jest członkiem SFRA od 1997 r.

Inne

Wspólnie z prof. Zofią Kolbuszewską z KUL, dr. Andrzejem Antoszkim z KUL i dr. Tomaszem Basiukiem z Uniwersytetu Warszawskiego dr Paweł Frelik z Zakładu Literatury i Kultury Amerykańskiej zorganizował dziewiątą edycję Międzynarodowego Tygodnia Pynchonowskiego. International Pynchon Week organizowany jest co dwa lata w innym mieście europejskim.

31 lipca w Masłomęczu pod Hrubieszowem na terenie tzw. zagrody gockiej zorganizowano „VII Biesiadę Archeologiczną”. Inscenizacjom walk gockich wojowników z legionistami rzymskimi, prezentacjom dawnych rzemiosł, grom i zabawom towarzyszyła promocja książki Andrzeja Kokowskiego „Dwanaście miesięcy z archeologią”.

W lipcu w Muzeum UMCS otwarta została wystawa fotograficzna dr. hab. Jerzego Durczaka z Zakładu Literatury i Kultury Amerykańskiej „Photo-

graphing D-Eastopia”. We wrześniu w Galerii Wysokich Napięć w Warszawie otwarta została inna wystawa tego autora „21 kwadratów”.

We wrześniu w trzeciej edycji kampanii „Wiersze w Metrze” zainicjowanej w 2008 r. przez Instytut Książki oraz British Council tłumaczenia wierszy współczesnych bułgarskich poetów zaprezentowały: dr Agata Mokrzycka – „Limeraria w dzień Nadi Radulovej” oraz studentka V roku slawistyki Agata Mazur – „Bóg jest czerwony Georgi Gospodinova”. Celem przedsięwzięcia jest popularyzacja współczesnej poezji europejskiej przez jej prezentację w stołecznym metrze i przestrzeni miejskiej stolicy, organizację happeningów, konkursów, instalacji, gry miejskiej festiwalu performing poety i warsztatów poetyckich dla młodzieży. Wiersze związane są z obchodzonym w tym roku Europejskim Rokiem Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym, lecz przede wszystkim z tematyką miasta. W tegorocznej kampanii prezentowane wiersze pochodzą z szesnastu krajów Europy w większości zrzeszonych w EUNIC Warszawa – Europejskim Związku Instytutów Kultury.

Na blogu Koła Naukowego Studentów Bułgarystów ukazały się dwa kolejne tłumaczenia współczesnej prozy bułgarskiej: w czerwcu „Zaginienie osoby Kircza Bojanowa” Emila Andreeva w przekładzie studenta III roku Slawistyki Valerego Vacheva. W sierpniu „Ten Bóg ma poczucie humoru” Palmi Rancheva w przekładzie absolwentek slawistyki Ewy Lenzion i Doroty Nagadowskiej. Redakcja tłumaczeń – dr Mariola Mostowska.

W ramach działalności Koła Naukowego Doktorantów Wydziału Humanistycznego UMCS, Sekcja Historyczna Koła nawiązała współpracę z Niemieckim Instytutem Historycznym w Warszawie. Pierwszym owocem współpracy będzie cykl wykładów realizowa-

nych przez pracowników Instytutu w semestrze zimowym roku akademickiego 2010/2011. Wykłady wygłoszą dr Grischa Vercamer, dr Ewa Wólkiewicz, dr Ruth Leisero-witz, dr Stephen Lehnstaedt, dr Jens Boysen oraz dr Maren Röger. Do udziału w spotkaniach zapraszamy wszystkich zainteresowanych. Szczegóły na temat spotkań znaleźć można na stronie internetowej Koła Naukowego.

Publikacje

Anna Zakościelna: Studium obrządku pogrzebowego kultury wołyńsko-lubelskiej. UMCS Lublin 2010, 532 s. Autorka analizując obrządek pogrzebowy, rekonstruuje porządek społeczny jednej z neolitycznych grup ludności, żyjącej w okresie między schyłkiem piątego a połową czwartego tysiąclecia przed nar. Chr. na rozległym obszarze wyżyn lessowych Europy Środkowej: Środkowo-Małopolskiej, Lubelskiej i Wołyńskiej. (Por. teź: Krzemieniarstwo kultury wołyńsko-lubelskiej ceramiki malowanej. UMCS Lublin 1996, 266 s.).

W Instytucie Historii wydano tom studiów poświęconych pamięci prof. dr hab. Tadeusza Łoposzki, zawierający artykuły 17 autorów z Polski, Włoch, Nowej Zelandii i Niemiec („Terra, mare et homines II: studies in memory of professor Tadeusz Łoposzko”, ed. H. Kowalski, P. Madejski, „Res Historica”, 29(2010).

We wrześniu 2010 r. ukazała się monografia dr. Ireneusza Łucia z Zakładu Historii Starożytnej Instytutu Historii pt. „Excubiae principis. Geneza i zadania żołnierzy kohort pretoriańskich w starożytnym Rzymie”, Poznań 2010.

We wrześniu 2010 r. opublikowano, M. S. Korwin-Kossakowski, „Diariusz”, t. 1, cz. I, (21 V–31 VIII 1915), red. M. Mądziak, wstęp i opr. K. Latawiec, M. Korzeniowski, D. Tarasiuk, wyd. UMCS, Lublin 2010.

Dr Dariusz Tarasiuk z Instytutu Historii opublikował monografię pt. „Dzieje parafii w Opolu wpisane w dziedzictwo regionu”, Podwórce–Lublin 2010.

We wrześniu 2010 ukazał się tom „Studia postkolonialne nad kulturą i cywilizacją polską”, pod red. K. Stępnika i D. Trześniowskiego, wyd. UMCS, Lublin 2010.

Albena Vacheva. Petar Sotirov. Balgaristikata v Lublin, Polska. Czasopismo Ezikov Sviat, Nr 8, 2010, s. 18–27 (Албена ВАЧЕВА, Петър СОТИРОВ. БЪЛГАРИСТИКАТА В ЛЮБЛИН, ПОЛША. Сп. ЕЗИКОВ СВЯТ, бр. 8, 2010, стр. 18–27.

WYDZIAŁ MATEMATYKI, FIZYKI I INFORMATYKI

Obrony

21 września odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Moniki Śniegockiej „Pozyt w materiałach dla fotoniki”. Promotorem rozprawy była dr hab. Bożena Jasińska z Instytutu Fizyki UMCS. Recenzentami byli prof. dr hab. Mieczysław Budzyński z Instytutu Fizyki UMCS i prof. dr hab. Marian Szuszkiewicz z Instytutu Fizyki Uniwersytetu Opolskiego.

Warsztaty Fizyki Jądrowej

Katedra Fizyki Teoretycznej UMCS wspólnie z Institute Pluridisciplinaire Hubert Curien i Universite de Strasbourg oraz Środowiskowym Laboratorium Ciężkich Jonów UW w dniach 22–26 września w Kazimierzu Dolnym zorganizowała międzynarodową konferencję dla specjalistów w dziedzinie teorii jądra atomu. Tegoroczne, siedemnaste Polsko-Francuskie Warsztaty Fizyki Jądrowej im. Piotra i Marii Curie stały się

miejszem spotkań i dyskusji fizyków jądrowych z całego świata. W tym roku gościliśmy ponad 90 fizyków z kilkunastu krajów od Kaliforni w USA aż po Chiny i Japonię. Konferencja, w której liczby cudzoziemskich i polskich uczestników są niemal równe, jest obecnie jedną z najważniejszych imprez naukowych z tej dziedziny w Polsce.

Spotkania w Kazimierzu są okazją do przedstawienia na szerokim forum aktualnych osiągnięć grupy lubelskich teoretyków jądrowych, która należy do największych w Polsce. Dają też możliwość do promowania młodych polskich naukowców na forum międzynarodowym. Wielu z naszych byłych doktorantów pracuje obecnie w czołowych instytutach naukowych za granicą, jak i w kraju.

Już od siedmiu lat materiały z naszych konferencji w Kazimierzu są publikowane w prestiżowym czasopiśmie naukowym „International Journal Modern Physics E” – międzynarodowym czasopiśmie wydawanym przez Word Scientific, które na liście filadelfijskiej zajmuje jedno z najwyższych miejsc. Tematyka tegorocznych Warsztatów koncentrowała się wokół symetrii i ich łamania w fizyce jądrowej (Symmetry and Symmetry Breaking in Nuclear Physics).

WYDZIAŁ PEDAGOGIKI I PSYCHOLOGII

Obrony

21 czerwca odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Katarzyny Bogdanowicz. Temat rozprawy doktorskiej brzmiał „Charakterystyka deficytów poznawczych dorosłych osób z dysleksją a ich umiejętności komunikacji za pomocą pisma”. Promotorem była prof. dr hab. Maria Pąchalska, a recenzentami prof.

dr hab. Tadeusz Gałkowski i prof. dr hab. Bożydar Kaczmarek. ❧

14 września odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Moniki Hajkowskiej. Temat rozprawy doktorskiej brzmiał „Nauczyciele domowi w Królestwie Polskim (1815–1915). Między profesjonalizmem a dyletantyzmem”. Promotorem był dr hab. Adam Winiarz, prof. nadzw., a recenzentami dr hab. Cezary Domański oraz prof. dr hab. Karol Poznański. ❧

15 września odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Agnieszki Błaszczak. Temat rozprawy doktorskiej brzmiał „Wpływ zajęć aerobiku na poprawę funkcjonowania psychospołecznego studentów”. Promotorem był dr hab. Zdzisław Bartkiewicz, prof. nadzw., a recenzentami prof. dr hab. Krzysztof Klukowski oraz dr hab. Zofia Pałak, prof. nadzw. ❧

16 września odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Urszuli Tomasiak. Temat rozprawy doktorskiej brzmiał „Emocjonalność a charakter ekspresji plastycznej dzieci 6-letnich”. Promotorem był prof. dr hab. Stanisław Popek, a recenzentami prof. dr hab. Sabina Guz i dr hab. Irena Pufal-Struzik, prof. nadzw. ❧

WYDZIAŁ POLITOLOGII

Obrony

9 czerwca odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr Edyty Górlickiej z tytułu „Ogólnokrajowe kampanie referendalne w III RP. Studium z marketingu politycznego”. Promotorem była dr hab. Iwona Hofman, prof. nadzw. UMCS, a recenzentami dr hab. Ka-

tarzyna Pokorna-Ignatowicz, prof. nadzw. Akademii Krakowskiej im. F. Modrzewskiego i dr hab. Bożena Dziemidok-Olszewska, prof. nadzw. UMCS. ❧

9 czerwca odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr Wiesławy Szymczuk z tytułu „Prasa mniejszości polskiej na Ukrainie”. Promotorem był prof. dr hab. Włodzimierz Mich z UMCS, a recenzentami prof. dr hab. Andrzej Chodubski z Uniwersytetu Gdańskiego i dr hab. Iwona Hofman, prof. nadzw. UMCS. ❧

11 czerwca odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr Igora Lyubashenko z tytułu „Europejska Polityka Sąsiedztwa Unii Europejskiej wobec państw Europy Wschodniej”. Promotorem był dr hab. Marek Pietraś, prof. nadzw. UMCS, a recenzentami prof. dr hab. Kazimierz Łastawski z SGGW oraz dr hab. Andrzej Czarnocki, prof. nadzw. UMCS. ❧

11 czerwca odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr Moniki Wichy z tytułu „Żywność genetycznie zmodyfikowana jako czynnik stosunków międzynarodowych”. Promotorem był dr hab. Marek Pietraś, prof. nadzw. UMCS, a recenzentami prof. dr hab. Tomasz Twardowski z PAN, prof. dr hab. Wojciech Lamentowicz ze Szkoły Wyższej Prawa i Dyplomacji w Gdyni oraz dr hab. Grzegorz Janusz, prof. nadzw. UMCS. ❧

14 czerwca odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr Oksany Voytyuk „Potencjał energetyczny państw Unii Europejskiej”. Promotorem był dr hab. Grzegorz Janusz, prof. nadzw. UMCS, a recenzentami dr hab. Zbigniew Czachór, prof. nadzw. Uniwersytetu im. A. Mickiewicza oraz dr hab. Czesław Maj z UMCS. ❧

14 czerwca odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr

Olgi Białek-Szwed z tytułu „Voyeryzm medialny w kontekście współczesnej prasy w Polsce”. Promotorem był dr hab. Jacek Dąbala, prof. nadzw. KUL, a recenzentami dr hab. Bogusław Nierenberg, prof. nadzw. Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz dr hab. Iwona Hofman, prof. nadzw. UMCS. ❧

16 czerwca odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr Jolanty Puacz-Olszewskiej z tytułu „Sojusz Lewicy Demokratycznej w wyborach na Podkarpaciu (1990–2007)”. Promotorem była dr hab. Bożena Dziemidok-Olszewska, prof. nadzw. UMCS, a recenzentami prof. dr hab. Jerzy Sielski z Uniwersytetu Szczecińskiego oraz dr hab. Wojciech Sokół z UMCS. ❧

16 czerwca odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr Anny Cyran-Mądzik z tytułu „Partie parlamentarne w Polsce wobec integracji europejskiej w latach 1991–2007”. Promotorem był prof. dr hab. Marek Żmigrodzki z UMCS, a recenzentami dr hab. Janusz Jarosiński, prof. nadzw. Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego w Kielcach oraz dr hab. Wojciech Sokół z UMCS. ❧

5 lipca odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr Agnieszki Pieniżek z tytułu „Organizacje pozarządowe w województwie podkarpackim po 1998 roku”. Promotorem był dr hab. Stanisław Michałowski, prof. nadzw. UMCS, a recenzentami prof. dr hab. Grażyna Praweńska-Skrzypek z Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz dr hab. Alicja Wójcik, prof. nadzw. UMCS. ❧

5 lipca odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr Katarzyny Mieczkowskiej-Czerniak z tytułu „Wizerunki prezydentów miasta Lublina na łamach lokalnych dzienników w latach 1990–2006”. Promotorem był

dr hab. Stanisław Michałowski, prof. nadzw. UMCS, a recenzentami prof. dr hab. Tadeusz Wallas z Uniwersytetu im. A. Mickiewicza oraz prof. dr hab. Włodzimierz Mich z UMCS.

6 lipca odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr Tomasza Jankowskiego zatytułowanej „Izby drugie parlamentu w Republice Czeskiej, w III Rzeczypospolitej Polskiej, Rosji, Rumunii i Republice Słowenii”. Promotorem był prof. dr hab. Marek Żmigrodzki z UMCS, a recenzentami dr hab. Izabela Malinowska, prof. nadzw. Uniwersytetu Warszawskiego oraz dr hab. Bożena Dziemidok-Olszewska, prof. nadzw. UMCS.

6 lipca odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr Lecha Jańczuka zatytułowanej „Samodzielność finansowa samorządu terytorialnego przejawem decentralizacji administracji publicznej w Polsce od 1999 roku”. Promotorem był dr hab. Stanisław Michałowski, prof. nadzw. UMCS, a recenzentami dr hab. Maria Kossek-Wojnar, prof. nadzw. Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie oraz dr hab. Andrzej Mischczuk, prof. nadzw. UMCS.

Wyjazdy

Prof. nadzw. dr hab. Konrad Zieliński z Zakładu Badań Etnicznych przebywał od maja do sierpnia w YIVO Institute for Jewish Studies w Nowym Jorku, gdzie prowadził badania dotyczące pogromów na ziemiach polskich w latach 1918–1922. Pobyt sfinansowała Komisja Fulbrighta w ramach programu Senior Award Grant.

Nagrody

Podczas dorocznej międzynarodowej konferencji naukowej organizowanej przez Comparative Interdisciplinary Studies Section (CISS)/International Studies Association (ISA) dr Irma Słomczyńska otrzy-

mała Millenium Award 2010 za najlepszy artykuł naukowy.

Artykuł pod tytułem „Shaping the World Order by Force. Several Comments on Application of Force by Democratic States within the Contemporary IR” został zamieszczony w książce pod tytułem „Order and Disorder in the International System”, której redaktorem jest Sai-Felicia Krishna-Hensel. Książka ukazała się pod koniec listopada 2010 r. nakładem wydawnictwa Ashgate.

Inne

1 października zostali powołani koordynatorzy współpracy zagranicznej i programów międzynarodowych, na kierunku stosunki międzynarodowe – dr Katarzyna Marzęda-Młynarska, na kierunku politologia – dr Wojciech Zięta, na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna – dr Waldemar Bulira. Praca koordynatorów koncentruje się na obsłudze na Wydziale programu LLP Erasmus i innych oraz współpracy naukowej z uczelniami zagranicznymi.

WYDZIAŁ PRAWA I ADMINISTRACJI

Obrony

9 czerwca odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr Grzegorza Maronia pod tytułem „Zasady prawa – pojmowanie i typologie a rola w wykładni prawa i orzecznictwie konstytucyjnym”. Promotorem rozprawy był prof. dr hab. Leszek Leszczyński, zaś recenzentami prof. dr hab. Andrzej Korybski z UMCS i prof. dr hab. Maciej Zieliński z Uniwersytetu Szczecińskiego.

16 czerwca odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr Małgorzaty Dumkiewicz pod tytułem „Wspólność udziałów w spółce

z ograniczoną odpowiedzialnością”. Promotorem rozprawy był prof. dr hab. Andrzej Kidyba, zaś recenzentami prof. dr hab. Zdzisław Gawlik z UMCS i prof. dr hab. Tomasz Siemiątkowski ze Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie.

16 czerwca odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr Przemysława Bryłowskiego pod tytułem „Indywidualizacja statusu wspólnika w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością”. Promotorem rozprawy był prof. dr hab. Andrzej Kidyba, zaś recenzentami prof. dr hab. Andrzej Jakubecki z UMCS i prof. dr hab. Marek Michalski z Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie.

16 września odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr Krzysztofa Księskiego pod tytułem „Państwo i prawo w myśli Zygmunta Baumana. Od socjalizmu do liberalizmu”. Promotorem rozprawy był prof. dr hab. Roman Tokarczyk, zaś recenzentami: prof. dr hab. Krystyna Chojnicka z Uniwersytetu Jagiellońskiego i prof. dr hab. Lech Dubel z UMCS.

29 września odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr Eweliny Mitręgi pod tytułem „Koncepcje marketingu usług prawnych a deontologia wolnych zawodów prawniczych”. Promotorem rozprawy był prof. dr hab. Andrzej Korybski, zaś recenzentami: prof. dr hab. Jolanta Jabłońska-Bonca z Akademii Leona Koźmińskiego i prof. dr hab. Leszek Leszczyński z UMCS.

Spotkania

17–19 czerwca w Aix en Provence we Francji odbył się XI Światowy Kongres Międzynarodowego Stowarzyszenia Metodologii Prawniczej. W Kongresie wziął udział prof. dr hab. Leszek Leszczyński z referatem zatytułowanym „Legal Globalization and the Receptions of Law”.

VII LUBELSKI FESTIWAL NAUKI NAUKA PRZYGODĄ ŻYCIA

Inauguracja VII Lubelskiego Festiwalu Nauki – prof. Ryszard Dębicki oraz prowadzący: dr Katarzyna Mieczkowska-Czerniak i Paweł Typiak

W dniach 18–23 września odbył się VII Lubelski Festiwal Nauki. Głównym organizatorem tegorocznej edycji był Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej. Impreza okazała się rekordowa pod względem zrealizowanych projektów, zasięgu miejscowego i liczby uczestników. Celem Festiwalu była promocja nauki – przygody życia.

Zrealizowano ponad 800 projektów, o 160 więcej niż w poprzedniej edycji.

Prezentacje tegorocznej imprezy obejmowały zakres dziedziny od humanistyki po cybernetykę, od biologii po technikę, dotyczyły wojskowości, farmacji, rolnictwa, leśnictwa, nauk o Ziemi, prawa, kultury fizycznej, a także sztuki muzycznej, plastycznej, teatralnej i filmowej. Można było zobaczyć najnowsze osiągnięcia nauki, cuda techniki oraz nowoczesną aparaturę badawczą. Formy prezentacji także cechowała różnorodność – były to: wykłady, pokazy, koncerty, warsztaty,

ćwiczenia, doświadczenia, badania, dyskusje, inscenizacje, a nawet konkursy i happeningi.

Przewidziano 600 tysięcy miejsc dla publiczności. Oferta była kierowana przede wszystkim do uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i średnich, ale w bogatej gamie imprez, na które wstęp był darmowy, każdy mógł znaleźć coś dla siebie.

Festiwal nie ograniczył się wyłącznie do Lublina. Projekty były realizowane również w innych miastach: Zamościu, Puławach, Dęblinie, Stalowej Woli oraz Tomaszowie Lubelskim.

UMCS koordynował pracę 22 instytucji, które włączyły się w organi-

zację VII Festiwalu Nauki. Do grona lubelskich uczelni, które stale uczestniczą w realizacji tego projektu, w tym roku dołączyli nowi członkowie. Na festiwalu promowali się więc nie tylko UMCS, KUL, Uniwersytet Przyrodniczy, Akademia Medyczna, Politechnika Lubelska, również instytuty (Instytut Agrofizyki PAN, Instytut Medycyny Wsi), instytucje kulturalne (Muzeum Lubelskie, Państwowe Muzeum na Majdanku i inne). W tym roku po raz pierwszy w organizacji festiwalu włączyli się: Instytut Pamięci Narodowej, Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Hieronima Łopacińskiego, Uniwersytet Dziecięcy Unikids, Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna, Wyższa Szkoła Sił Oficerskich w Dęblinie, Filharmonia im. Henryka Wieniawskiego w Lublinie, Medyczne Studium Zawodowe im. prof. St. Liebhabta w Lublinie i wiele innych.

„Pragniemy uchylić drzwi uczelni, instytutów, muzeów i pozwolić podejrzeć, co skrywają laboratoria, nad jakimi problemami łamią sobie głowę nasi uczeni, przed jakimi pytaniami i wyzwaniem stoi współczesna kultura i cywilizacja. Chcemy podzielić się nauką – naszą przygodą życia” – powiedział rektor UMCS prof. Andrzej Dąbrowski. Formy i tematy projektów miały na celu pokazanie, że nauka jest ciekawa, niezwykła, pasjonująca, aż do tego stopnia, że może stać się istotnym elementem życia. Wyjście z prezentacjami na ulicę, zaproszenie na uczelnie odbiorców, którzy rzadko stykają się z zaawansowaną nauką, jest również próbą walki ze stereotypem, iż dyscypliny akademickie są nudne, zamknięte w kolumny cyfr lub grube książki. Nauka zmienia sposób patrzenia na świat i z tego względu może stać się przygodą życia, jeśli tylko chce się z nią w odpowiedni sposób obcować.

Inauguracja VII edycji Festiwalu odbyła się w sobotę 18 września w Chatce Żaka. Słowo wstępne wygłosił prof. Ryszard Dębicki – przewodniczący Komitetu Organizacyjnego VII LFN, Prorektor ds. badań Naukowych i Współpracy Międzynarodowej UMCS. Inaugurację poprowadzili dr Katarzyna Mieczkowska-Czeraniak i dziennikarz Paweł Typiak. Imprezę uświetnił koncert „Dwustronnie...”, przygotowany przez studentów Wydziału Artystycznego UMCS.

Fot. Agnieszka Galczyńska

Występy były kontynuowane następnego dnia w ramach Pikniku Naukowego. Pod pomnikiem Marii Curie-Skłodowskiej stanęła scena, na której odbyły się koncerty, konkursy dla dzieci, pokazy (szermierki historycznej, kick-boxingu). W niedzielę rozpoczęły się prezentacje naukowe, czyli właściwa część LFN. Pod Rektorem UMCS i na terenie całego placu Marii Curie-Skłodowskiej ustawiono 94 stoiska. Na jednym ze stanowisk KUL próbowano m.in. odpowiedzieć na pytanie: czy nauka była przygodą życia Jana Pawła II, studenci Uniwersytetu Medycznego prezentowali leki „podarowane przez naturę”, żacy z Uniwersytetu Przyrodniczego demonstrowali sprzęt, którym posługiwali się geodeci dawniej i dziś, UMCS przyciągał uwagę stoiskiem „Robotyka dla dzieci”. Oferta naukowa prezento-

wana na pikniku była bogata i różnorodna, dlatego cieszyła się dużym zainteresowaniem Lublinian.

W trakcie festiwalu odbył się także II Lubelski Kongres Studenckich Kół Naukowych TYGIEL 2010. Dwa dni obrad (22 i 23 września) były okazją do zaprezentowania dorobku naukowego, artystycznego oraz wymiany doświadczeń na forum międzyuczelnianym.

Tygodniowe święto nauki zakończyło się w 24 września wręczeniem nagród dla najciekawszych i najpopularniejszych projektów. Oficjalne zakończenie uświetnił koncert zespołu Uniatowski Project. Władze UMCS przekazały festiwalową statuetkę Uniwersytetowi Przyrodniczemu, który będzie organizatorem VIII Lubelskiego Festiwalu Nauki.

Magdalena Wójtowicz

Fot. Agnieszka Galczyńska

Fot. Agnieszka Galczyńska

UWAGI DO DYSKUSJI NA TEMAT SZKOLNICTWA

Przez ostatnie dwa lata trwa znów dyskusja nad szkolnictwem wyższym w Polsce. Jej efektem będzie nowa ustawa i nowe przepisy, w tym także dotyczące stopni i tytułów naukowych.

Według zapowiedzi minister nauki prof. Barbary Kudryckiej od 1.X.2011 r. na uczelniach będzie obowiązywać nowe prawo o szkolnictwie wyższym.

Z ostatnich doniesień prasowych dowiadujemy się, że Komisje Zakładowe wyższych uczelni Warszawy (Uniwersytet, Politechnika, Uniwersytet Medyczny, Szkoła Główna Handlowa, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego oraz Uniwersytet Kardynała Wyszyńskiego), założyły protest przeciwko projektowanej nowej ustawie.

Uważam, że dla dobra tak ważnej sprawy projekt ustawy powinien być szeroko przedyskutowany ze środowiskami akademickimi, czego chyba nie zrobiono, a szkoda.

W okresie powojennym zmiany ustaw przypominały prawdziwą huśtawkę. Miały one miejsce w latach 1951, 1958, 1982, 1985, 1990, wraz z licznymi rozporządzeniami i obwieszczeniami do niej w latach 1991–1996 oraz ustawa z 2005 r. Większość tych zmian odbywała się zgodnie z II prawem marksistowskiej dialektyki. Oznaczało ono, iż wszystko jest w ruchu – „panta rei” Heraklita. Prawo dotyczyło wprawdzie zjawisk przyrodniczych, ale zostało przeniesione na sferę wszelkich działań człowieka. Wymieniona zasada była realizowana przez coraz to nowe przepisy.

Wszystko w ruchu oznacza brak stabilizacji, ciągła reorganizacja, słowem chaos. Przy takim systemie zarządzania łatwiej było utrzymać kontrolę, rozmywała się też odpowiedzialność.

Te ciągle zmiany miały ujemne skutki dla rozwoju kadry naukowej na uczelniach i w instytutach badawczych. Uważam, że przepisy dotyczące polityki kadrowej, stopni i tytułów naukowych powinny być długofalowe. Przy naszej, bowiem, słowiańskiej, nie najlepszej sprawności organizacyjnej, nie może dawać to dobrych rezultatów. Pisałem o tym w swoim czasie w „Wiadomościach Uniwersyteckich” 9(2002), s. 14–16, a także w I tomie moich wspomnień: „Pół wieku w Uniwersytecie M.C.S.”.

Przed dwoma laty prof. Jerzy Woźnicki, przewodniczący Fundacji Rektorów Polskich, lansował ideę uniwersytetów federacyjnych, gdyż szkolnictwo nasze jest zbyt rozdrobnione, co jest niestety prawdą.

Warto w tym miejscu przypomnieć, że to rozdrobnienie miało miejsce w pierwszej połowie lat 50. ubiegłego wieku. Z uniwersytetów zostały wyodrębnione Akademie Medyczne, później Wyższe Szkoły Rolnicze (późniejsze Akademie Rolnicze) i Akademie Ekonomiczne.

Była to decyzja wybitnie polityczna. Po pierwsze rosła w ten sposób krzywa wzrostu szkół wyższych w Polsce. Po drugie – młodzież akademicka była zawsze materiałem wzbuchowym, łatwiej było nią sterować przez izolowanie w mniejsze grupy.

A może należałoby wrócić do pierwotnej struktury, tzn. do uniwersytetów pełnych, a nie kadłubowych. Zaoszczędziłoby się w ten sposób na zbędnej administracji. Z pewnością nie wszystkim będzie to odpowiadać, gdyż gronostaje rektorskie (jeśli są to tylko skórki królicze) są bardzo pociągające. Świadczą o tym kam-

panie przedwyborcze. Ale jestem przekonany, iż jest to interes naszego szkolnictwa wyższego.

Faktem jest, że jednocześnie uczelnie rozrosły się, wzrosła liczba studentów. Ale w niektórych krajach (np. USA), uniwersytety mają po kilkadziesiąt tysięcy słuchaczy i dobrze funkcjonują. Nie jest to więc specjalna przeszkoda w łączeniu uczelni.

Idea uniwersytetów tzw. flagowych jest interesująca. Ale w związku z tym nasuwa się pytanie, jaka rola przypadłaby uczelniom tzw. nieflagowym, które będą przecież dominować? Czy miałyby one spełniać jedynie rolę szkół pedagogicznych?

Pozwolę sobie znów przypomnieć, że przed laty mocno lansowano koncepcję, aby badania były prowadzone głównie w placówkach Polskiej Akademii Nauk i badawczych instytutach resortowych. Natomiast uczelnie wyższe spełniałyby rolę szkół pedagogicznych. Dodać w tym miejscu trzeba, że około 3/4 liczby tzw. samodzielnych pracowników naukowych było zatrudnionych właśnie w uczelniach wyższych. Na szczęście do realizacji tej idei nie doszło.

Trzeba wyraźnie podkreślić, że współczesna nauka, zwłaszcza w dyscyplinach eksperymentalnych, wymaga znacznych środków finansowych. Tymczasem w Polsce nakłady na naukę wynosiły w ostatnich latach poniżej 0,4 PKB. Oznacza to, że w uczelniach flagowych mogą one nawet trochę wzrosnąć, ale w pozostałych jeszcze bardziej spadną. Dopóki zatem nakłady finansowe na szkolnictwo i naukę nie wzrosną znacząco, to trudno będzie prowadzić badania na wyższym poziomie.

Według planów obecnych władz państwowych nakłady na szkolnictwo wyższe i naukę mają do 2013 r. wzrosnąć do 2% PKB. Obawiam się, że są to zbyt optymistyczne plany.

WYŻSZEGO

Stanisław Uziak

Obecna bowiem sytuacja ekonomiczna w świecie i w Polsce nie jest chyba zbyt stabilna.

Następny problem dotyczy habilitacji. Sprawa ta budziła od lat i nadal budzi sporo emocji. Faktem jest, że w wielu krajach habilitacji nie ma, ale w niektórych są utrzymane (np. we Francji nazywa się to dużym doktoratem). Osobiście opowiadałbym się za utrzymaniem habilitacji. Stabilizacja adiunktów, a także ciągle zmiany przepisów dotyczące stopni naukowych spowodowały, że habilitacje są przeprowadzane zbyt późno, często po 50-tce.

Byłbym zgodny z prof. Woźnickim, że można by np. ściągnąć niektórych naszych rodaków z zagranicy. Jeśli mają tam stanowiska profesorskie i dobry dorobek naukowy nie musieliby przeprowadzać w kraju procedur habilitacyjnych.

Przy okazji wspomnę, że jeden z moich znakomitych nauczycieli, światowej sławy uczony, prof. Roman Prawocheński (sen.) – był od 1924 r. profesorem zwyczajnym UJ w Krakowie, członkiem Polskiej Akademii Umiejętności, a od 1952 r. członkiem tytularnym PAN, a nie miał nawet doktoratu. Można by powiedzieć, że nie stopnie i tytuły świadczą o człowieku.

Problem następny dotyczy odpłatności za studia. Jestem przekonany, że nauka w uczelniach państwowych powinna być bezpłatna. Jest to zdobycz, z której nie powinniśmy rezygnować. To dzięki bezpłatnym studiom wielu ludzi, zwłaszcza ze wsi i małych miasteczek, uzyskało wyższe wykształcenie.

Pożyczki czy kredyty nie rozwiązują problemu, gdyż na ich spłatę trzeba mieć odpowiednią pracę. A z tym, jak na razie, nie jest u nas najlepiej. To jest przecież powód, iż wielu młodych ludzi wyjeżdża za

granice, czemu trudno się dziwić. Ale społeczeństwo płaci za ich wykształcenie. Nie stać nas na kształcenie fachowców dla zagranicy. Sprawa ta wymaga uregulowania.

Osobiście dziwi mnie, że za studiami płatnymi opowiadają się często ludzie, którzy studiowali za darmo, korzystali z bezpłatnych stołówek i akademików.

Z informacji minister Kudryckiej wynika, że mamy prawie 2 mln studentów, co może cieszyć. Ale młodzież studiuje na 455 uczelniach. Jak wiadomo 2/3 tych uczelni są prywatne. Kilka z nich, może kilkanaście stanowią z pewnością uczelnie dobre. Pozostałe mają charakter bardziej szkół pomaturalnych niż uczelni wyższych. Młodzież nie otrzymuje w nich właściwego wykształcenia, zwłaszcza iż nie mają one własnej kadry, korzystają z uczelni państwowych. Pracownicy tych ostatnich pracują na kilku etatach, czyli nigdzie dobrze, bo doba ma tylko 24 godziny. Można by zapytać, kto pozwolił na utworzenie tak dużej liczby szkół prywatnych, niewypełniających swoich zadań. Sądzę, że zgodę wyrażali ministrowie szkolnictwa wyższego.

Według dotychczasowych przepisów pracownik naukowy nie musiał prosić rektora o zgodę na zatrudnienie na dwóch etatach, dopiero przy trzecim. Według nowej ustawy będzie konieczne uzyskanie zgody rektora na zatrudnienie na drugim etacie.

Na razie pocieszające jest to, że resort Szkolnictwa Wyższego nie przewiduje odpłatności za studia, przynajmniej na jednym kierunku. Według niektórych, np. prof. Jackowskiego, studia bezpłatne są w naszym kraju fikcją. 58% studentów uczelni publicznych i niepublicznych płaci za naukę wskutek zbyt rozwiniętych studiów niestacjonarnych.

Nowa ustawa będzie nakładać obowiązek zatrudnienia na wszystkie stanowiska akademickie na podstawie otwartych konkursów. Do tej pory były to raczej pozory. Warto przypomnieć, że w latach 60. było rozsyłane przez dziekana zapytanie do odpowiednich wydziałów o wskazanie kandydata na stanowisko samodzielnego pracownika na danym wydziale. Była to więc jakby zastępcza forma konkursu.

Warto wspomnieć, że pewne wątpliwości wśród rektorów budzi projekt tworzenia najlepszych wydziałów i jednostek, tzw. krajowych naukowych ośrodków wiodących. Byłby to więc odpowiednik (namiastka) tzw. uczelni flagowych (jeśli dobrze rozumiem).

Zastanawiam się, czy jest prawidłowe to, że pracownik naukowy (tzw. samodzielny) osiągnąwszy 65 lat, przechodzi na emeryturę, a równocześnie jest nadal zatrudniony w uczelni na pełnym etacie i otrzymuje pełne wynagrodzenie. Wydaje mi się, że na zwolnione miejsca należałoby przyjmować młodych pracowników.

Za nieprawidłowe uważam też likwidację etatów inżyniersko-technicznych po przechodzących na emeryturę pracownikach. Jest to szczególnie ważne dla prawidłowego funkcjonowania zakładów bazujących na badaniach laboratoryjnych. W efekcie wiele prac laboratoryjnych standardowych wykonują asystenci i adiunkci. Przecież jest to strata czasu pracownika naukowego, jedni powinni przygotowywać prace doktorskie, drudzy – habilitacyjne. W USA prace takie wykonują bardzo często doktoranci. Ale nie widzę uzasadnienia dla naśladowania Ameryki, zwłaszcza iż obciążenia dydaktyczne naszych doktorantów są małe.

NAUKA I PRZEMYSŁ

METODY SPEKTROSKOPOWE W PRAKTYCE

W dniach 8–10 czerwca 2010 r. na Wydziale Chemii UMCS odbyło się Ogólnopolskie Sympozjum „Nauka i Przemysł – metody spektroskopowe w praktyce, nowe wyzwania i możliwości”. W Sympozjum uczestniczyło ok. 150 osób z wyższych uczelni, instytutów naukowych, laboratoriów przemysłowych i firm handlujących odczynnikami oraz aparaturą naukowo-badawczą. Każdy z uczestników otrzymał w materiałach konferencyjnych wydaną z okazji odbywającego się Sympozjum monografię „Nauka i przemysł – metody spektroskopowe w praktyce” pod red. prof. Zbigniewa Hubickiego poświęconą różnym aspektom metod spektroskopowych i ich zastosowaniom w nauce i przemyśle. W ramach Sympozjum ogłoszono 41 wykładów, 24 komunikatów oraz przedstawiono 71 posterów.

Sympozjum otworzył prof. dr hab. Ryszard Dębicki, prorektor ds. Badań Naukowych i Współpracy Międzynarodowej. Głos zabrał również prof. dr hab. Władysław Janusz, dziekan Wydziału Chemii oraz prof. dr hab. Zbigniew Hubicki, przewodniczący Komitetu Organizacyjnego i Naukowego Sympozjum. Sesję plenarną rozpoczął prof. dr hab. Jerzy Datka (UJ) wykładem dotyczącym badania centrów kobaltowych w zeolitach metodą spektrometrii IR. Zaproszeni wykładowcy ogłosili także dwa wykłady plenarne: prof. W. Arabczyk z ZUT w Szczecinie („Badania katalizatora żelazowego do syntezy amoniaku metodami spektroskopii elektronowej”) oraz prof. T. Borowiecki z UMCS („Kataliza i katalizatory w nauce i przemyśle”). Z techniką mikrofalowego systemu przygotowania próbek – jako najnowszego rozwiązania firmy CEM, uczestników Sympozjum zapoznał mgr inż. A. Jastrząb z firmy Candela.

Następnie obrady odbywały się w trzech równoległych sekcjach. W pierwszej sekcji wśród prelegentów swoje wystąpienia prezentowali prof. A. Deryło-Marczewska (UMCS) – „Spektroskopowe metody w badaniach kinetyki adsorp-

Fot. E. Ziłba

Otwarcie Sympozjum przez prof. dr hab. R. Dębickiego

cji”, prof. A. Zaleska (Politechnika Gdańska) – „Charakterystyka fotokatalizatorów aktywnych w świetle widzialnym”, prof. W. Mozgawa (AGH) – „Spektroskopia oscylacyjna jako metoda badania struktury zeolitów”, prof. L. Rycerz (Politechnika Wrocławska) – „Kompleksowanie w roztworach stopionych halogenków lantanowców” – wyzwanie dla spektroskopii, dr. D. Jermakowicz-Bartkowiak (Politechnika Wrocławska) – „Metody spektroskopowe w ocenie sorpcji cennych metali na anionowymiennych żywicach”, dr inż. A. Pładzyk (Politechnika Gdańska) – „Badania spektroskopowe wybranych sila-

notiolanów kobaltu (II)” oraz dr E. Mendyk (UMCS) – „Praktyczne zastosowania mikroskopii Ramana. Badanie powierzchniowych zanieczyszczeń stali stopowych”.

Obrady drugiej sekcji otworzył prof. B. Brycki (UAM) wykładem dotyczącym analizy spektroskopowej mikrobiocydów. Następnie wyniki swoich badań prezentowali przedstawiciele lubelskich uczelni prof. M. Gagoś (UP w Lublinie) – „Spektroskopowe badania organizacji molekularnej antybiotyku polienowego amfoterycyny B”, prof. I. Choma (UMCS) – „Chromatografia planarna – bioluminescencja, czyli analiza ukierunkowana na efekt”, prof. I. Malinowska (UMCS) – „Wykorzystanie metod spektroskopowych w analizach chromatograficznych ekstraktów roślinnych” oraz prof. M. Grabarczyk (UMCS) – „Analiza specyacyjna chromu w praktyce, trudności z nią związane i sposoby ich eliminacji z wykorzystaniem różnych metod analitycznych”. Uczestnicy tej sekcji mogli wysłuchać także referatów mgr M. Gil (UMCS) – „FT-IR oraz foto-DSC jako metody badawcze wykorzystywane w badaniach nad procesem fotopolimeryzacji” oraz dr K. Tyszczyk (UMCS) – „Spektrofotometryczna i woltamperometryczna procedu-

Fot. E. Zięba

Zwiedzanie Laboratorium Analitycznego Wydziału Chemii UMCS

ra oznaczania cytrynianu sildenafilu (viagry)". Interesujący wykład dotyczący oznaczania śladowych stężeń bromianów (V) w wodach z wykorzystaniem techniki chromatografii jonowej i detekcji UV wygłosił prof. R. Michalski z Instytutu Podstaw Ochrony Środowiska PAN z Zabrze.

W ramach trzeciej sekcji prof. I. Twardowska z PAN (Zabrze) wygłosiła wykład „ICP-MS jako narzędzie do określania środowiskowych implikacji przemian wietrzeniowych odpadów elektrownianych”. Wystąpienia zaprezentowali także mgr A. Sozańska z firmy Renishaw – „Nowe zastosowania spektroskopii ramanowskiej (komunikat)”, mgr M. Gołda (AGH) – „Efektywność ługowania chloru z węgla kamiennego w zależności od uziarnienia i temperatury w świetle badań analitycznych i skaningowego mikroskopu elektronowego”, dr D. Olszewska (AGH) – „Metody spektroskopowe w badaniach minerałów ilastych”, prof. J. Hoffmann (Politechnika Wrocławska) – „Metody oceny właściwości płynnych nawozów mikroelementowych”, a także dr I. Grabowski z Izby Celnej w Białej Podlaskiej – „Badania spektroskopowe dowodów odbarwienia olejów napędowych i lekkich olejów opałowych prze-

znaczanych na cele energetyczne”. Obrady sekcji zamknęły komunikaty dr B. Czech i dr A. Marcewicz-Kuba (UMCS) dotyczące zastosowania metod fotokatalitycznych w ochronie środowiska oraz preparatyki katalizatorów spalania węgla – badania FT-IR/PAS.

Po zakończeniu obrad uczestnicy Sympozjum mogli zwiedzić najpiękniejsze miejsca w Lublinie i zapoznać się z historią miasta.

Drugi dzień obrad Sympozjum otworzył referat prof. dr hab. A. Olszanowskiego (Politechnika Poznańska) związany z wykorzystaniem metod spektroskopowych w oznaczaniu aktywności mikroorganizmów. Następnie prof. M. Smolik (Politechnika Śląska) omówił metody spektroskopowe oznaczania tantalu w związkach niobu, zaś prof. B. Kubica z IFJ PAN w Krakowie zastosowanie różnych technik spektroskopowych w badaniach własności trudno rozpuszczalnych heksacyanożelazianów metali przejściowych (II). Dr inż. K. Wieszczycka oraz dr K. Staszak (Politechnika Poznańska) przedstawiły zagadnienia analizy spektralnej kompleksów oksymów pirydylowych z jonami miedzi i jej zastosowania w badaniach ekstrakcji jonów miedzi (II) ekstraktem Cyanex 272. Uczestnicy mieli okazję wysłuchać także

niezwykle interesującego wykładu prof. J. Namieśnika (Politechnika Gdańska), przewodniczącego Komitetu Chemii Analitycznej PAN – „Analityka śladów – problemy i wyzwania”. Ciekawe wykłady zaprezentowały Panie, prof. A. Mondry (Uniwersytet Wrocławski) „Badania spektroskopowe kompleksów lantanowców z poliaminokwasami” oraz dr E. Tomaszewicz (Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie) „Zastosowanie metod ICP-AES oraz XPS w badaniach nowych luminoforów”. W ramach tej sekcji omówiono także zagadnienia związane ze spektroskopowymi i elektrochemicznymi metodami badań równowag w roztworze (prof. T. Ossowski z Uniwersytetu Gdańskiego), badaniami wpływu substancji organicznych na właściwości fizykochemiczne glinokrzemianów (dr D. Sternik, UMCS), spektrofotometrycznym badaniem kinetyki fotorozkładu wybranych leków w układach modelowych (prof. dr hab. J. Karpińska, Uniwersytet Białostocki) oraz z syntezą i właściwościami fizykochemicznymi metakrylowych mikrosfer kopolimerowe (dr M. Grochowicz, UMCS).

W ramach równolegle odbywającej się w tym dniu drugiej sekcji prof. B. Marczevska (UMCS) zaprezentowała tematykę związaną z wykorzystaniem analizy spektrofotometrycznej do oznaczania białek, wpływ kaptoprilu i werapamilu na oznaczanie albuminy, prof. A. Gierak z Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego w Kielcach z wykorzystaniem metod spektroskopowych w analizie TLC, zaś dr M. Kulik (UMCS) zastosowanie elipsometrii spektralnej w badaniach warstw powierzchniowych ciał stałych. Następnie swe wykłady prezentowali przedstawiciele organizatorów Sympozjum prof. R. Dobrowolski (UMCS) „Modyfikatory chemiczne w pomiarach absorpcji atomowej z wykorzystaniem atomizacji elektrotermicznej”, dr Ł. Szajnecki (UMCS) „Charakterystyka sorbentów poli (MAA-co-EGDMA)

Fot. E. Zięba

Sesja posterowa

imprintowanych cząsteczkami wybranych związków chemicznych”, dr P. Borowski (UMCS) „Metoda ESFF skalowania częstości drgań harmonicznych”, mgr J. Ostrowski (INS, Puławy) „Oznaczanie zawartości pierwiastków śladowych w roztworze mocznika (AdBlue, Puławy) metodą ICP-OES”, mgr K. Borowik (INS, Puławy) „Oznaczanie jonów ortofosforanowych (V) w roztworach mocznika metodą spektrofotometryczną”, mgr U. Łopatek (INS, Puławy) „Zastosowanie detektora spektralnego w analizie chmielu nieprzetworzonego”, mgr M. Piekarz (UMCS) „Spektrometryczne metody oznaczania radionuklidów w środowisku” oraz dr E. Mendyk (UMCS) „Praktyczne zastosowania mikroskopii Ramana. Badanie korozji aluminium po teście SWA-AT”. W ramach drugiej sekcji mgr J. Fenska (UMK) omówiła także spektroskopowe badania kinetyki reakcji utleniania $mer-[Ru(pic)_3]$ -nadtlenkiem wodoru w środowisku kwaśnym, zaś dr A. Stobiecka (Politechnika Łódzka) zastosowanie technik spektrofluorymetrycznych w ocenie własności funkcjonalnych polimerów drukowanych molekularnie.

Trzecia sekcja naukowa Sympozjum dotyczyła natomiast zagadnień związanych z techniką LC-MS w analizie bioaktywnych substan-

cji roślinnych (prof. dr hab. W. Oleszek, IUNG, Puławy), metodami ekstrakcji nadkrytycznej nutraceutyków (dr hab. E. Rój, INS Puławy) oraz zastosowaniem metod spektroskopowych w analizie składu katalizatorów przemysłowych (dr P. Kowalik, INS Puławy). Wykłady w tym dniu wygłosili także prof. J. Siepak i dr M. Frankowski (UAM, Poznań) – „Współczesne tendencje w ochronie środowiska” oraz „Nowe metody oznaczania glinu i kompleksów glinu z fluorkami w próbkach środowiskowych”. Sekcję zamknęły wystąpienia prelegentów prezentujących swe komunikaty dr M. Sobiesiak, mgr A. Drzewieckiej i mgr M. Rotko (UMCS, Lublin), mgr I. Kiszkiel (Uniwersytet w Białymstoku), dr A. Nawrockiej (Instytut Agrofizyki PAN, Lublin) oraz mgr P. Tyńskiego (INS, Puławy). W trakcie trwania Sympozjum również mgr inż. J. Grodowski z firmy Intertech zapoznał jej uczestników z najnowszymi rozwiązaniami aparaturowymi w nieorganicznej analizie elementarnej

Po zakończeniu obrad, drugiego dnia trwania Sympozjum odbyła się sesja posterowa. Wzorem lat ubiegłych Komitet Organizacyjny Sympozjum przyznał nagrody i wyróżnienia za najlepsze prace plakatowe. Wśród nagrodzonych znaleźli się dr Renata Świsłocka (Po-

litechnika Białostocka) – I miejsce, dr Agata Jakóbk-Kolon (Politechnika Śląska) – II miejsce oraz dr Anna Przybył (UAM) – III miejsce. Cztery równorzędne wyróżnienia otrzymali: mgr Ewelina Rado (UMCS), mgr Mariusz Chmiel (INS, Puławy), mgr Grzegorz Czernel (UP, Lublin) oraz mgr Agnieszka Adamczyk (UMCS). Wszyscy wyróżnieni otrzymali pamiątkowe dyplomy i nagrody. Fundatorami nagród zarówno dla wyróżnionych, jak i wszystkich prelegentów Sympozjum były firmy INS, POCH, PWN, DSM, Reinshaw, Prevac, Vetagro, JarMag, Lanxess, Dow, Standard, HerbaPol, Pszczółka i Apis. Warto nadmienić, że trakcie trwania sesji posterowej uczestnicy Sympozjum mogli zwiedzić Laboratorium Analityczne Wydziału Chemii UMCS. Dużym zainteresowaniem cieszyły się także stoiska wystawowe firm Candela, Reinshaw, Prevac, Hach Lange, Bruker, Shim-Pol oraz PWN i IPS.

W ostatnim dniu trwania Sympozjum wszyscy chętni mogli zwiedzić instalację ekstrakcji nadkrytycznej chmielu w Instytucie Nawozów Sztucznych w Puławach. Warto nadmienić, że proces ekstrakcji chmielu opracowany w INS jest oparty na nowoczesnej technologii ekstrakcji w warunkach nadkrytycznych z wykorzystaniem ditlenku węgla. Proces ten należy do grupy zaawansowanych technologii i jest procesem ekologicznym (wykorzystuje odpadowy CO_2 i nie przyczynia się do generowania nowych emisji), nie generuje szkodliwych odpadów ani pozostałości, produkt jest sterylnie czysty oraz nie posiada pozostałości rozpuszczalnika. Instalacja do ekstrakcji chmielu za pomocą ditlenku węgla w warunkach nadkrytycznych jest jedyną przemysłową instalacją ekstrakcji w Polsce i należy do najnowocześniejszych w Europie. Jest ona także jedyną tego typu instalacją przemysłową działającą w Europie Środkowo-Wschodniej.

Dorota Kołodyńska

PROFESOR CLIFF OLLIER Z WIZYTĄ W INSTYTUCIE NAUK O ZIEMI UMCS

W dniach 15–18 VII 2010 r., na zaproszenie dyrekcji Instytutu Nauk o Ziemi UMCS, w Lublinie gościł światowej sławy geolog – profesor Cliff Ollier z University of Western Australia. Profesor Ollier jest wybitnym specjalistą w dziedzinie geologii i geomorfologii strukturalnej, zwłaszcza w zakresie roli tektoniki globalnej oraz procesów endogenicznych w kształtowaniu powierzchni Ziemi.

W ostatnim czasie jego zainteresowania naukowe koncentrują się również wokół kluczowych w skali globu zagadnień dotyczących przyczyn i konsekwencji zmian klimatycznych. Głoszone przez niego tezy są przy tym w opozycji wobec głównego nurtu dyskusyjnego, lansowanego przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), uznającego wiodącą rolę czynnika antropogenicznego jako główną przyczynę globalnego ocieplenia.

Profesor Ollier jest autorem ponad 300 oryginalnych prac (książek, rozdziałów w opracowaniach monograficznych, artykułów naukowych) z zakresu różnych dyscyplin nauk o Ziemi. Znaczna część jego dorobku naukowego to podręczniki akademickie drukowane w znanych oficynach wydawniczych (Blackwell, Elsevier, John Wiley & Sons, Longman). Wiele z nich, m.in. „Volcanoes, The Origin of Mountains, Weathering, Ancient landforms, Regolith soils and landforms”, było kilkakrotnie wznawiane i tłumaczone na wiele języków świata, w tym także na język polski („Tektonika a formy krajobrazu”).

W czasie swojej długiej kariery naukowej prof. Ollier pracował w kilkunastu ośrodkach akademickich świata (m.in. Bristol University, Oxford University, Australian National University, University of Canberra, University of New England, University of Papua New Gu-

Spotkanie Prof. Cliffa Olliera z prorektorem, prof. dr hab. Ryszardem Dębickim

inea), zaś w ponad stu gościł jako *visiting professor*.

Pobyty w Lublinie był dla niego doskonałą okazją do spotkania z pracownikami, doktorantami i studentami Instytutu Nauk o Ziemi, zapoznania się z nurtem badań geologicznych i geomorfologicznych realizowanych w naszym ośrodku, a także możliwością zaprezentowania wyników swoich ostatnich badań. W trakcie wizyty w Lublinie profesor Ollier spotkał się z władzami UMCS, reprezentowanymi przez Prorektora ds. Badań Naukowych i Współpracy Międzynarodowej – prof. dr. hab. Ryszarda Dębickie-

go oraz władzami Instytutu Nauk o Ziemi UMCS. W czasie swojego pobytu w Instytucie, prof. Ollier wygłosił również gościnny wykład na temat kontrowersji wokół globalnych zmian klimatu, a następnie odbył nieformalne seminarium z młodymi adeptami nauk geograficznych. Była to już druga wizyta profesora Cliffa Olliera w naszym mieście i uniwersytecie (po raz pierwszy gościł w 2005 r.). Pozostaje mieć nadzieję, że podobnie jak ta poprzednia, zaowocuje ona ścisłą współpracą naukową oraz wspólnymi projektami badawczymi.

Dr hab. Radosław Dobrowolski

Profesor Cliff Ollier wraz z małżonką Janette Rulikowską-Ollier w otoczeniu pracowników i studentów Instytutu Nauk o Ziemi UMCS

Z okazji 30-lecia działalności Międzynarodowej Organizacji Sztuki Ludowej (International Organization of Folk Art – IOV) afiliowanej przy UNESCO (23–24 VI 2010 r.) odbyła się w Lublinie XII Europejska Konferencja Kultury Ludowej „Kultura ludowa jako źródło symboli narodowych w dobie globalizacji”. Konferencję zorganizowano z inicjatywy Sekcji Polskiej IOV. Organizacja powyższego przedsięwzięcia nie byłaby jednak możliwa bez merytorycznego, finansowego, jak i organizacyjnego wsparcia udzielonego Sekcji przez Instytut Kulturoznawstwa UMCS. Ze względu na szczególnie uroczysty charakter Konferencji patronat honorowy nad wspomnianym przedsięwzięciem objęli: World IOV President Carmen D. Padilla, Marszałek Województwa Lubelskiego Krzysztof Grabczuk oraz Rektor UMCS prof. dr hab. Andrzej Dąbrowski.

Uroczyste otwarcie Konferencji przez Prorektora Ryszarda Szczygła

Władze IOV – od lewej: World IOV President Carmen D. Padilla, Przewodniczący Polskiej Sekcji IOV prof. Jan Adamowski, World IOV General Secretary Hans J. Holz, World IOV Vice-President George Frandsen

XII EUROPEJSKA KONFERENCJA KULTURY LUDOWEJ

ZORGANIZOWANA PRZEZ SEKCJĘ POLSKĄ IOV ORAZ INSTYTUT KULTUROZNAWSTWA UMCS

Wzorem lat poprzednich Europejską Konferencję Kultury Ludowej zorganizowano w Lublinie. Niemniej jednak to właśnie w roku jubileuszowych obchodów 30-tej rocznicy istnienia IOV Lublin wydaje się być miejscem najodpowiedniejszym dla organizacji wspomnianej Konferencji:

Inicjatorem organizowania przez Międzynarodową Organizację Sztuki Ludowej na gruncie europejskim konferencji poświęconej kulturze ludowej był lublinianin Profesor Mieczysław Marczuk, założyciel Polskiej Sekcji IOV, jej wieloletni Przewodniczący, a obecnie Wiceprzewodniczący. Obrady XII EKKL poprzedziło uhonorowanie Prof. M. Marczuka Odznaką Honorową *Zasłużonego dla Województwa Lubelskiego* nadaną przez Marszałka Województwa Lubelskiego Krzysztofa Grabczuka, a wręczoną Profesorowi w imieniu Marszałka przez zastępcę Dyrektora Departamentu Kultury, Edukacji i Sportu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie Andrzeja Miskura. *Laudatio* na tę okoliczność wygłosiła Wiceprzewodnicząca Polskiej Sekcji IOV prof. dr hab. Anna Brzozowska-Krajka.

Pomysł organizowania EEKL, imprezy ceniowej na forum europejskim był najważniejszym wkładem polskich badaczy i sympatyków kultury tradycyjnej, będących zarazem członkami IOV w działania o charakterze naukowym, które podej-

mowane są przez IOV na świecie. Stąd też wyeksponowanie w europejskim programie jubileuszowych obchodów istnienia IOV zasług poszczególnych Sekcji Narodowych jest w pełni uzasadnione. Warto tym samym wspomnieć, iż EKKL tuż po swoim pojawieniu się wpisała się w europejskie kalendarium cyklicznie organizowanych przedsięwzięć naukowych IOV, a w okresie swego funkcjonowania ugruntowała nie tylko swą rangę jako ceniowego międzynarodowego forum interdyscyplinarnej wymiany myśli nad kulturą tradycyjną, ale i pozycję środowiska polskich badaczy na gruncie europejskim;

Od początku swego istnienia Lublin jest miejscem oficjalnej siedziby Polskiej Sekcji IOV. O żywym jej funkcjonowaniu w środowisku lubelskim, czy wręcz o życiu Sekcji w swoistej symbiozie z lubelskimi instytucjami kultury i nauki świadczą, m.in. fakt, iż intelektualny trzon stowarzyszenia w większości wciąż rekrutuje się z lubelskiego środowiska akademickiego.

W imieniu Komitetu Organizacyjnego XII EKKL spotkanie rozpoczął Przewodniczący Polskiej Sekcji IOV, a zarazem Dyrektor Instytutu Kulturoznawstwa UMCS prof. dr hab. Jan Adamowski. Natomiast uroczystego otwarcia Konferencji w imieniu władz rektorskich UMCS oraz obecnego na Konferencji Dziekana Wydziału Humanistycznego UMCS prof. dr hab. Hen-

Wygłoszenie laudacji na cześć Profesora Mieczysława Marczyka przez prof. Annę Brzozowską-Krajkę

ryka Gminterka dokonał Prorektor UMCS prof. dr hab. Ryszard Szczygieł, który jako gospodarz serdecznie powitał wszystkich uczestników Konferencji. W imieniu władz IOV zebranych powitała World IOV President Carmen D. Padilla.

XII EKKL „Kultura ludowa jako źródło symboli narodowych w dobie globalizacji” miała charakter interdyscyplinarny. Spotkanie skupiło specjalistów: kulturoznawców, socjologów, językoznawców, etnologów, historyków sztuki, architektów oraz prawników reprezentujących różne kraje (Cieszyn, Katowice, Kielce, Kraków, Lublin, Rzeszów, Siedlce, Toruń, Warszawa, Wrocław), jak i zagraniczne ośrodki naukowe (Słowacka Akademia Nauk w Bratysławie, Narodowa Akademia Nauk Ukrainy w Kijowie, Łódzki Uniwersytet w Rydze), polskie instytucje kultury (Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu, KO-BiDZ) oraz Sekcje Narodowe IOV z USA, Austrii i Filipin. Podczas 2-dniowej konferencji wygłoszono 37 referatów, przedstawionych podczas obrad plenarnych i w poszczególnych sekcjach, poświęconych różnym aspektom duchowej lub materialnej kultury ludowej czasów współczesnych. Ponieważ organizacja XII EKKL przypadła na czasy redefiniowania misji, funkcji i zadań IOV na świecie, jego wewnętrznej restrukturalizacji i co najważniejsze zmiany pokoleniowej zachodzącej wśród jej członków,

organizatorzy lubelskiej konferencji zaakceptowali do obrad plenarnych również wystąpienia pośrednio związane z tematem wiodącym Konferencji, tj. referaty o charakterze informującym środowisko polskich badaczy kultury tradycyjnej o współczesnym obliczu IOV, sugerując tym samym uczestnikom, iż Konferencja nie stanowi tylko miejsca dyskursu naukowego o symbolicie współczesnej kultury tradycyjnej, ale jest też formą promocji stowarzyszenia.

W przestrzeń rozważań merytorycznych wprowadzała część teoretyczna sesji plenarnej, zawierająca trzy wystąpienia. Obrady rozpoczął prof. dr hab. Jan Adamowski referatem na temat symbolu w kulturze tradycyjnej. Kolejne dwa referaty obrad plenarnych przynosiły dyskusję na temat symbolu w czasy współczesne. Wystąpienie prof.

dr hab. Larysy Vakhnynej dotyczyło form i metod zachowania symboli narodowych we współczesnej kulturze folklorystycznej Polaków mieszkających na terenie Ukrainy, natomiast referat prof. dr hab. Ireny Bukowskiej-Floreńskiej przedstawiał analizę współczesnego oblicza kultury ludowej Śląska w kontekście globalizacji.

Konferencję zamykała projekcja filmu autorstwa dr Nataszy Ziółkowskiej-Kurczuk „Nowica na końcu świata” – dzieła filmowego stanowiącego celną pointą wcześniejszych wystąpień.

Uroczysty charakter XII EKKL dodatkowo podkreśliły imprezy towarzyszące obradom merytorycznym, stanowiące swoistą ucztę duchową dla przybyłych gości, tj. koncert galowy ZTL UMCS, koncert Zespołu Muzycznego „Melodia w Polsce” (studenci kulturoznawstwa) czy też wizyta w Muzeum Wsi Lubelskiej. Na zakończenie pierwszego dnia konferencji organizatorzy zaprosili wszystkich uczestników na uroczystą kolację do Dworku Kościuszków.

Po Konferencji osoby zainteresowane mogły również wziąć udział w imprezach, które wyeksponowały bogactwo walorów kulturowych (Stare Miasto w Lublinie, zabytki Kazimierza Dolnego) i ofert kulturalnych Lubelszczyzny (XLIV Ogólnopolski Festiwal Kapel i Śpiewaków Ludowych, Targi Sztuki Ludowej w Kazimierzu Dolnym).

Joanna Paczos

Uczestnicy Konferencji przed Wydziałem Humanistycznym UMCS

RELACJA Z BRUSSELS ECONOMIC FORUM 2010

W dniach 25–26 maja 2010 r. prof. dr hab. Bogumiła Mucha Leszko i dr Magdalena Kąkol z Wydziału Ekonomicznego UMCS uczestniczyły w *Brussels Economic Forum* – konferencji organizowanej co roku przez Dyрекcyję Generalną ds. Gospodarki i Finansów Komisji Europejskiej (DG Ecofin), poświęconej najważniejszemu problemom funkcjonowania gospodarki Unii Europejskiej.

 Tegoroczne Forum otworzyli komisarz Olli Rehn (DG Ecofin), prezydent UE Herman Van Rompuy oraz przewodniczący Komisji Europejskiej José Barroso. Wszyscy trzej podkreślili konieczność

przeprowadzenia reform strukturalnych, mających na celu podniesienie poziomu konkurencyjności oraz spójności społeczno-gospodarczej UE. Zwrócili także uwagę, że rozwiązanie problemów budżetowych krajów członkowskich nie będzie możliwe bez stworzenia realnych podstaw wyższego trwałego wzrostu gospodarczego. Herman Van Rompuy zauważył, że dopiero kryzys finansowo-gospodarczy (2008/2009) uświadomił opinii publicznej, że funkcjonowanie unii walutowej bez unii politycznej [czyli ponadnarodowej polityki fiskalnej, przyp. autorki] jest niezwykle trudne.

Obrady były prowadzone w ramach trzech bloków tematycznych. Pierwszy z nich obejmował zagadnienia związane z przyczynami, przebiegiem i skutkami kryzysu finansowo-gospodarczego w skali światowej oraz w gospodarce europejskiej. Profesor Richard Baldwin (Graduate Institute in Geneva; Centre for Economic Policy Research) przedstawił bardzo zwięzłe przyczyny kryzysu oraz

skoncentrował swoje wystąpienie na jednym z jego najgorszych skutków, tj. spadku międzynarodowych obrotów handlowych – największym od czasów II wojny światowej. Zwrócił uwagę, że sytuacja pod tym względem wprawdzie się poprawia, ale tempo wzrostu wymiany handlowej w Europie jest znacznie niższe niż w krajach azjatyckich. Podkreślił również, że cechą charakterystyczną współczesnego kryzysu są dwie wyraźne fazy. Pierwszą z nich mamy za sobą, ponieważ popyt wydaje się być odbudowany, natomiast druga faza to kryzys finansów publicznych, polegający na wzroście deficytów budżetowych i zadłużenia publicznego [jako skutek wsparcia udzielonego sektorowi bankowemu, przyp. autorki]. Interesujące wystąpienia mieli także John Berrigan (DG Ecofin) oraz Ajai Chopra (Międzynarodowy Fundusz Walutowy), którzy rozważali kwestie dotyczące wzmocnienia międzynarodowego (i utworzenia europejskiego) systemu nadzoru nad instytucjami finansowymi. Ali Chopra sformułował nawet konkretne cechy, którymi powinien odznaczać się taki system. Jednak podkreślił, że znacznie ważniejsze od reguł materialnych (standardów stosowanych w działalności instytucji finansowych, które są *de facto* podobne w wielu krajach), są reguły

zapewniające ich przestrzeganie. W panelu brali także udział prezesi narodowych banków centralnych Węgier i Austrii, którzy przedstawili wpływ kryzysu na funkcjonowanie gospodarek (a zwłaszcza rynków finansowych) reprezentowanych przez nich krajów członkowskich i całej Unii Europejskiej.

Drugi blok tematyczny dotyczył sposobów rozwiązywania problemu globalnego ocieplenia i wpływu, jaki tzw. zielone technologie mogą mieć na gospodarkę europejską. Obrady wzbogaciły wystąpienia naukowców z USA – profesorów Johna Zysmana i Michaela Hanemanna (University of California, Berkley), którzy zaprezentowali najważniejsze elementy polityki ekologicznej prowadzonej w ich kraju. Dyskusję podsumowała Komisarz ds. Klimatu Connie Hedegaard, opowiadając się jednoznacznie za jak najszybszą realizacją strategii „Europe 2020” i wdrażaniem rygorystycznych norm ekologicznych. Niemniej jednak wielu panelistów zwróciło uwagę, że wprowadzanie nowych rozwiązań nie jest łatwe, gdyż wymaga ogromnych inwestycji, a korzyści ujawnią się dopiero po jakimś czasie. Największe obawy budzi propozycja obniżenia konkurencyjności gospodarki UE, która i tak jest niska w porównaniu z USA i Japonią.

Ostatni blok tematyczny był poświęcony sposobom wychodzenia z kryzysu, pobudzania wzrostu gospodarczego i koordynacji polityki gospodarczej w UE. Obrady otworzył prof. Mario Monti (Rektor Uniwersytetu Bocconi w Mediolanie, były Komisarz ds. Konkurencji, a także Jednolitego Rynku, Usług Finansowych i Polityki Podatkowej), który wyjaśnił, jak duże znaczenie ma właściwie funkcjonujący rynek wewnętrzny i reguły konkurencji dla dobrze prosperującej UGiW i całej gospodarki UE. W dyskusji wzięli udział między innymi Mario Buti (DG Ecofin), Otmar Issing (Center for Financial Studies), Daniel Gros (Centre for European Policy Studies) i Jan Pisani-Ferry (Bruegel). Daniel Gros podsumował dotychczasowe działania polityków europejskich, wskazując, że do tej pory charakteryzowała je przede wszystkim wzajemna uprzejmość „politeness”. Zauważył, że winę za złą sytuację w Grecji ponoszą także pozostałe kraje, które nie potrafiły od wielu lat wyegzekwować od niej prowadzenia racjonalnej polityki gospodarczej. Obecnie należałoby się zdecydować na bardziej stanowcze kroki i albo wykluczyć Grecję (i ewentualnie niektóre inne kraje) ze strefy euro, albo wypracować systemowe rozwiązanie oparte na federalizmie fiskalnym, co oznacza bardziej zaawansowaną integrację. Bez federalizmu fiskalnego pomoc finansowa przekazywana krajom mającym trudności gospodarcze jest tak naprawdę marnowana i mogłaby być lepiej wykorzystana, np. na stabilizację rynku finansowego przez wprowadzanie regulacji bankowych. Większość dyskutantów zgodziła się z tezą, że bez centralizacji polityki fiskalnej i zaostrzenia reguł strefa euro nie będzie mogła w przyszłości właściwie funkcjonować. Kluczową sprawą jest więc wypracowanie odpowiednich mechanizmów zarządzania unią walutową.

**Bogumiła Mucha-Leszko
i Magdalena Kąkol**

VIII MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA „ION IMPLANTATION AND OTHER APPLICATIONS OF IONS AND ELECTRONS”

Międzynarodowa Konferencja „Ion Implantation and Other Applications of Ions and Electrons” organizowana jest co 2 lata w Kazimierzu Dolnym przez pracowników Instytutu Fizyki UMCS we współpracy z Politechnikami: Lubelską i Wrocławską. Ósma konferencja z tego cyklu, w skrócie „ION 2010”, odbyła się w dniach 14–17 czerwca 2010 r. w Domu Dziennikarza z udziałem ok. 100 naukowców przybyłych z Polski i z wielu krajów, nawet tak odległych jak Tajwan czy Meksyk. Wygłoszono 40 referatów, w tym 16 przeglądowych.

Tematyka Konferencji ION 2010 była skoncentrowana przede wszystkim na implantacji jonów – ważnej metodzie modyfikacji warstw przypowierzchniowych półprzewodników, metali, polimerów i innych materiałów. Choć technika ta jest stosowana w przemyśle elektronicznym już od dłuższego czasu, to opis zjawisk fizycznych z nią związanych nie jest do końca poznany. Pojawiają się wciąż nowe zastosowania implantacji, jak choćby przy tworzeniu nanostruktur i innych zaawansowanych materiałów. Także rozwój i efektywne zastosowanie różnorodnych metod analitycznych z użyciem wiązek jonowych bazuje na badaniach oddziaływania jonów z ciałem stałym. Konferencje ION

mają charakter interdyscyplinarny – skupiają fizyków, inżynierów materiałowych i innych specjalistów pracujących w tej dziedzinie badań i aplikacji. W tym roku po raz pierwszy odbył się konkurs dla młodych badaczy na najlepsze wystąpienie ustne – Young Scientist Contest, w którym pierwsze miejsce zdobył dr Sławomir Prucnal z Instytutu Fizyki UMCS (*ex aequo* z Janem Lehmannem z Forschungszentrum Rossendorf-Dresden). Doktor Prucnal zajmuje się obecnie w Niemczech badaniami półprzewodnikowych układów kwantowych otrzymywanych przy użyciu implantatora jonów UNIMAS w naszym Instytucie Fizyki.

**Dr hab. Jerzy Żuk,
prof. nadzw. UMCS**

10 LAT KONFERENCJI NAUKOWYCH „RYNEK FINANSOWY”

Ostatnia dekada to okres szybkiego wzrostu znaczenia nauk o finansach. Jest to wynikiem zmian dokonujących się w gospodarce. Pieniądz i kapitał finansowy wykonują już nie tylko funkcje usługowe na rzecz sfery realnej, ale same tworzą coraz istotniejszą sferę gospodarki funkcjonującą w sposób niezależny od zachodzących w niej procesów materialnych. W tych okolicznościach pojawia się zapotrzebowanie na badanie procesów finansowych, zachowań podmiotów będących ich uczestnikami, poszukiwanie prawidłowości rządzących finansami i podejmowanie prób ujmowania ich w teorii naukowej.

W 2000 r. w rozwijającym się środowisku pracowników naukowych zajmujących się problematyką finansów Wydziału Ekonomicznego zrodził się pomysł organizowania ogólnopolskich konferencji naukowych poświęconych problematyce rynku finansowego. Od tego czasu corocznie (z wyjątkiem 2006 r., gdy byliśmy organizatorami ogólnopolskiej konferencji katedr finansów w Lublinie) w czerwcu bądź wrześniu odbywały się konferencje naukowe poświęcone rynkowi finansowemu. Zyskały one wysoką renomę w środowisku naukowym, stając się jedną z kilku cyklicznych konferencji z zakresu finansów organizowanych przez ośrodki akademickie zajmujące się tą problematyką.

Organizatorami konferencji od początku są trzy jednostki Wydziału Ekonomicznego: Katedra Bankowości – prof. Jerzy Węclawski, Zakład Finansów Podmiotów Gospodarczych – prof. Piotr Karpuś oraz Zakład Rynków Finansowych – prof. Henryk Mamcarz. W konferencjach każdego roku uczestniczy około 100 osób reprezentujących czołowe ośrodki krajowe zajmujące się finansami. Pokłosiem konferencji są wydawnictwa, których ukazało się już 10.

Pierwsza konferencja z cyklu „Rynek finansowy”, Kazimierz Dolny 2000

Fot. z archiwum Katedry Bankowości

Monografie
pokonferencyjne

Warto nadmienić, że od trzech lat uczestnikami konferencji są także studenci, którzy w ramach własnej sesji przedstawiają referaty i publikują je później w odrębnym opracowaniu książkowym.

Organizowane od dziesięciu lat konferencje znakomicie przysługują się promocji regionu. Odbywały się bowiem w Kazimierzu Dolnym, Nałęczowie, Suściu i Zamościu, a do ich programu były włączane zawsze imprezy krajoznawcze i kulturalne. Dla wielu uczestników konferencji był to pierwszy kontakt z Lubelszczyzną, a udział w kolejnych edycjach konferencji jednoznacznie świadczy o docenieniu jej walorów.

Jerzy Węclawski

Fot. Mirosław Trembecki

Od lewej: L. Miller, E. Olszewski, A. Antoszewski

WSPÓŁCZESNA SOCJALDEMOKRACJA EUROPEJSKA NA PRZEŁOMIE XX/XXI WIEKU

W dniach 22–23 września 2010 r. na Wydziale Politologii UMCS odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa „Współczesna socjaldemokracja europejska na przełomie XX/XXI wieku”, którą zorganizował Zakład Ruchów Politycznych Wydziału Politologii UMCS oraz Stowarzyszenie Lubelszczyzna w Europie.

Tegoroczne obrady stanowiły kontynuację zapoczątkowanego w 1998 r. przez **prof. dr. hab. Edwarda Olszewskiego** cyklu sesji naukowych na temat współczesnych ruchów politycznych. Dotychczas w jego ramach odbyły się następujące konferencje: „Chrześcijańska demokracja we współczesnym świecie” (1998); „Ideologia, doktryna i ruch polityczny współczesnej socjaldemokracji” (2000); „Ideologia, doktryna i ruch polityczny współczesnego konserwatyzmu” (2001); „Ideologia, doktryna i ruch polityczny współczesnego liberalizmu” (2002); „Doktryny i ruchy współczesnego ekstremizmu politycznego” (2003); „Ideologie, doktryny i ruchy narodowe współ-

czesnego świata” (2005), które zaowocowały publikacją materiałów (także w języku angielskim).

Funkcję przewodniczącego Komitetu Organizacyjnego Konferencji pełnił prof. Edward Olszewski, a rolę sekretarza powierzono dr Krystynie Leszczyńskiej oraz dr Wojciechowi Ziętarze.

W konferencji udział wzięli uczeni z niemal wszystkich ośrodków akademickich w Polsce (m.in. prof. Andrzej Antoszewski, prof. Jerzy Jaskiernia, prof. Stefan Stępień, prof. Danuta Waniek, prof. Jerzy Wiatr, dr Rafał Chwedoruk). Natomiast Jan Marinus Wiersma (wiceprzewodniczący Partii Europejskich Socjalistów (PES) w latach 1999–2004), który z powodu choroby nie mógł uczestniczyć w obra-

dach, swój referat przekazał uczestnikom sesji.

Przyjęto odmienną formułę konferencji, zapraszając do uczestnictwa w obradach nie tylko naukowców, ale także praktyków, polityków lewicy (niektórzy z nich łączą obie te profesje), tak aby dokonać swego rodzaju konfrontacji myśli naukowej z doświadczeniem politycznym grona działaczy lewicy od szczebla centralnego po struktury terenowe. Na sesję (w charakterze referentów i dyskutantów) przybyli Grzegorz Napieralski – Przewodniczący SLD; Leszek Miller (Prezes Rady Ministrów w latach 2001–2004) oraz liderzy i działacze terenowi partii politycznych należących do nurtu socjaldemokratycznego (SLD, UP, PPS).

Celem konferencji było: 1) przedstawienie i przedyskutowanie kwestii ideologii i doktryny socjaldemokracji, zmian programowych, wyzwań stojących przed tym ruchem politycznym w skali europejskiej; 2) wskazanie stanu organizacyjnego i miejsca socjaldemokratów w życiu politycznym Europy oraz poszukiwanie odpowiedzi na pytanie – jaka jest siła oddziaływania ruchu politycznego socjaldemokracji; 3) zaprezentowanie i wskazanie na problemy nurtu socjaldemokratycznego w RP w minionym dwudziestolecu.

Dyskutowano w dwóch grupach tematycznych, które poprzedziła i zakończyła sesja plenarna. Otwarcie konferencji nastąpiło w czasie obrad plenarnych poświęconych „Przemianom i problemom socjaldemokracji europejskiej”. Drugiego dnia sesji dyskutowano w grupach tematycznych. Panel pierwszy był poświęcony „Współczesnym partiom i organizacjom transnarodowym socjaldemokratów”. Panel drugi dotyczył „Nurtu socjaldemokratycznego w Rzeczypospolitej Polskiej (1989–2010)”. Po dokonaniu sprawozdania z obrad panelowych przeprowadzono ożywioną dyskusję na temat współczesnej socjaldemokracji europejskiej.

Dr Krystyna Leszczyńska
Dr Wojciech Ziętara

Fot. Paweł Krzeminiński

Obrady plenarne

LUBLIN MIEJSCEM OBRAD II KONGRESU PTKS

Idea autonomii nauki o komunikowaniu była tematem przewodnim II Kongresu Polskiego Towarzystwa Komunikacji Społecznej, który tym razem zorganizowano w Lublinie w dniach 15–17 września. Blisko 300 badaczy komunikowania i mediów ze wszystkich głównych ośrodków naukowych w Polsce, a także przedstawiciele uczelni oraz instytucji europejskich i amerykańskich gościł podczas trzydniowych obrad, lokalny komitet organizacyjny, któremu przewodniczyła prof. Iwona Hofman, kierownik Zakładu Dziennikarstwa na Wydziale Politologii UMCS, a także członek Zarządu PTKS.

Patronatem honorowym konferencję objęli rektorzy uczelni współorganizujących Kongres: prof. Andrzej Dąbrowski – UMCS, prof. Stanisław Wilk – KUL oraz prof. Zdzisław Jerzy Czarnecki – WSPA, a także władze miasta: Henryka Strojnowska – Wojewoda Lubelski, Krzysztof Grabczuk – Marszałek Województwa Lubelskiego i Adam Wasilewski – Prezydent Miasta Lublin. Patronem hono-

wym był również arcybiskup Józef Życiński – Metropolita Lubelski.

Uroczystości otwarcia Kongresu dokonała prezes PTKS prof. Bogusława Dobek-Ostrowska oraz patroni honorowi. Po wręczeniu nagrody w drugiej edycji konkursu „Doktorat ‘09” za najlepszą rozprawę doktorską z zakresu nauki o komunikowaniu, która tym razem przypadła dr. Sławomirowi Czapnikowi reprezentującemu Uniwersytet Wrocławski, wykład inauguracyjny wygłosił prof. Wayne Wanta z Uniwersytetu Oklahoma. Część powitalną Kongresu zwińczyła prezentacja nowego numeru pisma PTKS „Central European Journal of Communication”.

W zorganizowanych na Zamku Lubelskim oraz w auli im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego pięciu sesjach plenarnych dyskutowano nad kwestiami autonomii, metodologii oraz siatki pojęciowej stosowanej w studiach nad komunikowaniem. Zaprezentowano różne

rozwiązania państw europejskich dotyczące funkcjonowania i odpowiedzialności mediów, zastanawiano się nad jakością dziennikarstwa, a także nad przyszłością mediów publicznych. W panelach głos zabrali uznani badacze z Polski, Wielkiej Brytanii, Niemiec, Litwy, Łotwy, Finlandii, Szwajcarii oraz Stanów Zjednoczonych.

Interdyscyplinarność prowadzonych badań empirycznych podkreślały zagadnienia 42 paneli w ramach 22 sekcji badawczych. Analiza aktualnych wydarzeń na polskiej scenie politycznej zdominowała sesję posterową.

Jednym z punktów drugiego dnia Kongresu był Walny Zjazd Wyborczy Członków PTKS, podczas którego podsumowano dotychczasową działalność oraz dokonano wyboru nowych władz Towarzystwa. Prezesem na powtórny kadencję została prof. Bogusława Dobek-Ostrowska (Uniwersytet Wrocławski). W składzie nowego Zarządu znaleźli się badacze reprezentujący różne ośrodki akademickie: prof. Iwona Hofman – UMCS, prof. Zbigniew Oniszczyk – UŚ, ks. prof. Michał Drożdż – Uniwersytet Papieski, prof. Jerzy Ołędzki – UW, dr Agnieszka Stępińska – UAM oraz dr Małgorzata Lisowska-Magdziarz – UJ). Obradowano również nad projektem rezolucji dotyczącym wyodrębnienia badań nad komunikacją i mediami jako samodzielnej dyscypliny naukowej.

Duże grono słuchaczy i dyskutantów trzeciego dnia Kongresu zgromadził wykład prof. Stuarta Allana, poświęcony refleksji nad zawartością przekazów medialnych oraz coraz większej aktywności jednostek w sieci, dzięki czemu Internet w wielu aspektach staje się najważniejszym środkiem przekazu.

Zwieńczeniem obrad były wieczorne koncerty organowe w wykonaniu Gabrieli Klauzy, której pierwszego dnia w Kaplicy św. Trójcy towarzyszyli soliści Aleksandra Bubicz-Mojsa (sopran) oraz Piotr Olech (kontra-tenor). Tematem przewodnim była muzyka dawnych mistrzów.

Małgorzata Adamik

Fot. Paweł Krzeminiński

Władze PTKS w kadencji 2007–2010, od lewej: prof. Zbigniew Oniszczyk, prof. Iwona Hofman, prof. Katarzyna Pokorna-Ignatowicz, prof. Piotr Francuz, prof. Bogusława Dobek-Ostrowska

STAN I PERSPEKTYWY DEMOKRACJI BEZPOŚREDNIEJ W EUROPIE I NA ŚWIECIE

Demokracja bezpośrednia jako system polityczny oparty na działaniach obywateli, w tym kreowaniu władzy czy rozstrzyganiu konkretnych problemów decyzyjnych, stanowi ważny podmiot badań politologicznych. Dlatego też z inicjatywy Zakładu Ruchów Politycznych Wydziału Politologii UMCS jest realizowany cykl konferencji naukowych poświęconych problematyce demokracji bezpośredniej.

Fot. Paweł Krzemliński

Uczestnicy konferencji

Ogólnopolska konferencja naukowa „Stan i perspektywy demokracji bezpośredniej w Europie i świecie”, która odbyła się w dniach 10–11 czerwca 2010 r. na Wydziale Politologii była już drugą odsłoną tego przedsięwzięcia. Podobnie jak za pierwszym razem, tak i teraz z zaproszenia prof. Marii Marczewskiej-Rytko skorzystali przedstawiciele środowisk naukowych z całej Polski. Patronat honorowy nad konferencją objął Marszałek Województwa Lubelskiego dr Krzysztof Grabczuk.

Celem tegorocznego spotkania była analiza doświadczeń związanych z implementacją rozwiązań charakterystycznych dla demokracji bezpośredniej, ocena ich aktualnego stanu oraz wskazanie wyzwań i perspektyw dla funkcjonowania demokracji bezpośredniej w skali Europy i świata.

Obrazy plenarne poprzedziły wystąpienia członków komitetu honorowego: dziekana Wydziału Politologii – prof. dr hab. Grzegorza Janusza, prorektora ds. studenckich – prof. dr hab. Stanisława Michałowskiego, prodziekana ds. studenckich – prof. dr hab. Ewy Maj oraz

kierownika Zakładu Ruchów Politycznych – prof. dr hab. Edwarda Olszewskiego.

Część wykładową rozpoczął prof. dr hab. Leszek Porębski referatem na temat wykorzystania nowych technologii informacyjnych i komunikacyjnych w sferze instytucji i procedur demokracji bezpośredniej. Tematyka ta była kontynuowana przez dr Magdalenę Musiał-Karg, która przedstawiła doświadczenia wybranych państw europejskich, związane z elektronicznymi referendum. Prof. dr hab. Andrzej Kubka poruszył problematykę poszukiwania nowych form demokracji bezpośredniej w krajach skandynawskich. Z dużym zainteresowaniem spotkało się wystąpienie prof. dr hab. Agnieszki Pawłowskiej, poświęcone najstarszej formie demokracji na szczeblu lokalnym w Stanach Zjednoczonych Ameryki, jakim jest *town meeting*. Z kolei dr hab. Walenty Baluk zaprezentował rolę i znaczenie mechanizmów demokracji bezpośredniej w procesie transformacji na Ukrainie. Równie interesujący był referat dr hab. Stanisława Gałkowskiego i dr Agnieszki Gałkowskiej. Autorzy odnieśli się do ryzyka, jakie

stwarza bezpośredniość demokracji dla prawidłowego funkcjonowania życia społeczno-politycznego. Obrady plenarne zamknął wykład prof. dr hab. Marii Marczewskiej-Rytko, traktujący o szwajcarskim modelu demokracji bezpośredniej.

Drugiego dnia konferencji obrady odbywały się w trzech panelach. W panelu pierwszym omówiono ogólne zagadnienia koncentrujące się wokół problematyki demokracji bezpośredniej, zaś w dwóch pozostałych analizie poddano kondycję instytucji i mechanizmów demokracji bezpośredniej w wymiarze lokalnym i globalnym.

Pokłosiem konferencji będzie zbiorowa publikacja, która stworzy możliwość zapoznania się z problematyką poruszaną w trakcie obrad szerszym kręgiem zainteresowanych.

W przyszłym roku Zakład Ruchów Politycznym planuje zorganizowanie kolejnego spotkania poświęconego zagadnieniom demokracji bezpośredniej, które będzie poświęcone demokracji bezpośredniej w samorządzie terytorialnym.

Dorota Maj
Marcin Pomarański

MNIEJSZOŚCI NARODOWE I ETNICZNE W POLSCE NA TLE EUROPEJSKIM

W dniach 15–17 września 2010 r. w Lublinie pod patronatem Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, Grzegorza Schetyny, odbyła się Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Mniejszości narodowe i etniczne w Polsce na tle europejskim”, zorganizowana z okazji piątej rocznicy wejścia w życie ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym.

Fot. Z archiwum G. Janusza

Otwarcie konferencji

Celem konferencji było podsumowanie pięcioletniego okresu obowiązywania w Polsce ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym z 6 I 2005 r., a także analiza mechanizmów jej realizacji. Konferencja stała się okazją do refleksji nad aktualnym stanem prawnym oraz jego skutkami w odniesieniu do mniejszości narodowych i etnicznych w Polsce na tle państw sąsiednich z udziałem naukowców z Polski, Niemiec, Słowacji, Białorusi i Ukrainy, przedstawicieli mniejszości narodowych oraz władz państwowych i samorządowych. Konferencja miała charakter wielodyscyplinarny i jej problematyka obejmowała zagadnienia z zakresu prawa, politologii, historii, socjologii, kulturoznawstwa i demografii.

W uroczystym otwarciu konferencji wzięli udział m.in. marszałek Grzegorz Schetyna, Nadzwyczajny i Pełnomocny Ambasador Ukrainy

Markijan Małskij, Chargé d'Affaires a.i. Ambasady Republiki Słowackiej Peter Kormúth, Marszałek Województwa Lubelskiego Krzysztof Grabczuk, Wojewoda Lubelska Genowefa Tokarska oraz Prezydent Miasta Lublina Adam Wasilewski. Konferencja została zainaugurowana posiedzeniami Komisji Mniejszości Narodowych i Etnicznych Sejmu RP oraz Komisji Wspólnej Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych. W trakcie konferencji zorganizowano dwie sesje plenarne: „Sytuacja mniejszości narodowych i etnicznych w Polsce – w przeszłości i współcześnie” i „Doświadczenia europejskie regulacji statusu mniejszości narodowych i etnicznych” oraz trzy dyskusje panelowe: „Pięć lat funkcjonowania w Polsce ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym – założenia i realizacja”, „Droga do ustawy – ewolucja statusu mniejszości narodowych

w Polsce w okresie transformacji (1989–2005)”, „Perspektywy położenia prawnego mniejszości narodowych i etnicznych w Polsce”. W ramach konferencji odbyły się: seminarium „Problematyka narodowościowo-etniczna w spisach powszechnych ludności”, posiedzenia sekcji problemowych (historycznej, prawnopolitologicznej, socjologicznej, kulturoznawczej, oraz poświęconej mniejszościom narodowym w krajach europejskich), a także „okrągłe stoły” w następujących kwestiach: „Funkcjonowanie języków mniejszości i języka regionalnego w sferze publicznej (język pomocniczy, nazwy dodatkowe)”, „Upamiętnienia dotyczące mniejszości narodowych i etnicznych”, „Mniejszości narodowe i etniczne w systemie oświaty i szkolnictwa wyższego”, „Życie kulturalne mniejszości narodowych i etnicznych”, „Obecność mniejszości narodowych i etnicznych w mediach publicznych

Fot. Z archiwum G. Janusza

Uczestnicy konferencji

i niepublicznych”, „Mniejszości narodowe i etniczne w działalności organów administracji rządowej na szczeblu wojewódzkim (z udziałem pełnomocników wojewodów ds. mniejszości)”, „Samorzady wobec mniejszości narodowych i etnicznych”, „Społeczność romska i działania na rzecz wdrażania programu romskiego”. Konferencji towarzyszyły wystawy: „Problematyka mniejszościowa w publikacjach Wydawnictwa UMCS oraz w zbiorach Biblioteki Głównej UMCS”, „Wielokulturowy Lublin”, „Dwujęzyczna Europa”, „Statystyka narodowościowa w zbiorach Centralnej Biblioteki Statystycznej im. S. Szulca”.

Organizatorami konferencji byli: Zakład Praw Człowieka Wydziału Politologii UMCS, Zakład Historii Najnowszej Instytutu Historii UMCS, Towarzystwo Ukrainie, zaś współorganizatorami: Komisja Mniejszości Narodowych i Etnicznych Sejmu RP, Komisja Wspólna Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Główny Urząd Statystyczny, Miasto Lublin. Konferencję zrealizowano dzięki dotacji ministra spraw wewnętrznych i administracji, przy wsparciu finansowym UMCS, Miasta Lublin i Głównego Urzędu Statystycznego oraz wojewody lubelskiego i marszałka województwa lubelskiego. Patronat medialny nad konferencją objęły: „Gazeta Wyborcza”, „Newsweek Polska”, Polskie Radio Lublin, Polskie Radio Katowice, Telewizja Polska S.A. Program 3, a także czasopisma mniejszości narodowych i etnicznych: „Aušra”, „Awazymyz”, „Besida”, „Biuletyn Ormiańskiego Towarzystwa Kulturalnego”, „Czasopiš”, „Masurische Storchenpost”, „Midrasz”, „Mittelungsblatt”, „Nad Buhom i Narwoju”, „Nasze Słowo”, „Niwa”, „Pomerania”, „Przegląd Tatarski”, „Romano Atmo”, „Rrom po Drom”, „Schlesisches Wochenblatt”, „Słowo Żydowskie/Dos Jidisze Wort”, „Watra”, „Život”, „Życie Tatarskie”.

Dr hab. Grzegorz Janusz,
prof. nadzw.

BADANIA NAD RELIGIĄ, MEDIAMI I KULTURĄ

Dwa istotne dla środowiska religioznawców wydarzenia naukowe miały miejsce w Toronto w Kanadzie. Pierwsze z nich to kolejna VII międzynarodowa konferencja „Media, Religion and Culture” (9–13 VIII) zorganizowana przez Ryerson University, drugie zaś to XX światowy kongres „International Association for the History of Religions” (IAHR) w dniach 14–21 VIII, którego gospodarzem był University of Toronto. Pierwsza konferencja „Media, Religion, and Culture” odbyła się w Uppsala University (1993 r.), kolejna w University of Colorado w Boulder (1996 r.), trzecia w University of Edynburgh (1999 r.), czwarta w Louisville w Kentucky (2004 r.), piąta w Sigtuna Foundation (2006 r.), szósta w Methodist University of Sao Paulo w Brazylii (2008 r.). Podczas kolejnych konferencji dyskutowano o wzajemnych relacjach i wpływach między mediami, religią i kulturą. Obrady podzielono na kilka paneli (m.in. katolicyzm; media, religia i „kryzys” męskości; media, religia i kultura – pytania pedagogów; wschodnioazjatyckie religie; mediatyzacja, religia i płeć; japońskie nowe religie w mediach; religia w kontekście polityki państw Zachodu). Rozważano m.in. takie kwestie jak: tożsamość religijna, tworzenie autorytetów religijnych w epoce mediów, sekularyzm i media na wybranych przykładach, zjawisko tzw. nowego ateizmu, teleewangelizm, współczesne wspólnoty religijne i kościoły online, rozumienie islamu w kontekście kultury liberalnej. Światowe kongresy IAHR zostały zapoczątkowane w Paryżu w 1900 r. Kolejne kongresy odbyły się w Bazylei (1904 r.), Oxfordzie (1908 r.), Leiden (1912 r.), Lund (1929 r.), Brukseli (1935 r.), Amsterdamie (1950 r.), Rzymie (1955 r.), Tokio (1958 r.), Marburgu (1960 r.), Claremont (1965 r.), Sztokholmie

Kongres IAHR

(1970 r.), Lancaster (1975 r.), Winnipeg (1980 r.), Sydney (1985 r.), Rzymie (1990 r.), Mexico City (1995 r.), Durbanie (2000 r.), Tokio (2005 r.). Temat przewodni tegorocznego kongresu IAHR brzmiał: „Religion. A Human Phenomenon”. W kongresie wzięli udział badacze z całego świata. Środowisko polskich religioznawców reprezentowali: prof. Maria Marczevska-Rytko (UMCS) oraz prof. Henryk Hoffmann (UJ). Profesorka M. Marczevska-Rytko wygłosiła referat „Processes of Secularisation, Privatisation and Deprivatisation of Religion: The Case of Poland” oraz przewodniczyła sesji „Post-Soviet Pluralization: Poland and Russia”. Wzięła także udział w zebraniu członków IAHR, podczas którego przedstawiono sprawozdanie z działalności stowarzyszenia za ostatnie pięć lat, dokonano zmian w jego statucie oraz przyjęto nowych członków (szczegóły w „IAHR Bulletin” Toronto Congress Edition (8) 2010, no. 39 – w posiadaniu autorki).

Maria Marczevska-Rytko

Fot. Sylwia Zawadzka

Część uczestników panelu „Democratic Thought in the Age of Globalisation”

XII MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA ISSEI

International Society for the Study of European Ideas (ISSEI) powstało w 1984 r. z inicjatywy redaktorów czasopisma naukowego „The European Legacy”. Kolejne konferencje odbyły się w University of Amsterdam, „The Turning Points of History” (1988 r.); w Catholic University of Leuven, „European Nationalism” (1990 r.), w University of Alborg, „European Integration and the European Mind” (1992 r.); w University of Graz, „The European Legacy: Toward New Paradigms” (1994 r.); w University of Humanist Studies, Utrecht, „Memory, History and Critique: European Identity at the Millennium” (1996 r.); w University of Haifa, „Twentieth Century European Narratives: Tradition and Innovation” (1998 r.); w University of Bergen, „Approaching a New Millennium: Lessons from the Past-Prospects for the Future” (2000 r.); w University of Aberystwyth, „European Culture in a Changing World: Between Nationalism and Globalism” (2002 r.); w University of Pamplona, „The Narrative of Modernity: Co-Existence of Differences” (2004 r.); w University of Malta, „The European Mind: Narrative and Identity” (2006 r.); w University of Helsinki, „Language and the Scientific Imagination” (2008 r.). Tegoroczna 12. międzynarodowa konferencja ISSEI zatytułowana „Thought in Science and Fiction” została zorganizowana w dniach 1–6 VIII w Çankaya University w Ankarze. Lubelskie środowisko akademickie reprezentowała prof. Maria Marczevska-Rytko, która weszła w skład komitetu naukowego konferencji (*scientific committee*). Prof. M. Marczevska-Rytko zorganizowała i przewodniczyła obradom panelu „Democratic Thought in the Age of Globalisation”, w ramach którego referaty wygłosili uczeni z ośrodków akademickich w USA, Belgii, Kanadzie, Rumunii, Turcji, Grecji oraz w Polsce. Pani prof. przedstawiła referat „What Democracy Do We Need? Democratic Discourse in the Globalising World”. Teksty wystąpień będą publikowane przez Çankaya University Press.

Maria Marczevska-Rytko

SPOTKANIA ZACHODU I WSCHODU

Problemy języka, kultury, religii i cywilizacji były przedmiotem obrad międzynarodowej, interdyscyplinarnej konferencji naukowej „Language, Culture and Civilization: West and East”, która odbyła się w dniach 20–24 lipca 2010 r. w New Delhi. Przedsięwzięcie doszło do skutku dzięki wsparciu Jawaharlal Nehru University, Davis and Elkins College w Stanach Zjednoczonych Ameryki oraz Society for Indian Philosophy and Religion. Pomysłodawcami i zarazem głównymi organizatorami konferencji byli profesorowie Chandana i Kisor Chakrabarti, z którymi Wydział Politologii współpracuje od ponad dziesięciu lat. Przed kilkoma laty gościli oni z wykładami na Wydziale oraz podpisali umowę o współpracy naukowej między UMCS i Davis and Elkins College. Wśród uczestników konferencji znaleźli się uczeni z ośrodków akademickich w Indiach (Jawaharlal Nehru University; Delhi University; Banaras Hindu University w Varanasi; International Institute of Information Technology w Bangalore; Sari Mata Vaishno Devi University), Stanach Zjednoczonych Ameryki (Davis and Elkins College; University of South Carolina w Beaufort; University of North Carolina w Asheville; New York University; West Chester University), Kanadzie (Queen’s University w Kingston), Izraelu (Tel Aviv University), Wielkiej Brytanii (University of Aberdeen w Szkocji), Belgii (Katholieke Universiteit w Leuven), Austrii (University of Vienna). Polskie środowisko naukowe reprezentowała prof. M. Marczevska-Rytko, która wygłosiła referat „West and East in Modern Discourse” oraz weszła w skład advisory committee „International Journal of Interdisciplinary Studies”. Teksty wystąpień będą publikowane w dwóch czasopismach naukowych: „Journal of Indian Philosophy and Religion” oraz „International Journal of Interdisciplinary Studies”.

Maria Marczevska-Rytko

Część uczestników konferencji w New Delhi

IV SYMPOZJUM DZIEJÓW BIUROKRACJI

Biurokracja i jej dzieje już po raz czwarty stanowiły temat obrad środowiska naukowego. Spotkania te możliwe są dzięki współpracy Instytutów UMCS i Akademii Podlaskiej w Siedlcach. Celem organizatorów było stworzenie interdyscyplinarnego forum wymiany poglądów i doświadczeń badawczych z zakresu dziejów biurokracji na ziemiach polskich. Do udziału w nim pomysłodawcy zapraszają nie tylko historyków, ale także administratywistów, socjologów, politologów oraz wszystkich specjalistów nauk o organizacji i zarządzaniu. Rozważania koncentrują się wokół trzech podstawowych zagadnień teorii biurokracji, struktur biurokratycznych i ich funkcjonowania oraz personelu administracyjnego.

Tegoroczna konferencja miała miejsce po raz pierwszy w Lublinie w dniach 18–19 czerwca. Organizatorami, jak co roku, były Zakłady Archiwistyki Instytutu Historii UMCS i Historii Średniowiecza i Archiwistyki Instytutu Historii Akademii Podlaskiej w Siedlcach oraz Radzyńskie Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych. Sympozjum było sponsorowane przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Agencję Nieruchomości Rolnych Oddział Terenowy w Lublinie oraz PPH „Orion”.

Obrady poprzedziła kilkugodzinna wycieczka po zabytkowych miejscach Lublina 17 czerwca. Zorganizowano ją z myślą o uczestniczących w konferencji obcokrajowcach – dla wielu była to pierwsza wizyta w naszym mieście.

Tegoroczna konferencja różniła się nieco od wcześniejszych. Przede wszystkim tym, że staraniem organizatorów zgromadziła nie tylko naukowców polskich, ale także i badaczy dziejów biurokracji zza wschodniej granicy, z Rosji i Ukra-

Fot. Elżbieta Markowska

Uczestnicy sympozjum w sali obrad Rady Wydziału Humanistycznego UMCS

iny. Łącznie wygłoszono 39 referatów, z czego 15 w języku rosyjskim, a trzy ukraińskim. Uczestnikami spotkania byli przedstawiciele pięciu polskich uczelni wyższych: UW, UMCS, UMK w Toruniu, Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. J. Kochanowskiego w Kielcach, Akademii im. J. Długosza w Częstochowie. Ponadto były reprezentowane: Instytut Historii Polskiej Akademii Nauk, Instytut Teologiczny w Częstochowie oraz cztery archiwa: Archiwum Akt Nowych w Warszawie, Archiwum Państwowe w Krakowie, Archiwum Państwowe w Piotrkowie Trybunalskim oraz lubelski oddział IPN.

Stronę rosyjską natomiast reprezentowali badacze z Rosyjskiej Akademii Nauk w Moskwie (Instytut Ekonomii, Instytut Słowianoznawstwa, Instytut Historii Rosji) oraz z takich uniwersytetów jak: Rosyjski Uniwersytet Przyjaźni Narodów im. P. Lumumby w Moskwie, Moskiewski Uniwersytet Państwowy im. M. W. Łomonosowa, Petersburski Uniwersytet Państwowy, Uralski Uniwersytet Państwowy im. A. M. Gorkiego w Jekaterynburgu, Rjażański Uniwersytet Państwowy im. S. A. Jesienina i Kurski Państwowy

Uniwersytet Medyczny. Nie zabrakło także przedstawicieli Moskiewskiej Państwowej Akademii Prawa, Rosyjskiego Instytutu Kulturologii w Moskwie, Rosyjskiego Państwowego Archiwum Historycznego w Sankt-Petersburgu oraz Rosyjskiej Biblioteki Narodowej w Sankt-Petersburgu. Ukrainę reprezentowali badacze z Instytutu Historii Ukrainy Akademii Nauk Ukrainy w Kijowie, Dniepropietrowskiego Uniwersytetu Narodowego im. O. Gonczara oraz Zaporoskiego Uniwersytetu Narodowego.

Obrady odbywały się w sesjach plenarnych oraz w równoległych sesjach tematycznych. W tym roku referaty pogrupowano w siedem bloków poświęconych takim zagadnieniom jak: „Prebiurokracja”, „Dokumentowanie działalności biurokratycznej”, „Biurokracja imperium konserwatywnego”, „II Rzeczpospolita”, „Biurokracja komunistyczna”, „Administracja Królestwa Polskiego” i „Czynownicy epoki nacjonalizmu biurokratycznego”. Podsumowania konferencji w imieniu organizatorów dokonał dr Artur Górak z Zakładu Archiwistyki UMCS.

Elżbieta Markowska

WIDMA UTOPII

W dniach 7–10 lipca 2010 r. na Wydziale Humanistycznym UMCS odbyła się XI Międzynarodowa Konferencja Utopian Studies Society / Europe „Spectres of Utopia” [„Widma Utopii”]. W konferencji, która po raz pierwszy miała miejsce w kraju dawnego Bloku Wschodniego, wzięło udział ponad 80 naukowców z całego świata. Jej głównymi organizatorami byli prof. dr hab. Artur Blaim i prof. UG dr hab. Ludmiła Gruszewska-Blaim z ramienia Utopian Studies Society / Europe. W skład komitetu organizacyjnego weszli pracownicy i doktoranci z Zakładu Literatury Angielskiej Instytutu Anglistyki UMCS oraz Instytutu Anglistyki KUL. Uczestników konferencji powitali Dziekan Wydziału Humanistycznego prof. dr hab. Henryk Gmiterek oraz Z-ca Prezydenta Miasta Włodzimierz Wysocki.

Międzynarodowa organizacja Utopian Studies Society / Europe skupia badaczy, których zainteresowania naukowe wykraczają daleko poza spekulacje *stricto* utopijne. Coroczne spotkania naukowców reprezentujących tak różne dziedziny nauki jak historia, literaturoznawstwo, kulturoznawstwo, nauki polityczne, socjologia, antropologia, architektura, filozofia, geografia, medycyna, muzyka, sztuki wizualne, prawo, religioznawstwo, filmoznawstwo mają na celu wymianę poglądów dotyczących mechanizmów funkcjonowania demokratycznych i totalitarnych społeczeństw, miejsca jednostki we współczesnym świecie, sposobów adaptacji do ograniczeń narzucanych przez państwo, metod walki z usankcjonowaną przemocą oraz katastroficznym sposobem myślenia. Promując myślenie o lepszym państwie i społeczeństwie, USS/Europe dba nie tylko o rozwój naukowy swych członków, ale i o najmłodsze pokolenia. Stąd inicjowanie projektów zachęcających młodzież szkolną i uniwersytecką do pozytywnego myślenia o państwie (zob. Eurotopia 2100: An Interactive Utopia) oraz podejmowanie prób tworzenia bardziej autonomicznych społeczności lokalnych opartych na współpracujących ze sobą grupach wsparcia (zob. projekt New Lanark World Heritage Village).

Tegoroczna konferencja, której gośćmi honorowymi i wykładowcami plenarnymi byli prof. dr hab. Tadeusz Sławek z Uniwersytetu Śląskiego, prof. Nicole Pohl z Oxford University, prof. Lyman Tower Sargent z University of Missouri-St. Louis, prof. Gregory Claeys z University of London, stworzyła odpowiednie warunki do zaprezentowania możliwości, jakie humanistom dają ich pola badawcze, tak często uznawane za niszowe i niedostępne szerszemu gronu adresatów. Organizatorzy lubelskiej konferencji, w ramach której przedstawiono ok. 60 referatów, postanowili poszerzyć granice humanistycznego wydarzenia naukowego, łącząc je z wydarzeniami edukacyjnymi i artystycznymi otwartymi dla mieszkańców miasta. Integralną częścią konferencji, dającą okazję do prześledzenia utopijnych i dystopijnych mechanizmów w historii Polski i Wschodniej Europy, było zwiedzenie Muzeum na Majdanku – nazistowskiej dystopii, po której uczestników oprowadził Wojciech Kutnik (UMCS), wykład i ciesząca się ogromnym zainteresowaniem wystawa fotografii artystycznej prof. dr hab. Jerzego Durczaka (UMCS) „Spectres of D-Eastopia” [„Widma”] oraz dyskusja nad filmem Piotra Szulkińskiego „Wojna światów: następne stulecie”. Dodatkowymi atrakcjami było zwiedzenie Starego Miasta oraz występ Orkiestry Św. Mikołaja.

Niewątpliwie do sukcesu konferencji przyczyniły się władze uczelni oraz władze miasta i województwa. Sądząc po reakcjach uczestników konferencji na to, co Lublin i lubelskie środowisko miały im do zaoferowania, wysiłki organizatorów oraz sponsorów konferencji (do których, oprócz wyżej wymienionych, należeli też MPK Lublin oraz Perła-Browary Lubelskie SA) zostały ze wszech miar docenione. Opiekę medialną nad konferencją sprawowały TVP Lublin oraz Gazeta Wyborcza w Lublinie.

Fot. Marta Komsta

Przemówienie prof. dr hab. Artura Blaima, organizatora XX Międzynarodowej Konferencji Utopian Studies Society / Europe, podczas uroczystego otwarcia

Fot. Marta Komsta

Wykład plenarny, prof. Nicole Pohl z Oxford Brookes University

Justyna Galant

O WARTOŚCIACH – Z PERSPEKTYWY JĘZYKOZNAWCZEJ

W dniach 23–25 września 2010 r. w Lublinie odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa organizowana przez Instytut Filologii Polskiej UMCS i Instytut Sławistyki PAN na temat „Wartości w językowo-kulturowym obrazie świata Słowian i ich sąsiadów”. Udział w niej wzięli rektor Andrzej Dąbrowski i prorektor Ryszard Szczygieł.

Fot. M. Obara

Uczestnicy międzynarodowej konferencji EUROJOS przed budynkiem Wydziału Humanistycznego. Pierwszy od prawej (z przodu): prof. Jerzy Bartmiński (inicjator sesji), obok prof. Jadwiga Puzynina

Konferencja była kolejnym spotkaniem organizowanym w ramach międzynarodowego konwersatorium naukowego „Językowo-kulturowy obraz świata Słowian” (EUROJOS), w którym współpracę zadeklarowało ponad 90 osób z 12 krajów. Sesja lubelska była przedłużeniem i zamknięciem cyklu odbytych wcześniej czterech spotkań metodologicznych (w IV 2009 r. w Kamieniu Śląskim, w VI 2009 r. we Wrocławiu,

w XII 2009 r. w Warszawie oraz w IV 2010 r. w Portsmouth) i miała na celu otwarcie drugiego – merytorycznego – etapu prac konwersatorium, koncentrującego się na analizie wybranych elementów językowych.

Oprócz gości z polskich ośrodków naukowych (z Lublina, Wrocławia, Warszawy, Opola, Krakowa, Kielc) w konferencji uczestniczyli goście z Australii, Japonii, Niemiec, Belgii, Czech, Ukrainy, Rosji oraz Białorusi.

prof. Jadwiga Puzynina z Uniwersytetu Warszawskiego, prof. Elena Berezovič z Uniwersytetu w Jekatierinburgu oraz dr Jörg Oberthür z Uniwersytetu w Jenie. Wydarzeniem na wielką skalę była obecność prof. Anny Wierzbickiej – wybitnej lingwistki z Australian National University, doktora honoris causa UMCS, która przedstawiła swe rozważania na temat semantyki wybranych polskich słów-wartości (dobroć, prawość, odwaga, ludzkość) w perspektywie porównawczej.

Uczestnicy spotkania mieli okazję wysłuchać 42 referatów skupiających się tematycznie wokół dwóch kręgów: krąg węższy (A) – referenci prezentowali analizy pojęć DOM, EUROPA, WOLNOŚĆ, PRACA, HONOR opracowane na materiale języków narodowych, krąg szerszy (B) – dowolne wartości w języku i w kulturze wspólnot narodowych i lokalnych.

Obrady stały się okazją do wymiany refleksji związanych z problemami wyboru metodologii oraz sposobu postępowania przy wykorzystywaniu różnych danych (systemowych, ankietowych, tekstowych) do opisu nazw wartości.

Iwona Bielińska-Gardziel

Fot. M. Obara

Anna Wierzbicka – profesor Australian National University, doktor honoris causa UMCS

Spotkanie rozpoczęło się panelem, którego temat koncentrował się wokół problemu wartości współtworzących „duszę” Europy u progu XXI wieku. W sesji panelowej, którą moderował prof. Jerzy Bartmiński, udział wzięli: metropolita lubelski abp prof. Józef Życiński, prekursorka polskiej aksjolingwistyki

LATO POLONIJNE

8 lipca 2010 r. w sali widowiskowej AKC Chatka Żaka miała miejsce uroczysta inauguracja Lata Polonijnego 2010 zorganizowanego po raz 25. przez Centrum Języka i Kultury Polskiej dla Polonii i Cudzoziemców UMCS.

Prof. dr hab. Jan Mazur odznaczony medalem „Zasłużony dla Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej”

Fot. W. Kosicko

W obecności ponad 300 uczestników z 30 krajów świata, którzy przybyli do Lublina, by przez trzy tygodnie (5–25 lipca) pogłębiać znajomość j. polskiego, a także poznawać polską kulturę, literaturę i historię, prof. dr hab. Jan Mazur, pełniący honory gospodarza, powitał liczne grono znakomitych gości. Spotkanie uświetnili swoją obecnością przedstawiciele władz Uniwersytetu z JM Rektorem prof. dr hab. Andrzejem Dąbrowskim na czele, który w serdecznych słowach przywitał uczestników i oddał do ich dyspozycji obiekty uniwersyteckie. Rektor życzył im udanego pobytu w Polsce i spełnienia oczekiwań związanych z nauką na naszym Uniwersytecie, zaprosił do ponownego przyjazdu do Lublina w ramach kolejnego Lata Polonijnego lub w ramach dalszych studiów uniwersyteckich. Na inauguracji byli obecni także prorektorzy: prof. dr hab. Stanisław Michałowski,

prof. dr hab. Ryszard Szczygieł oraz prodziekan Wydziału Humanistycznego prof. dr hab. Halina Pelc. Swoją obecnością zaszczytili nas także: były Delegat Episkopatu Polski ds. Duszpasterstwa Emigracji JE ks. bp dr Ryszard Karpiński, podsekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej Mirosław Sielatycki, prezes Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” Longin Komołowski, prezydent Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych Tadeusz Adam Pilat, prezes Centrali Polskich Szkół Doksztalujących w Ameryce Dorota Andraka, prezes Fundacji „Dziedzictwo i Pamięć” Medard Masłowski oraz dyrektor Biura Uznawalności Wykształcenia i Wymiany Międzynarodowej dr Bogusław Szymański. Inaugurację uświetnili swoją obecnością również wiceprezydent Lublina Elżbieta Kołodziej-Wnuk, wojewoda lubelski Genowefa Tokarska, dyrektor „Domu Polonii” w Rzeszowie Mariusz Grudzień, prezes Oddziału Lubelskiego Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” dr Ryszard Gajewski, dyrektor „Domu Polonii” w Lublinie Dariusz Śladecki.

Studenci z Kanady, USA, Ukrainy, Kazachstanu, Rosji, Gruzji, Białorusi, Kuby, Izraela, Czech, Rumunii, Bułgarii, Finlandii, Holandii, Łotwy, Słowacji, Węgier, Wielkiej Brytanii, Litwy, Turcji, Armenii, Azerbejdżanu, Belgii, Chorwacji, Serbii, Portugalii, Słowenii, Szwajcarii wysłuchali skierowanego do Dyrektora CJKP i uczestników Lata niezwykle ciepłego listu Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego prof. dr hab. Barbary Kudryckiej, odczytanego przez Annę Kowalczyk z Wydziału Współpracy Dwustronnej i Organizacji Mię-

Goście uroczystej inauguracji Lata Polonijnego 2010

Fot. W. Kosicko

2010 w CJKP

dzynarodowych MNiSW. Życzenia sukcesów w nauce oraz zadowolenia z pobytu w Polsce przekazane przez Panią Minister, mimo iż wakacyjna pora niezbyt sprzyja nauce, spotkały się z gorącym przyjęciem przez uczestników sześcioletnich kursów prowadzonych w ramach Lata Polonijnego.

Zebrani na uroczystej inauguracji goście oraz studenci gromkimi brawami wyrazili uznanie i szacunek dla prof. dr. hab. Jana Mazura, któremu podczas uroczystego otwarcia Lata Polonijnego JM Rektor wręczył nadany przez Senat UMCS Medal „Zasłużony dla Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej”. Zaszczytne wyróżnienie zostało przyznane przez społeczność uniwersytecką za „wieloletnią owocną pracę na rzecz rozwoju uczelni, w szczególności Centrum Języka i Kultury Polskiej dla Polonii i Cudzoziemców UMCS, a także za wybitne osiągnięcia na polu nauki, organizacji procesu dydaktycznego oraz kształcenia młodej kadry naukowej”.

Po wzruszającej części oficjalnej Lata Polonijnego zgromadzeni w sali widowiskowej ACK Chatka Żaka obejrzeli koncert przygotowany przez Zespół Tańca Ludowego UMCS. Zaprezentowane przez artystów tańce oraz pieśni zarówno

Fot. W. Kosko

Uczestnicy Lata Polonijnego podczas wycieczki w Kazimierzu Dolnym

narodowe, jak i regionalne były dobrym wprowadzeniem w poznawanie podczas kursów polską kulturę. Kończąc inaugurację „Barka” pomogła biorącym udział w kursach studentom wczuć się w klimat polskości, stworzyć atmosferę przyjaźni, współpracy i ciepła.

Atmosfera ta towarzyszyła studentom do końca „Lata Polonijnego”. Słuchacze biorący udział w zajęciach Kursu Humanistycznego, Kursu Języka i Kultury Polskiej, Trzystopniowego Studium Metodyki, Praktyk Językowych, Letniej Szkoły Języka i Kultury Polskiej oraz Studium Folklorystycznego przez trzy tygodnie doskonalili znajomość j. polskiego w mowie i piśmie, poznawali wybrane dziedziny kultury polskiej,

zglobiali tajniki metod nauczania j. polskiego. Specjalistyczne kursy, których wspólnym celem jest promocja języka i kultury polskiej, dzięki doświadczeniu kadry korzystającej z różnorodnych pomocy dydaktycznych przekonały uczestników, iż nauka niełatwego języka polskiego może być nie tylko satysfakcjonującym wyzwaniem, lecz również wspaniałą przygodą i zabawą.

Na wysoką ocenę, jaką w anonimowych ankietach wystawili kursom uczestnicy, wpłynął również zaproponowany w ramach kursów program kulturalny. Wiadomości dotyczące różnych aspektów kultury polskiej słuchacze pogłębiali dzięki koncertom prezentowanym w ramach XIV Międzynarodowego Festiwalu Organowego, a przede wszystkim wycieczkom kulturalno-krajoznawczym po Lublinie do Koźłówki, Kazimierza Dolnego, Krakowa, Wieliczki i Warszawy.

Uczestnicy kursów, którzy zabrali ze sobą nie tylko zdobytą podczas Lata Polonijnego wiedzę, lecz również cudowne wspomnienia z gościnnego Uniwersytetu i przyjaznego Lublina, żegnając się z nauczycielami zapowiadali swój powrót za rok.

Monika Gabryś

Fot. W. Kosko

Goście uroczystej inauguracji Lata Polonijnego 2010

ROSYJSKA SPUŚCIZNA W KRAJACH EUROPY ŚRODKOWEJ I WSCHODNIEJ

Dr Leszek Mikrut wraz z innymi uczestnikami konferencji

W dniach 5–8 lipca 2010 r. w Briańskim Uniwersytecie Państwowym (Briańsk, Federacja Rosyjska), odbyła się Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Rosyjskie wpływy w krajach Europy Środkowej i Wschodniej”. UMCS od 2004 r. posiada umowę partnerską z Briańskim Uniwersytetem Państwowym, zaś od 2009 r. działa w budynku „Nowej Humanistyki” Centrum Języka i Kultury Rosyjskiej, którego mecenasem jest rosyjska Fundacja „Russkij Mir”.

Obrady otworzył Rektor BUP Prof. dr hab. Aleksiej Antiuchow, zaś słowo wstępne wygłosiła Prorektor ds. Naukowo-Badawczych i Stosunków Międzynarodowych Prof. dr hab. Tatiana Stiepczenko oraz Dyrektor Instytutu Naukowo-Informatycznego Badań Fundamentalnych i Doświadczalnych BUP Prof. dr hab. Siergiej Michalczenko – zastępca Przewodniczącego Komitetu Organizacyjnego.

Symposium zorganizowane zarówno przez miejscowy Uniwersytet, jak i zajmującą się propa-

gowaniem języka, kultury i nauki rosyjskiej na świecie Fundację „Russkij Mir”, poświęcono 600. rocznicy bitwy pod Grunwaldem, co organizatorzy dokumentowali faktem, że z dawnej Siewierszczyzny, na której położony jest Briańsk, do bitwy z Krzyżakami wystawiono trzy chorągwie ruskiego wojska. Jedną z nich, z niewielkiej miejscowości Starodub, odegrała bardzo ważną rolę w przebiegu kampanii 15 lipca 1410 r.

Jedyny reprezentant naszego Uniwersytetu – pracownik IFS dr Leszek Mikrut wystąpił na plenarnym posiedzeniu konferencji z referatem wygłoszonym w języku rosyjskim „Wpływ wschodniosłowiańskiego folkloru na twórczość polskich pisarzy i na polski folklor (na przykładzie wybranych utworów)”. Z dużym aplauzem przyjęto, co podkreślono również w podsumowaniu Sympozjum, finalna teza referenta, aby Lublin, ze względu na swe geograficzno-kulturowe położenie na etnicznym pograniczu czterech narodowości: polskiej, ukraińskiej,

rosyjskiej i białoruskiej, mógł stać się centrum badań nad wzajemnym przenikaniem się kultur tych czterech sąsiadujących ze sobą od wieków przedstawicieli dawnych słowiańskich plemion.

Uczestnicy konferencji przyjechali z najbardziej nawet odległych rejonów Rosji, a także z krajów sąsiednich – Ukrainy, Białorusi, Litwy, Polski, Czech, Słowacji, Węgier, Bułgarii oraz Rumunii. Obecni byli również przedstawiciele Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej. Ponad sto referatów, które wygłoszono na konferencji, podzielono na cztery sekcje, a prelegenci reprezentowali różnorodną dziedzinę nauki – od szeroko rozumianej historii, archeologii, filologii, przez kulturoznawstwo, filozofię, socjologię, muzealnictwo, prawo, aż do informatyki czy elektroniki.

W skład polskiej delegacji wchodziło sześć osób. Z Lublina, oprócz wspomnianego już prelegenta, w obradach wzięło udział jeszcze dwóch pracowników naukowych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego im. Jana Pawła II – dr Maria Mocarz i mgr Małgorzata Wideł-Ignaszczak. Muzeum Zamojskie w Zamościu reprezentował starszy kustosz mgr Jerzy Kuśnierz, Muzeum Okręgowe w Koninie – mgr Jan Krzysztof Gorczyca (kierownik działu archeologii), a konińską filię wydziału ochrony zabytków Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu – mgr Natalia Lisowczyk.

Podsumowując obrady, organizatorzy podkreślili ich zarówno międzynarodowy, jak i między państwowy charakter, wielowątkowość dyskusji, wysoki poziom merytoryczny wygłoszonych referatów, wyrażając nadzieję, że będą one stymulować dalsze badania, przyczyniając się do rozwoju różnych dziedzin współczesnej nauki.

Czterodniowe spotkanie na gościnniej ziemi briańskiej zakończyła całodzienna wycieczka autokarowa po rosyjsko-białorusko-ukraińskim etnicznym pograniczu (Krasnyj Rog, Poczep, Starodub i jego okolice).

Dr Leszek Mikrut

Fot. z archiwum L. Mikruta

SEMINARIUM POLSKO-BIAŁORUSKIE

W dniach 3–4 września 2010 r. w Wisznicach zorganizowano Seminarium Polsko-Białoruskie „Gospodarka, kultura, oświata”. Organizatorami seminarium byli: Instytut Filologii Słowiańskiej UMCS, Zakład Białorutenistyki, Kuratorium Oświaty w Lublinie, Kolegium Licencjackie UMCS w Białej Podlaskiej, Urząd Gminy Wisznice przy współpracy Wydziału Filologicznego Uniwersytetu w Brześciu, Polskiego Towarzystwa Białorutenistycznego, Stowarzyszenia Pisarzy Polskich oraz Urzędu Rejonu Brzeskiego. Patronat nad seminarium przyjęli: Konsul Republiki Białoruś w Białej Podlaskiej, Konsul Rzeczypospolitej Polskiej w Brześciu, Starosta Rejonu Brzeskiego, Starosta Powiatu Białskiego i Starosta Powiatu Włodawskiego.

W ramach bloku tematycznego „Kultura, język, literatura” głos zabrali Konsul Generalny Rzeczypospolitej w Brześciu Anna Nowakowska, Konsul Republiki Białoruś w Białej Podlaskiej Władimir Ananicz i arcybiskup Abel z Prawosławnej Diecezji Lubelsko-Chełmskiej. W dalszej części seminarium prof. Michał Sajewicz (UMCS) wygłosił referat na temat miejsca Białorusi między Wschodem a Zachodem. Wystąpienie Jana Syczewskiego (Białoruskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne) poświęcono mniejszości białoruskiej w Polsce, a dr Dariusz Tarasiuk (UMCS) zreferował dzieje ludności polskiej na Białorusi.

Wśród wystąpień w ramach sekcji literaturoznawczej należy podkreślić referat prof. Zoyi Mielnikawej (Uniwersytet Brzeski), poświęcony literaturze białoruskiej na Białorusi i w Polsce, wystąpienie prof. Marii Żygałowej (Uniwersytet Brzeski) na temat twórczości białoruskich poetów rosyjskojęzycznych oraz wykład prof. Siarhieja Kowalowa (UMCS) podejmujący problematykę współczesnej dramaturgii białoruskiej.

Istotną rolę odegrała dyskusja panelowa, podczas której reprezentanci środowisk naukowych, oświatowych, samorządowych i regionalnych zaprezentowali projekty transgraniczne. Komisja Wnioskowa pod przewodnictwem prof. Petara Sotirova zdecydowała, że zostaną podjęte działania w sprawie projektu nauczania j. polskiego na Białorusi i j. białoruskiego w Polsce, organizacji Letniej Akademii Tłumaczeniowej, realizacji projektu „Atlas etnolingwistyczny Pobuża” oraz uruchomienia serii wydawniczej „Nasi sąsiedzi”.

Drugi dzień seminarium poświęcono zagadnieniom ekonomicznym. Interesującą prezentację „Współpraca białoruska z perspektywy dotychczasowych doświadczeń: stan obecny i plany” przygotował prof. Marian Żukowski. W obradach sekcji ekonomicznej uczestniczyli przedstawiciele miejscowego samorządu oraz lokalni przedsiębiorcy współpracujący z Białorusią.

Dr Agnieszka Dudek-Szumigaj

Otwarcie obrad konferencji, od lewej: Rektor Jacek Szewczyk, Rektor Andrzej Dąbrowski, Dziekan Ryszard Bera, Rektor Andriy Bokotey

SZTUKA/TWÓRCZOŚĆ – EDUKACJA

WSPÓŁCZESNE PROBLEMY EDUKACJI ESTETYCZNEJ I ARTYSTYCZNEJ

W dniach 27–28 września 2010 r. na Wydziale Pedagogiki i Psychologii UMCS w Zakładzie Pedagogiki Kultury zorganizowano międzynarodową konferencję „Sztuka/twórczość – edukacja. Współczesne problemy edukacji estetycznej i artystycznej” pod patronatem Marszałka Województwa Lubelskiego dr. Krzysztofa Grabczuka.

Uroczyste otwarcie obrad rozpoczęło od wystąpień zaproszonych gości: Rektora UMCS prof. dr. hab. Andrzeja Dąbrowskiego; Marszałka Województwa Lubelskiego dr. Krzysztofa Grabczuka; Dziekana Wydziału Pedagogiki i Psychologii dr. hab. Ryszarda Bery, prof. UMCS oraz Rektora ASP we Wrocławiu prof. dr. hab. Jacka Szewczyka. Oprócz wymienionych gości pojawili się prelegenci zagraniczni m.in.: Rektor Lwowskiej Narodowej Akademii Sztuk Pięknych, prof. Andriy Bokotey oraz tamtejsi profesorzy – prof. Roman Jaciv, prof. Aleksander Korowicki i prof. Zenobia Tkanko.

Tematykę wystąpień prelegentów podzielono na sześć sesji: pierwsza dotyczyła „Sztuki w kulturze współczesnej od tradycji do teraźniejszości” – prowadzona przez prof. dr. hab. Janusza Kirenko. Sesję drugą zatytułowano „Twórczość artystyczna i terapia”, zaś trzecią „Praktyczne aspekty kształcenia estetycznego i artystycznego” – obradami kierował prof. dr. hab. Janusz Gajda. Ostatnie trzy sesje: „Świat sztuki – świat dziecka”, „Twórczość a wychowanie w działaniach praktycznych” oraz „Postawa twórcza w sztuce i poza sztuką” opieką naukową objął prof. dr. hab. Janusz Plisiecki, kierownik Zakładu Pedagogiki Kultury UMCS. Efektem naukowych debat była prezentowana i rozdawana prelegentom publikacja pokonferencyjna zatytułowana „Sztuka/twórczość edukacja. Współczesne problemy edukacji estetycznej i artystycznej” pod redakcją dr. Wojciecha Bobrowicza z Zakładu Pedagogiki Kultury UMCS.

Uczestnicy zwiedzili także lubelskie Stare Miasto. W materiałach rozdawanym uczestnikom oprócz publikacji i materiałów promujących Lubelszczyznę i Uniwersytet znalazł się również album dr. Waldemara Frąckiewicza z Zakładu Pedagogiki Kultury UMCS zatytułowany „Kapliczki wokół Lublina” zachęcający prelegentów do zobaczenia stałej ekspozycji 200 fotografii w plenerze.

Karolina Sobot

JĘZYK, LITERATURA I KULTURA KRAJÓW SŁOWIAŃSKICH W ASPEKCIE PORÓWNAWCZYM

Pracownicy IFS UMCS uczestniczyli w przygotowaniu projektu „Język, literatura i kultura krajów słowiańskich w aspekcie porównawczym” na Lubelski Festiwal Nauki.

Temat projektu jest istotny z uwagi na niewielką wiedzę studentów o specyfice kultury własnej na tle innych kultur słowiańskich (język, historia, literatura, obyczajowość itd.). Naświetlono ów problem m.in. przez zorganizowanie wieczoru autorskiego – spotkania poetyckiego, na którym zaprezentowano utwory dr Natalii Rusetskay – poetki białoruskiej i zarazem pracownika naukowego IFS UMCS. Recytacji w języku białoruskim oraz polskim towarzyszyła prezentacja narodowych strojów białoruskich. Z kolei dr hab. Mariola Mostowska przygotowała prezentację multimedialną zawierającą najistotniejsze elementy wiedzy o słowiańszczyźnie południowej. Przynajmniej

Przynajmniej południowej. Przede wszystkim dotyczyła ona historii, kultury i literatury bułgarskiej, ze szczególnym uwzględnieniem dorobku współczesnych pisarzy oraz artystów malarzy. Ukazano także dramatyczną historię narodu bułgarskiego na tle ostatnich trzech stuleci również w relacji do krajów ościennych, w szczególności Rosji i Polski. W ramach Festiwalu odbyło się spotkanie naukowo-kulturalne w nowo otwartym Centrum Języka i Kultury Rosyjskiej. Dr Swietłana Szaszkowa opracowała prezentację multimedialną z zakresu kultury i języka rosyjskiego, których celem było wskazanie na specyfikę kulturową narodów słowiańskich. W ramach

projektu przedstawiono osiągnięcia Fundacji „Russkij Mir”; zaprezentowano najważniejsze wydarzenia kulturalne we współczesnej Rosji; pokazano, jak układa się współpraca kulturalna między Polską a Rosją. Dzięki dr. Marcinowi Kojderowi oraz studentom ukrainistyki odbył się także spektakl studencki prezentujący zwyczaje ludowe z obszaru Ukrainy Zachodniej, odnoszące się głównie do świąt prawosławnych, mający na celu wskazanie na oryginalność językową i kulturową słowiańszczyzny wschodniej. Celem projektu było zaprezentowanie folkloru pogranicza polsko-ukraińskiego, w tym unikalnych zwyczajów i obyczajów kultywowanych na tym obszarze, pokazanie jak istotną rolę pełnił folklor w rozwoju świadomości narodowej.

Dr hab. J. Tarkowska

NOWY PROJEKT REALIZOWANY NA UMCS

UMCS dzięki wsparciu ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Priorytet IV, Szkolnictwo Wyższe i Nauka, Działanie 4.2, Rozwój kwalifikacji kadr systemu B+R i wzrost świadomości roli nauki w rozwoju gospodarczym rozpoczął realizację projektu „Kształcenie kadry akademickiej do roli wykładowców przedmiotu Ochrona własności intelektualnej”.

Projekt ma na celu podniesienie kompetencji pracowników jednostek naukowych w zakresie ochrony własności intelektualnej oraz zarządzania dobrami intelektualnymi w uczelni. Problematyka ochrony własności intelektualnej oraz zarządzania prawami wyłącznymi ma kluczowe znaczenie dla kształtowania kultury innowacyjnej w środowisku naukowym, a przez to budowania efektywnej współpracy jednostek

naukowych z przedsiębiorstwami. Wiedza na temat systemów ochrony własności intelektualnej, umiejętność wyboru najskuteczniejszego sposobu ochrony powstających w jednostkach naukowych dóbr intelektualnych oraz prawidłowego zarządzania przysługującymi uczelni prawami majątkowymi, a także umiejętność prowadzenia badań patentowych i korzystania z zasobów literatury patentowej przez pracowników jednostek naukowych pozwoli

lepiej respektować prawo wyłączne i z niego korzystać. Badania o światowym stanie techniki mogą stać się inspiracją przy podejmowaniu tematyki badawczej.

Studia podyplomowe w zakresie „Kształcenie kadry akademickiej do roli wykładowców przedmiotu Ochrona własności intelektualnej” skierowane są do pracowników wszystkich polskich uczelni, którzy po ich ukończeniu będą prowadzić wykłady z zakresu ochrony własności intelektualnej w swych uczelniach. Studia podyplomowe prowadzone będą przez 4 edycje, tj. do roku akademickiego 2013/2014.

Wszelkie informacje dotyczące projektu można uzyskać na Wydziale BiNoZ przy ul. Akademickiej 19, pokój 145 B.

Agnieszka Hanaka

PRZEDSIĘWZIĘCIA EDUKACYJNE

W sierpniu i we wrześniu zakończono studia podyplomowe prowadzone w ramach projektu systemowego realizowanego na podstawie umowy z Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich w Warszawie, mającego na celu przygotowanie kadr Instytucji Pomocy Społecznej do efektywnego i profesjonalnego realizowania zadań na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Umowa była współfinansowana ze środków Unii Europejskiej – Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007–2013. Na Wydziale Filozofii i Socjologii studia podyplomowe przeprowadzono na kierunkach: „Organizacja Pomocy Społecznej”, „Aktywizacja kapitału społecznego – Ekonomia społeczna” w Lublinie oraz „Organizacja Pomocy Społecznej” w Rzeszowie, natomiast na Wydziale Ekonomicznym: „Zarządzanie w Administracji Publicznej” oraz „Zarządzanie Projektami a Polityka Unii Europejskiej”.

27 sierpnia 2010 r. odbyła się uroczystość zakończenia projektu „Pedagogiczne Kwalifikacyjne Studia

Podyplomowe – Przygotowanie do roli nauczyciela przedmiotów zawodowych”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej – Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet III, Działanie 3.3, Poddziałanie 3.3.2 – Efektywny system kształcenia i doskonalenia nauczycieli. Projekt obejmował trzysemestralne studia podyplomowe w zakresie przygotowania pedagogicznego do nauczania przedmiotów zawodowych.

W ramach projektu „Od studenta do eksperta – ochrona środowiska w praktyce”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej – Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego

Fot. Archiwum CBNIFZ

Uczestniczki studiów podyplomowych

Kapitał Ludzki 2007–2013, Priorytet IV, Działanie 4.1, Poddziałanie 4.1.2 Zwiększenie liczby absolwentów kierunków o kluczowym znaczeniu dla gospodarki opartej na wiedzy, odbyły się tygodniowe praktyki zawodowe dla 20 studentów I roku II stopnia studiujących na kierunku „Ochrona środowiska”. Tym razem zostały one zrealizowane na Wydziale Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Lublin, w Miejskim Przedsiębiorstwie Wodociągów i Kanalizacji w Lublinie, lubelskiej spółce KOM-EKO sp. z o.o., Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie oraz Lubelskiej Fundacji Ochrony Środowiska Naturalnego. Praktyki zawodowe dla studentów w ramach wymienionego projektu będą organizowane co roku, do 2014 r. włącznie.

Zespół ds. projektów edukacyjnych; Sekcja Funduszy Zewnętrznych; Centrum Badań Naukowych i Funduszy Zewnętrznych UMCS

Fot. Archiwum CBNIFZ

Uroczyste zakończenie studiów podyplomowych

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

KOLEJNE INWESTYCJE UMCS

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej pozyskał ponad 30 mln zł z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego, przeznaczonych na rozbudowę, modernizację i wyposażenie infrastruktury uczelni.

W sierpniu br. rozpoczęto realizację projektu „**Informatyzacja Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie – 2 etap**” na podstawie umowy o dofinansowanie projektu zawartej 22 czerwca 2010 r. z Urzędem Marszałkowskim w Lublinie. Całkowita wartość projektu wynosi 4 836 590 zł, z czego **3 721 198 zł** stanowią środki UE. Przedmiotem projektu jest kompleksowa informatyzacja Uniwersytetu, która obejmie budowę zintegrowanego systemu komunikacji wewnętrznej w oparciu o telefonię IP, budowę 277 punktów dostępu do Internetu, wdrożenie systemu łączności bezprzewodowej WiFi oraz modernizację istniejącej serwerowni. Inwestycja będzie realizowana na terenie kampusu UMCS w Lublinie oraz w zamiejscowych filiach w Białej Podlaskiej, Biłgoraju i Kazimierzu Dolnym. Projekt zakończy się w grudniu 2011 r.

W październiku br. rozpoczęła się realizacja dwóch kolejnych dużych projektów finansowanych w ramach RPO WL na podstawie umów, jakie 30 września 2010 r. Uniwersytet zawarł z Urzędem Marszałkowskim w Lublinie. Projekt „**Modernizacja i wyposażenie obiektów dydaktyczno-badawczych Wydziałów Biologii i Nauk o Ziemi, Matema-**

tyki, Fizyki i Informatyki i Chemii UMCS w Lublinie” stanowi kompleksowe rozwiązanie polegające na modernizacji infrastruktury trzech kluczowych wydziałów i wyposażeniu ich w nowoczesną aparaturę dydaktyczno-badawczą. Zakres rzeczowy projektu obejmuje m.in. zmodernizowanie pracowni laboratoryjno-dydaktycznych, zakup aparatury i nowych mebli laboratoryjnych na Wydziałach Chemii i BiNoZ oraz kompleksową modernizację auli wydziałowej, sal dydaktycznych i laboratoryjnych, wymianę stolarki okiennej, zakup elementów klastra obliczeniowego oraz zestawów badawczych do pracowni fizycznych na Wydziale MFil. To właśnie na tych Wydziałach odbywa się kształcenie na kierunkach o największym udziale w tworzeniu nowych technologii, dlatego realizacja projektu jest niezbędna do wzrostu efektywności kształcenia na każdym stopniu studiów wszystkich realizowanych kierunków i specjalności. Łączny koszt projektu to 16 324 000 zł, w tym dofinansowanie UE wyniesie **12 243 000 zł**. Termin zakończenia rzeczowej realizacji projektu planowany jest na wrzesień 2012 r.

Projekt „**Przebudowa bazy dydaktycznej UMCS w Lublinie Inkubator Medialno-Artys-**

tyczny” powstał jako odpowiedź na konieczność poprawy jakości kształcenia medialnego i artystycznego w Lublinie. Na bazie Inkubatora powstaną wyspecjalizowane pracownie: Dziennikarstwa Radiowego, Dziennikarstwa Telewizyjnego, Dziennikarstwa Prasowego i Internetowego, Fotograficzna, Retoryki Stosowanej, Public Relations, Reklamy, Marketingu, e-Learningu, Teatralna, Filmowa, Filmu Animowanego, Nowych Mediów oraz Laboratorium kształcenia tłumaczy symultanicznych. Realizacja Projektu wpłynie na wzrost umiejętności i kwalifikacji przyszłych świetnie wykształconych i kreatywnych pracowników Lubelszczyzny, którzy realizują swe pasje i ambicje zawodowe. Wartość całkowita Projektu wynosi 19 875 303 zł, z czego **14 883 710 zł** stanowią środki UE. Projekt realizowany będzie do października 2012 r.

Nowe ww. projekty finansowane w ramach RPO WL to kolejne przedsięwzięcia infrastrukturalne – obok inwestycji budowlanych realizowanych aktualnie w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej oraz Innowacyjna Gospodarka – które przyczynią się do wzrostu potencjału badawczego i dydaktycznego naszej Uczelni.

Zespół ds. projektów inwestycyjnych; Sekcja Funduszy Zewnętrznych; Centrum Badań Naukowych i Funduszy Zewnętrznych UMCS

**PROGRAM
REGIONALNY**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
LUBELSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

WSPOMNIENIE PROF. DR. HAB. AUGUSTYNA WOSIA (1932–2010)

Z głębokim smutkiem przyjęliśmy wiadomość, że 23 sierpnia br. zmarł Prof. dr hab. Augustyn Woś, emerytowany profesor Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej w Warszawie, wieloletni pracownik Wydziału Ekonomicznego UMCS.

Na nowo tworzonemu Wydziału Ekonomicznym UMCS Profesor pracował w latach 1964–1974, osiem lat na stanowisku docenta i trzy lata na stanowisku profesora. Łączył pracę naukową z funkcjami organizacyjnymi. Był prodziekanem, kierował Katedrą Ekonomiki Rolnictwa, był kierownikiem Katedry Ekonomii Politycznej. W latach 1966–1973 był także dyrektorem Instytutu Ekonomii Politycznej i Planowania. Pełniąc na Wydziale wszystkie powierzone mu obowiązki naukowo-dydaktyczne i organizacyjne, w latach 1972–1974 podjął dodatkowo pracę w Instytucie Rozwoju Wsi i Rolnictwa PAN jako profesor i zastępca dyrektora do spraw naukowych. W 1974 r., a więc tuż przed odejściem z Wydziału Ekonomicznego, został dyrektorem Instytutu Ekonomiki Rolnictwa w Warszawie (od 1983 r. Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej). Instytutem kierował do 1990 r.

Szczególnie cenny wkład dla tworzonego Wydziału Ekonomicznego Profesor wniósł w kształcenie młodej kadry. W okresie pracy na Uniwersytecie był promotorem trzynastu przewodów doktorskich, recenzentem wielu prac doktorskich i habilitacyjnych.

Powstawaniu zarówno prac promocyjnych, jak i małych form naukowych sprzyjało utworzone i prowadzone przez Profesora seminarium. Cotygodniowe spotka-

nia cieszyły się dużym uznaniem pracowników Wydziału. Uczyły one warsztatu naukowego i dyskusowania. Były pomocne w rozwiązywaniu problemów metodologicznych w pracy naukowej. Profesor inicjował wówczas wiele zadań badawczych. Rezultatem dużej

aktywności badawczej Profesora Wosia była m.in. ogólnopolska konferencja naukowa, zorganizowana w 1972 r. wspólnie z Komitetem Badań Rejonów Uprzemysłowionych PAN, prezentująca dorobek badawczy pracowników w zakresie zagospodarowania obszarów położonych w rejonie kanału Wieprz-Krzna.

Jako kierownik instytucji Profesor tworzył odpowiedni klimat, będąc sam przykładem rzetelnej i uczciwej pracy. Dzielił się swoimi osiągnięciami naukowymi i wiedzą na wykładach, seminariach naukowych, ale przede wszystkim za pomocą licznych publikacji. Profesor jest autorem lub współautorem około 1000 prac naukowych opublikowanych w kraju i za granicą. Imponujący dorobek naukowy Profesora jest znany i ceniony nie tylko w Polsce. Przedstawienie merytorycznej treści

Prof. dr hab. Augustyn Woś

różnych rodzajów i form twórczości naukowej Profesora wymaga oddzielnego opracowania.

Kontakty naukowe pracowników specjalizujących się w problematyce gospodarki żywnościowej nie zakończyły się wraz z odejściem profesora z Wydziału. Nadal z właści-

wą Mu życzliwością wspierał poczynania naukowe pracowników naszego Wydziału, włączając ich w badania empiryczne prowadzone i finansowane przez kierowany przez Niego Instytut. Aktywnie uczestniczył w konferencjach naukowych organizowanych przez IERiGŻ oraz publikował referaty w materiałach pokonferencyjnych.

Profesor Woś na trwale wpisał się na karty historii Wydziału Ekonomicznego UMCS. Będziemy Go pamiętać jako wybitnego uczonego i człowieka o wielkiej kulturze osobistej.

27 sierpnia br. odprowadziliśmy w ostatnią drogę Prof. dr hab. Augustyna Wosia na Cmentarzu Powązkowskim w Warszawie. Na zawsze pozostanie w naszej pamięci,

Jan Zalewa

TAK MAŁO, SPOTKANIA Z PROFESOREM

Nie było mi dane zetknąć się osobiście z Profesorem Tadeuszem Wilgatem ani w trakcie studiów biologicznych, ani na początku mojej naukowej drogi. Niemniej od zawsze wiedziałam, kim był: wybitnym geografem, hydrografem, twórcą systemu ochrony przyrody na Lubelszczyźnie, ale przede wszystkim – współautorem *Podziału fizjograficznego województwa lubelskiego*, pozycji wydawniczej do dziś najczęściej cytowanej przez lubelskich biologów, parających się badaniami regionalnymi. Z drugim bardzo ważnym opracowaniem regionalnym jego współautorstwa (*Rzeźba strefy krawędziowej Rztocza Środkowego*) miałam zapoznać się dużo później, bo dopiero w drugiej połowie lat 90. na etapie interdyscyplinarnych badań w strefie krawędziowej Rztocza. Kilkakrotnie miałam także okazję wysłuchać referatów Profesora na posiedzeniach naukowych Lubelskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Geograficznego. Do wystąpień był zawsze perfekcyjnie przygotowany, a zapamiętaną przeze mnie z tamtych otwartych spotkań niesłychaną precyzję języka zachował do końca swoich dni.

Profesor Tadeusz Wilgat należał do odchodzącej, niestety, generacji uczonych o wielkiej erudycji, kulturze i określonych zasadach. Pomimo ledwie kilkuletniej osobistej znajomości z Profesorem, w trakcie której – miałam takie wrażenie – zaskarbiłam sobie jego przychylność, stał się dla mnie kimś ważnym, skoro już w przeddzień jego pogrzebu, tj. 7 VI 2005 r., poświęciłam naszym kontaktom kilka stron zapisków w swoim dzienniku-pamiętniku. Dzisiaj mogę tylko przy-

toczyć fragmenty tych wspomnień z nieśmiałą wiarą, że mam do tego prawo, mimo że nie należałam do grona jego uczniów.

Profesora Tadeusza Wilgata poznałam bliżej dopiero pod koniec 2001 r., gdy recenzował część geograficzną wspólnej z dr. hab. Bronisławem Jańcem z Zakładu Hydrografii UMCS monografii *Rztocza jako modelowe obiekty w edukacji ekologicznej*. Recenzja była niezwykle rzeczowa, wręcz drobiazgową, momentami krytyczną, czyli dokładnie taka, jakie sama zwykłam pisać i jakie zawsze chciałam otrzymywać.

Pan Profesor Wilgat, pomimo przejścia na emeryturę, ciągle pracował twórczo i żywo interesował się postępami naukowymi swoich uczniów. Uczestniczył na przykład w kolokwium habilitacyjnym jednego z nich, dr. B. Jańca, jako zaproszony gość (VII 1997 r.). Dokładnie zapamiętałam, co Profesor powiedział po kolokwium. Wyraził wprawdzie żal, iż nie może oddać głosu za jego przyjęciem, ale równocześnie także wielką radość i satysfakcję, że doczekał tej chwili, gdy jedyny w jego życiu zawodowym absolwent studiów zaocznych, któremu zaproponował wykonanie pracy doktorskiej, a następnie zatrudnił w kierowanym przez siebie Zakładzie Hydrografii, uzyskuje formalną samodzielność. Po raz drugi – tym razem na piśmie – Profesor Wilgat wypowiedział się o swoim uczniu w momencie ubiegania się przez niego o stanowisko profesora nadzwyczajnego UMCS w lutym 2003 r. Po przeczytaniu opinii Profesora, w której zawarł nie tylko szczegółową, merytoryczną ocenę

dorobku naukowego i dydaktycznego, ale i trafną analizę osobowości „podsądnego”, powiedziałam koleźce, jak bardzo mu zazdroszczę takiego nauczyciela, jakiego sama nigdy nie miałam. Przyznaję, że czytając słowa Profesora, nie mogłam powstrzymać łez.

W moich kontaktach z Profesorem miało miejsce jeszcze kilka innych zdarzeń – sympatycznych, nawet zabawnych, a z pewnością precedensowych. Gdy napisaliśmy kolejną książkę – *Sudety. Przewodnik dydaktyczny dla przyrodników* – autorstwa sześciorga pracowników Zakładu Ekologii i Zakładu Hydrografii, zaproponowałam, aby poprosić Profesora o napisanie przedmowy do niej. To właśnie Profesor Wilgat 35 lat wcześniej zainicjował regionalne ćwiczenia geograficzne w Sudetach, do których w 2000 r. włączyliśmy także grupę studentów biologii środowiskowej. Pan Profesor dosyć długo wahał się, bo jak stwierdził „nikt nigdy wcześniej nie złożył mu takiej propozycji”. Gdy wreszcie uległ naszym namowom, wydruk tekstu przewodnika przesłaliśmy mu do Zwierzyńca, gdzie przez wiele lat, wraz z żoną dr Krystyną Wilgat, spędzał znaczną część roku. Pamiętam upalny lipcowy dzień 2003 r., gdy przez swoją córkę, dr Marię Wilgat, przekazał nam tekst przedmowy. Profesor miał podobno obiekcje w kwestii treści i formy tego tekstu, prosił więc córkę o korektę, nam także pozostawił wolną rękę w kwestii poprawek, jednak żadne poprawki nie były potrzebne. Mimo swoich (wówczas) 86 lat Profesor miał umysł 36-latką. Niezależnie od przedmowy Profesor Wilgat poczynił również wiele

A TAK WIELE...

TADEUSZEM WILGATEM (1917–2005)

Prof. Tadeusz Wilgat

drobnych, chociaż niezwykle cennych uwag do części geograficznej przewodnika. Czuliśmy, że sprawa ćwiczeń sudeckich była mu wciąż bardzo bliska.

Gdy Profesorstwo wróciło jesienią do Lublina, postanowiliśmy uhonorować Profesora Wilgata uroczystym wręczeniem egzemplarza książki z naszymi autografami, ale przewidzieliśmy także inne, mniej oficjalne, atrakcje. Doktor Marek Turczyński ułożył dedykację, ja natomiast przygotowałam kilka dużych odbitek fotografii z wrześniowego wyjazdu w Sudety, również ze stosownymi wpisami. Ponieważ Profesor nie czuł się najlepiej, więc do jego domu udała się delegacja dwuosobowa: koledzy B. Janiec i M. Turczyński – najbliżsi z grona autorów. Profesora ucieszył i rozbałił wiersz, ale i podpisy fotografii, zwłaszcza obraz Śnieżki opatrzony dedykacją: „Tak oto góra przychodzi do Mahometa”. Na odwrocie innej fotografii umieściłam jednak bardziej poważny i osobisty wpis:

” *«Tylko oczyma drugich możemy dostrzec własne błędy».*

Szanowny Panie Profesorze,

Dziękuję za to, że dzięki Pana uwagom do naszych tekstów staram się nie tylko lepiej pisać, ale także być coraz bardziej wnikliwym recenzentem”.

Mieliśmy z B. Jańcem jeszcze jeden podarek dla Profesora, który jednak postanowiliśmy przekazać mu dopiero wtedy, gdy zjawi się w Zakładzie Hydrografii. Przywieźliśmy z ćwiczeń sudeckich – z tradycyjnej już „wyprawy przemysłowej” do Czech na przejściu Kudowa-Nahod – butelkę ziołowej nalewki Beherovka, która czekała na stosowną chwilę zamknięta w biurku. Tak

się złożyło, że któregoś zimowego dnia byłam akurat z wizytą u kolegi, gdy zjawił się Profesor. Kolega wymyślił, żeby to mnie „wystawić na odstrzał” z tą butelką, ponieważ Profesor nigdy w życiu takiego prezentu od swoich uczniów nie przyjął, więc – kombinował dalej – może od kobiety, do tego spoza własnego zakładu, przyjmie. I jakież było nasze, ale i samego Profesora – zaskoczenie, gdy zgodził się przyjąć ten podarek po mojej długiej perswazji, że to „dla zdrowotności”. Potem zdradził koledze, że czasem z żoną sobie po odrobince spróbują, i że ta Beherovka jest rzeczywiście smaczna i zdrowa.

Co jeszcze pozostało w mojej pamięci z tych nielicznych, ale jakże owocnych, spotkań z Profesorem Tadeuszem Wilgatem? Ot, choćby to. Ilekroć w rozmowie ze mną – kobietą profesorem – widzę któregoś z kolegów, rówolatków, a nawet młodszych, w niedbałej, nonszalanckiej pozie, staje mi przed oczyma Profesor z Jego nienagannymi manierami. Gdy zdarzało mi się wejść do pokoju, który przez kilka ostatnich lat dzielił z kolegą B. Jańcem, Profesor natychmiast wstawał z krzesła, nigdy pierwszy nie wyciągnął w moim kierunku ręki, nigdy nie spoczął, dopóki ja nie usiadłam. Ilekroć słyszę niezborne albo niekompetentne wypowiedzi pracowników nauki, brzmia mi w uszach wyważone kwestie, podawane precyzyjnie przez Profesora Wilgata. Nie zapomnę także, z jaką uwagą słuchał interlokutora, kierując ku niemu swoje przenikliwe, mądre spojrzenie.

Tak mało? Tak wiele! Dziękuję, Panie Profesorze.

Bożenna Czarnecka

Fot. Zbiory prywatne Prof. Kazimierza Sykuta

1 lutego 1989 r. – uroczystość powołania Wydziału Chemii UMCS. Po lewej ówczesny rektor prof. dr hab. Zdzisław Cackowski oraz pierwszy dziekan, prof. dr hab. Kazimierz Sykut

JAK POWSTAWAŁ WYDZIAŁ CHEMII

WSPOMINA PROFESOR KAZIMIERZ SYKUT

Historia powstania Wydziału Chemii rozpoczęła się 18 X 1944 r., kiedy ukazało się zarządzenie o rejestracji profesorów i pracowników wyższych uczelni prowadzonej przez **profesora Henryka Raabego**. To on wystąpił do władz z propozycją utworzenia uniwersytetu. 23 X 1944 r. powołano UMCS z czterema wydziałami: kierunki chemia wraz z matematyką, fizyką i biologią znalazły się na Wydziale Przyrodniczym. Utworzenie UMCS od strony kadrowej nie było trudne, natomiast brakowało odpowiedniej siedziby, zaś katedry i sale wykładowe były porzucane po całym mieście. Wydział Przyrodniczy miał swoją siedzibę w różnych budynkach: Zakład Chemii Nieorganicznej zajmował część II p. Gimnazjum Sta-

zyczna, drugim budynkiem był tzw. czerwoniak (na rogu ul. Głowackiego i Al. Raclawickich). Znajdowały się tam sale wykładowe oraz Zakład Krystalografii. Katedra Chemii Fizycznej mieściła się w Jeszycie (ul. Lubartowska), a Katedra Chemii Organicznej (pracowni nie było) na III p. nad Szkołą Chemiczną (ul. Radziwiłłowska).

Wyposażenie zakładów było minimalne i każdy z nich kompletował je we własnym zakresie. UMCS nie miał biblioteki ogólnej, ale w poszczególnych zakładach tworzono jej filie. Dostępne były jedynie pojedyncze egzemplarze podręczników akademickich. Aby je zdobyć, należało stać w 24-godzinnych kolejkach. Sprzęt i odczynniki uzyskiwano z darów, zakupów, wypraw do innych miast i na Ziemię Odzy-

skane, a później do NRD. Zakupów dokonywano też w ramach handlu wymiennego – cennym towarem była zwłaszcza żywność.

Studia prowadzono według regulaminu przedwojennego, który charakteryzował się tym, że egzamin z przedmiotu objętego planem zdawało się po spełnieniu rygorów zaliczeniowych związanych z przedmiotem (ćwiczenia, seminaria); nie obowiązywał zaś termin zdawania egzaminu. Na podstawie zaliczeń przedmiotów z danego roku studiów uzyskiwało się zaliczenie roku. Studia obejmowały 12 tryestrów oraz jeden rok na pracę magisterską i egzaminy.

Wykładowcy cieszyli się wielkim autorytetem i byli szanowani przez studentów. Stosunek studentów do nauczycieli akademickich był diametralnie inny niż dzisiaj. Wszyscy, którzy przeżyli okupację, traktowali zdobywanie wiedzy jako ogromny przywilej i bardzo wysoko cenili kadrę nauczającą, mimo że zdobywanie wiedzy odbywało się w niezmiernie ciężkich warunkach. Ze swoich wykładowców z I roku studiów pamiętam **profesorów: Biernackiego, Urbańskiego i Leśmianowicza**. Byli to profesorowie matematyki, prowadzący ćwiczenia m.in. z matematyki i logiki. Będąc na II roku studiów, zostałem zatrudniony w Katedrze Chemii Nieorganicznej. Moim szefem był **prof. W. Wiśniewski**, a jego asystentami – **mgr Boluk i Figurski**. **Profesor Wiśniewski** odbywał z nami częste spotkania, gdzie omawiał pewne ogólne zagadnienia dotyczące studiów i pracy w Zakładzie. Wspominam je jako bardzo miłe i serdeczne.

Po powrocie **prof. Wiśniewskiego** do Warszawy kierownikiem Zakładu został **dr Włodzimierz Hubicki**. Krystalografię z petrografią prowadziła pani **prof. Turnau-Morawska**, a technologię chemiczną – **inż. Jan Curyło**. **Profesor Godlewicz** (organik) był człowiekiem niezmiernie kulturalnym i uczynnym, dobrym dydaktykiem, niestety zginął tragicznie. Jego asystentami byli: **Zinkiewicz i J. Malicki**.

Fot. Zbiory prywatne Prof. Kazimierza Sykuta

Pierwsze roczniki studentów w pracowni chemicznej

Zajęcia z chemii organicznej przez pewien czas prowadził **prof. Dynek**, a następnie doc. **Teresa Bizanc**. Chemią fizyczną od samego początku kierował **prof. Andrzej Waksmundzki**, którego asystentem był **Jarosław Ościk**, przyszły kierownik Zakładu. W owym czasie chemicy nie posiadali własnej pracowni chemii organicznej, lecz korzystali z pracowni chemicznej Wydziału Farmacji, gdzie mieli dwa własne stoły laboratoryjne, zakupione z pieniędzy zarobionych przez Koło Chemików na prowadzeniu kwest i dorocznych zabaw.

Sekcja Chemii składała się z czterech katedr. **Profesor Wiśniewski** zorganizował Katedrę Chemii Nieorganicznej. Katedrę Chemii Fizycznej organizował **prof. Waksmundzki**, a **asystent Jarosław Ościk** – pracownię zlokalizowaną w budynku Jeszybotu. **Profesor Godlewicz** na Katedrę Chemii Organicznej otrzymał trzy pokoje nad Szkołą Chemiczną – w jednym przechowywano szkło i odczynniki, pozostałe dwa służyły jako gabinet profesora i pokój asystentów. Pani **prof. Maria Turnau-Morawska** na pracownię mineralogii i petrografii dostała jeden pokój, w którym miała gabinet oraz gromadziła minerały i modele kryształów.

Rok 1949 przyniósł reformę studiów na system dwustopniowy. Na drugi stopień rekrutowano najlepszych studentów, zwracając niestety uwagę na ich orientację polityczną. W tym roku rozpoczęto także bu-

downę miasteczka uniwersyteckiego oraz położono kamienie węgielne pod budynek Fizyki i Małej Chemii. Budynek Małej Chemii oddano do użytku w 1953 r.

W ciągu kolejnych lat Wydział rozwijał się i w 1958 r. zatrudniał 12 pracowników samodzielnych, 14 doktorów i 36 asystentów.

Dynamiczny rozwój Uniwersytetu wymagał zmian jego struktury, których dokonano w 1970 r. Z katedr utworzono zakłady, zwiększając ich liczbę. Sekcje istniejące na Wydziale Matematyki, Fizyki i Chemii przekształcono w bardziej samodzielne instytuty. W 1971 r. Instytut Chemii otrzymał do użytku budynek Dużej

Chemii, a w 1975 r. pawilon Chemii Organicznej. Osiągnięcia naukowe pracowników pozwoliły na nawiązanie współpracy z dużymi zakładami przemysłowymi, powstawały też opracowania patentowe. W związku z budową Zakładów Azotowych Puławy uruchomiono tam wieczorowe studia chemiczne. W latach 1967–1975 dyplomy inżyniera (ewenement w skali kraju) uzyskało 111 absolwentów, z których wielu wprowadziło cenne innowacje do procesów produkcyjnych w ZA Puławy.

Dla Instytutu rozpoczął się okres prosperity. Zmiany polityczne zintensyfikowały gospodarkę i przemysł, wprowadzano

Fot. Zbiory prywatne Prof. Kazimierza Sykuta

Rekreacja – plac na tyłach Gimnazjum im. Staszica, pierwszej siedziby Sekcji Chemii

Prof. Andrzej Waksmundzki ze współpracownikami

Profesor Włodzimierz Hubicki wśród studentów i asystentów (spotkanie towarzyskie po obronie rozprawy habilitacyjnej Profesora)

Fot. Zbiory prywatne Prof. Kazimierza Sykuta

Fot. Zbiory prywatne Prof. Kazimierza Sykuta

nowe technologie, nastąpił rozwój badań naukowych, powstały programy badawcze koordynowane centralnie. Uczestniczenie w tych badaniach powodowało znaczny dopływ środków finansowych na zakup aparatury i odczynników, a także na etaty dla nowych kadr. Pieniądze te stanowiły też istotne źródło dodatkowych dochodów dla pracowników. Sesje naukowe związane z odbiorem i oceną wyników badań przyczyniły się istotnie do wzrostu poziomu naukowego prowadzonych prac oraz podejmowania bardziej ambitnej problematyki badawczej.

W 1973 r. Uniwersytet rozpoczął akcję dokształcania nauczycieli przez wprowadzenie zaocznych studiów nauczycielskich. Prowadzono je również w Instytucie Chemii. W 1976 r. Instytut zorganizował także Wieczorowe Studia Chemii Spożywczej w Jarosławiu.

Pod koniec lat 70. Instytut miał już skład kadrowy umożliwiający uzyskanie uprawnień akademickich, natomiast Instytuty Fizyki i Matematyki borykały się z problemem braku kadry. Ponieważ nie chcieliśmy, aby Wydział stracił uprawnienia, nie podejmowaliśmy akcji tworzenia Wydziału Chemii.

Zmiana Ustawy o stopniach i tytułach naukowych umożliwiła rozpoczęcie działań zmierzających do utworzenia Wydziału (zgodnie z no-

wymi przepisami nie mogliśmy już kompensować braków kadrowych Instytutów Fizyki i Matematyki). Na podstawie tej ustawy i na polecenie Rady Instytutu zwróciłem się do dyrektorów Instytutów Fizyki i Matematyki z prośbą o zorganizowanie zebrań mających udzielić nam zgody na opuszczenie Wydziału. Taką zgodę uzyskałem z Instytutu Matematyki, natomiast z dużymi trudnościami z Instytutu Fizyki. Moja kadencja dyrektorska dobiegła końca, więc dalsze działania prowadził kolejny dyrektor – **prof. Emil Chibowski**. Sprawa utworzenia Wydziału nabrała biegu urzędowego i dzięki przychylności senatu i **rektora Zdzisława Cackowskiego** powołano Wydział Chemii. Stanowiła o tym Uchwała Senatu UMCS z dnia 11 listopada 1988 roku, tworząca Wydział Chemii z dniem 1 lutego 1989 roku. Pierwsza Rada Wydziału powierzyła mi kierowanie Wydziałem Chemii i jego organizację. Nie było to łatwe, ponieważ w tym czasie istniał niż demograficzny. I tu muszę z satysfakcją stwierdzić, że z tego zadania (tj. rekrutacji także na nowe kierunki) wywiązał się znakomicie mój prodziekan – **prof. Andrzej Dąbrowski** (liczba studentów wzrosła z 237 do ponad 1100 osób pod koniec I kadencji).

Iwona Dąbrowska,
Zygmunt Fekner

1945

2010

Tak było, a tak jest... (po prawej) Pracownia Spektroskopii Elektronowej (XPS) w wydziałowym Laboratorium Analitycznym

Fot. Zbiory prywatne Prof. Kazimierza Sykuta

KSIĘGA MĄDROŚCI OBYWATELSKIEJ JERZEGO GIEDROYCIA

Premierem nie był, jednak myślał jak obywatelski premier mający zmysł państwowości wykraczający daleko poza przeciętne rozumienie racji stanu. W czasach totalitaryzmu On i jego „Kultura” stanowili, jak napisał Leopold Unger, ważne, godne zaufania, ale i bardzo wymagające źródło inspiracji intelektualnej, kanon swobodnego myślenia politycznego pewnej części polskiej inteligencji oddziałującej na społeczeństwo.

W czasach demokracji emigracyjny ośrodek polityczny i kulturalny w podparyskim Maisons-Laffitte nie dostąpił jednak jakiegokolwiek uczestnictwa w realnej władzy w Polsce. Cóż, władza wynika również z realizacji interesów grupy rządzącej, a Giedroyc – zawsze uczciwie krytyczny wobec rzeczywistości społeczno-politycznej, gdyż wykazywał błędy i jednocześnie sposoby ich naprawy – nigdy nie był związany z żadną krajową siłą/partią polityczną. Stał się zatem opiniotwórczym, podziwianym zazwyczaj powierzchownie guru polskich inteligentów, a jednocześnie mentorem lekceważonym w praktyce sprawowania władzy.

Niezmienione ingerencją adiustatorską wypowiedzi Jerzego Giedroycia, zestawione logicznie, bo tematycznie w dwóch działach („Z teczek” i „Notatki Redaktora”) tomu „Teczki Giedroycia” (Wydaw-

nictwo UMCS & Instytut Kultury w Paryżu, Lublin 2010), ukazują fascynujący suwerenny intelekt Redaktora wypowiadającego się spontanicznie a rzeczowo na istotne polskie i międzynarodowe tematy życia publicznego. Słowa te obrazują poczucie odpowiedzialności Giedroycia za państwo, społeczeństwo i naród, wykoślawione latami totalitaryzmu i potargane burzą powrotu do demokracji. Ukazują przekonanie Redaktora o dużym znaczeniu myśli i słowa w działalności publicznej, stałość Jego zainteresowań politycznych, głębię osobistego zaangażowania w sprawy publiczne, potęgę mezonowej wizji dobrze urządzonego państwa demokratycznego, przemyślanej i kształtowanej przez 40 lat edytowania „Kultury”. I nie dam tu żadnych cytatów, książkę trzeba po prostu kupić!

„Teczki Giedroycia”, opublikowane w dziesięciolecie śmierci Re-

daktora i zamknięcia „Kultury”, są ważnym fragmentem spuścizny Jerzego Giedroycia. Opracowaniem materiałów zajęli się wyznaczony do tego przez samego Redaktora Leopold Unger, dziennikarz, publicysta, autor wielu książek, współpracownik „Kultury” oraz Rozgłośni Polskiej RWE, a także prof. dr hab. Iwona Hofman, kierownik Zakładu Dziennikarstwa Wydziału Politologii UMCS oraz Pracowni Badań nad Instytutem Literackim w Paryżu,

autorka licznych publikacji, w tym „Dwugłos o Peere-lu. Dzienniki Stefana Kisielewskiego i Mariana Brandy-sa” (2000), „Zjednoczona Europa w publicystyce paryskiej »Kultury«” (2001), „Ukraina, Litwa, Białoruś w publicystyce paryskiej »Kultury«” (2003), „Szkice o paryskiej »Kulturze«” (2004),

„Polityka, media, społeczeństwo. Studia i szkice” (2007).

Pani Profesor Hofman jest koordynatorką owocnej współpracy naszego Uniwersytetu – władz naszej Uczelni, środowiska naukowego, oficyny wydawniczej – z Giedroyciem, Jego współpracownikami oraz Instytutem Literackim w Paryżu. Ten bliski związek wyraża się choćby w przyznaniu przez naszą uczelnię doktoratów honoris causa Jerzemu Giedroycowi oraz trzem Jego bliskim współpracownikom, publikacji przez Wydawnictwo UMCS wielu książek autorów „Kultury”, działaniu przy Wydziale Politologii UMCS jedynej w naszym kraju pracowni badań nad paryskim Instytutem Literackim, realizacji wieloletniego programu porządkowania archiwum tego instytutu przez studentów, doktorantów i kadre naukową UMCS.

„Teczki Giedroycia” zostaną dla potomności.

Lech Maliszewski

BERLIN BIENNALE BEZ TAJEMNIC

2010

Przed gmachem Muzeum Żydowskiego w Berlinie

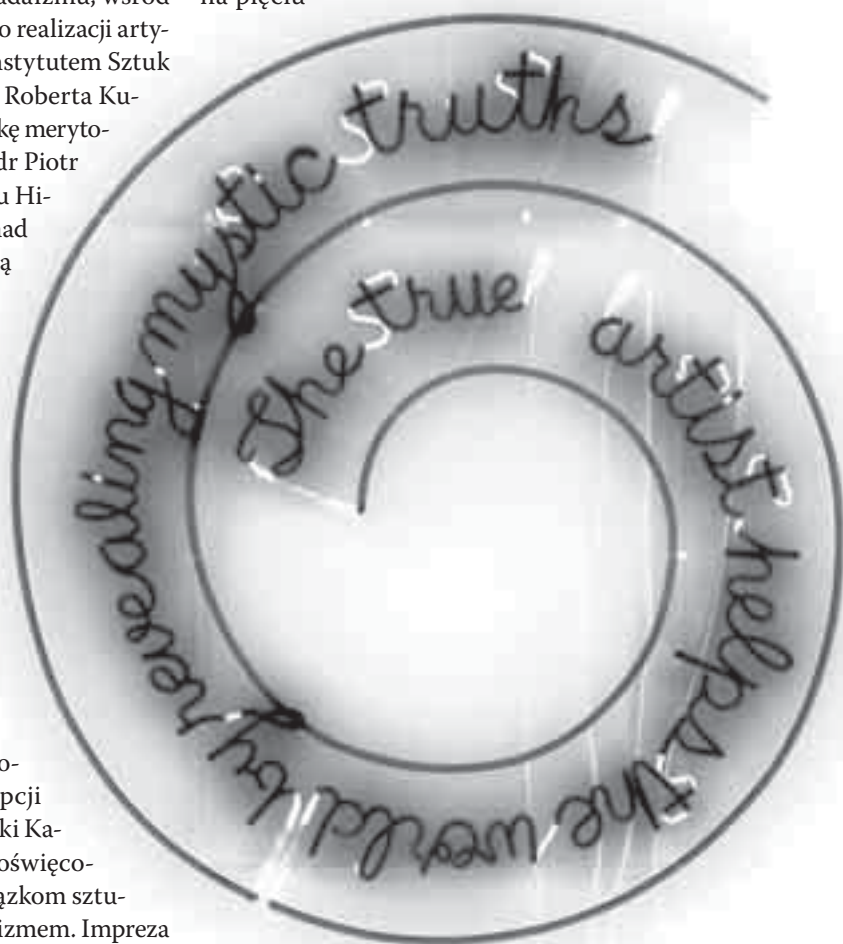
W dniach 29 czerwca–2 lipca ponad czterdziestopięcioroosobowa grupa studentów Wydziału Artystycznego UMCS gościła w Berlinie na „Berlin Biennale 2010” – szóstej edycji międzynarodowej wystawy poświęconej sztuce współczesnej. Program pobytu był znacznie szerszy, objął także muzea i wystawy czasowe poświęcone sztuce nowoczesnej, których w Berlinie – jednej z artystycznych stolic Europy – nie brakuje. Studenci mieli okazję zobaczyć m.in. wystawę retrospektywną Fridy Kahlo i wystawę Olafura Eliassona w Martin-Gropius-Bau oraz zwiedzili monumentalną ekspozycję Bruce’a Naumana w Hamburger Bahnhof, przeplatana dziełami światowej rangi artystów reprezentujących nurty minimalizmu i postdadaizmu, wśród których nie zabrakło realizacji artysty związanego z Instytutem Sztuk Pięknych UMCS – Roberta Kuśmirowskiego. Opiekę merytoryczną sprawował dr Piotr Majewski z Zakładu Historii Sztuki ISP, a nad stroną organizacyjną czuwały dr Danuta Kuciak (Zakład Wiedzy Wizualnej ISP) oraz Agata Stępiak – tegoroczna absolwentka studiów licencjackich kierunku edukacja artystyczna, zarazem przewodnicząca Samorządu Studentów WA.

Fot. Sławomir Toman

Po prawej: Bruce Nauman, *Prawdziwy artysta pomaga światu odkrywać mistyczne prawdy* (The True Artist Helps the World by Revealing Mystic Truths), neon; retrospektywa Bruce Naumana w Hamburger Bahnhof, Berlin

Biennale, przygotowane wedle koncepcji austriackiej kuratorki Kathrin Rhomberg, poświęcono w tym roku związkowi sztuki najnowszej z realizmem. Impreza

miała kilka odsłon. Jak zwykle jednym z miejsc ekspozycyjnych był KW Institute for Contemporary Art – zarazem centrum dowodzenia całej imprezy, ale główną ekspozycję ulokowano w sercu wielokulturowej dzielnicy Kreuzberg w dawnym wielokondygnacyjnym domu handlowym położonym przy Oranienplatz 17. Popularną praktyką wystawienniczą ostatnich lat stało się adaptowanie przestrzeni nieartystycznych, na co dzień niepełniących funkcji galeryjnych czy wystawienniczych, wykorzystywanych prowizorycznie dla sztuki. Taką właśnie strategię zastosowali organizatorzy Biennale, prezentując obiekty, instalacje, niewiele obrazów malarzkich, za to liczne fotografie i realizacje wideo rozlokowane na pięciu

kondygnacjach opuszczonego przybytku handlu. Natomiast dopełnieniem wystawy, zarazem spojrzeniem w przeszłość i zwornikiem koncepcyjnym całości okazała się kameralna prezentacja jednego z najwybitniejszych realistów niemieckich XIX w. – Adolpha Menzla (1815–1905), którą w Alte Nationalgalerie na Wyspie Muzeów przygotował Michael Fried – amerykański historyk i krytyk sztuki, znawca problematyki realizmu. Na wspomnianą wystawę złożyły się niepokazywane na co dzień rysunki i szkice malarza, wyszukane realistyczne studia przedmiotów i postaci, fragmentów ciała i draperii, wypożyczone specjalnie w związku z Biennale z berlińskiego Kupferstichkabinet.

Ogromną wartość miały też odwiedziny w innych miejscach stolicy Niemiec. Jednym z elementów programu było zapoznanie się z niektórymi współczesnymi realizacjami architektonicznymi, których w Berlinie jest bardzo wiele. Studenci zwiedzili m.in. położony nieopodal Bramy Brandenburskiej postmodernistyczny DZ Bank Berlin projektu Franka O’Gehry’ego, Holocaust Memorial Petera Eisenmana, ultranowoczesny dworzec kolejowy Hauptbahnhof Berlin czy Muzeum Żydowskie Daniela Libeskinda. Bogaty i nasycony program zwiedzania atrakcji artystycznych Berlina objął także „lekturę obowiązkową”, zwłaszcza dla studentów malarstwa i grafiki – Gemäldegalerie – ulokowane na Kulturforum muzeum malarstwa dawnego, obejmujące w znakomitym wyborze historię malarstwa europejskiego od XIV do XVIII w., muzeum – z uwagi na reprezentatywne oryginały – nazywane przez miłośników malarstwa „Luwrem w pigułce” (jedną z atrakcji była czasowa prezentacja w kilku przestrzeniach ogromnego gmachu tej placówki grafik niderlandzkiego manierysty Hendrika Golziusa). Nie mogło też zabraknąć wizyty w Neue Nationalgalerie, zarówno z uwagi na ekspozycję (*Moderne Zeiten. Die Sammlung. 1900–1945*), jak też sam budynek – kanoniczny przykład stylu międzynarodowego modernizmu – zaprojektowany przez klasyka tej odmiany architektury Ludwiga Miesa van der Rohe.

Pełni wrażeń i (mimo zmęczenia) w znakomitych humorach w drodze powrotnej studenci odwiedzili Muzeum Sztuki w Łodzi, w którym, poprowadzeni przez kierownika działu edukacji tej placówki, zapoznali się w ekspozycją stałą prezentowaną w MS2 – najstarszą i wciąż najważniejszą w Polsce kolekcją sztuki nowoczesnej, gromadzoną jeszcze w okresie międzywojennym przez klasyków polskiej awangardy – Władysława Strzemińskiego, Henryka Stażewskiego i Wandę Chodasiewicz-Grabowską. Wizyta w MS2 była też okazją, aby zobaczyć jeszcze jedną, tym razem czasową wystawę prezentowaną w łódzkim muzeum sztuki nowoczesnej, bez wątpienia wydarzenie wystawiennicze tego sezonu, czyli ekspozycję prac Roberta Morrisa – amerykańskiego klasyka minimalizmu.

Inicjatywa zorganizowania wyjazdu uzyskała wsparcie finansowe ze środków Pani Dziekan WA prof. Urszuli Bobryk, środków finansowych JM Rektora UMCS i Samorządu Studenckiego UMCS.

Warto też dodać, że kolejną, siódmą edycję Berlin Biennale, zaplanowaną na pierwszą połowę 2012 r., poprowadzi – jako główny kurator – polski artysta Artur Żmijewski.

J. Ż.

Podczas wizyty w Muzeum Sztuki w Łodzi

Fot. Sławomir Toman

Wyspa Muzeów, w głębi Alte Nationalgalerie – jedno z miejsc ekspozycyjnych tegorocznego 6. Berlin Biennale

Fot. Sławomir Toman

Podczas wizyty w Muzeum Sztuki w Łodzi

Fot. Sławomir Toman

DIALOG BADACZY (NIE)STEREOTYPOWYCH

6–7 maja 2010 r. na Wydziale Pedagogiki i Psychologii UMCS odbyła się ogólnopolska interdyscyplinarna studencko-doktorancka konferencja naukowa „Stereotypy – walka z wiatrakami?”

Realizatorami tej inicjatywy byli członkowie trzech kół naukowych UMCS: Koła Naukowego Pedagogów Specjalnych, Studenckiego Koła Naukowego Etnolingwistów i Koła Naukowego Studentów Socjologii. Konferencję honorowym patronatem objął Prorektor UMCS ds. Studenckich prof. dr hab. Stanisław Michałowski.

W problematykę konferencji słuchaczy wprowadziły wystąpienia inauguracyjne. Profesor Maria Chodkowska (Instytut Pedagogiki UMCS, Instytut Pedagogiki UR) wygłosiła referat „Antyczne korzenie współczesnych stereotypów”, w którym skupiła się na analizie mitycznej i biblijnej motywacji stereotypów funkcjonujących we współczesnej przestrzeni społeczno-kulturowej. Inicjatywę spotkania wsparł również wieloletni Kurator Studenckiego Koła Naukowego Etnolingwistów UMCS – prof. Jerzy Bartmiński (Instytut Filologii Polskiej UMCS, Instytut Sławistyki PAN). Przedstawiony przez niego referat był syntetycznym omówieniem rozumienia stereotypu w języku i w dyskursie. Trzecim referatem otwierającym konferencję było wystąpienie dr Elżbiety Czapki (Instytut Socjologii UMCS, Olsztyńska Szkoła Wyższa, Norweskie Centrum Badań nad Zdrowiem Mniejszości), w którym autorka przybliżyła socjologiczne ujęcie zagadnienia stereotypu, m.in. na podstawie badań przeprowadzonych w Norwegii.

Wśród prelegentów znaleźli się studenci oraz doktoranci z ośmiu polskich ośrodków naukowych (Uniwersytet Szczeciński, Uniwersytet Gdański, Uniwersytet Kazimie-

rza Wielkiego w Bydgoszczy, Akademia Podlaska w Siedlcach, UJ, UR, KUL, UMCS).

Wygłoszone w ciągu dwóch dni referaty mieściły się w kilku kręgach tematycznych. Znaczna część wystąpień była poświęcona stereotypom etnicznym. Jeden

z bloków dotyczył stereotypów żydowskich. Maria Makarowa (Instytut Filologii Polskiej Akademii Podlaskiej w Siedlcach, „Stereotyp Wschód/Zachód w społeczeństwach polskim i izraelskim”) i Monika Łaskiewicz (Instytut Filologii Polskiej UMCS, „Bazowy stereotyp Żyda i jego profile w polskich relacjach z początku XXI wieku”) zaprezentowały analizy materiałowe oparte na metodologii zaproponowanej przez prof. Bartmińskiego. Bazą materiałową referatu Pauliny Berczyńskiej (Instytut Socjologii UMCS, „Mosiek, cwaniak, kombinator, czyli co wiemy o Żydzie”) były badania ankietowe na studentach lubelskich uczelni. Autorka postawiła sobie za cel konfrontację ustaleń kwestionariusza ze stereotypem Żyda wykreowanym przez media i sztukę w Polsce. Referatem kończącym blok poświęcony stereotypom o Żydach było wystąpienie Joanny Malickiej (Instytut Neofilologii i Lingwistyki Stosowanej UKW), która zaprezen-

towała refleksje na temat „Stereotypów żydowskich w filmowej twórczości Woody Allena”.

Kolejny blok był poświęcony analizom tekstów folkloru. Wystąpienie

Elżbiety Kozy (Instytut Filologii Polskiej KUL, Instytut Filologii Rosyjskiej KUL) miało charakter konfrontacji stereotypowego językowo-kulturowego wizerunku baby w przysłowia-
w iach polskich i rosyjskich. Agata Bielak (Instytut Filologii Polskiej UMCS)

zaprezentowała rekonstrukcję

stereotypu św. Piotra w polskiej kulturze ludowej, natomiast Agnieszka Kulisz (Instytut Filologii Polskiej UMCS) przedstawiła rekonstrukcję językowego obrazu oka na tle różnorodności genologicznej polskich tekstów ludowych.

Kilkoro prelegentów skupiło się na zaprezentowaniu stereotypów osobowych i zawodowych w ujęciu lingwistycznym i kulturowym. Wśród nich były prace Łukasza Mazura (Instytut Filologii Polskiej AP w Siedlcach, „Stereotyp szerokich spodni i łysej głowy”), Ireny Żukowskiej (Instytut Filologii Polskiej AP w Siedlcach, „Stereotyp okularnika – wczoraj i dziś”), Anny Boruch (Instytut Filologii Polskiej UMCS, „Stereotyp żołnierza we współczesnej polszczyźnie”) i Kamila Stępnia (Instytut Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej UMCS, Instytut Pedagogiki UMCS, „Pan bibliotekarek”). Bibliotekarskie stereotypy». Katarzyna Gileta (Instytut Filologii Polskiej UMCS) postawi-

Fot. E. Wrzonka

Prof. Jerzy Bartmiński

Fot. E. Wronka

Prof. dr hab. Maria Chodkowska

ła pytanie: „Czy negatywny stereotyp kibica może być przełamany?”, zaś Magdalena Krzemińska (Instytut Socjologii KUL, „Stereotyp bezrobotnego – fakty i mity”) dokonała przeglądu badań dotyczących ostrzegania bezrobocia i bezrobotnych przeprowadzonych w ostatnim 20-leciu.

Doktorantki Instytutu Pedagogiki UMCS zaprezentowały spostrzeżenia na temat stereotypów osób niepełnosprawnych. Słuchacze mieli okazję zapoznać się z wynikami badań Małgorzaty Lewickiej („Osoba z niepełnosprawnością intelektualną – stereotypy i postawy emerytów”), Ewy Łaskarzewskiej (»Maciuś z „Klanu” pije piwo« – media a stereotypy o niepełnosprawnych) oraz Anny Gagat-Matuły i Magdaleny Myśliwiec („Stereotypy seksualności osób niepełnosprawnych umysłowo”).

Wśród kręgów tematycznych konferencji znalazł się językowo-kulturowy obraz miasta. Agnieszka Szlachta (Instytut Polonistyki i kulturoznawstwa US) przedstawiła wyniki badań nad stereotypem miasta w świetle wypowiedzi mieszkańców Szczecina. Beata Kłos (Instytut Filologii Polskiej UG) zastanawiała się nad rolą reklamy w walce ze stereotypem regionu, a Magdalena Balawender (Instytut Filologii Polskiej UR) nad stereotypem systemu biurokratycznego w protokołach sesji sejmiku województwa podkarpackiego.

Zainteresowaniem słuchaczy cieszyły się referaty poświęcone ste-

reotypom kreowanym przez środki masowego przekazu. Agnieszka Kida (Instytut Filologii Polskiej UMCS) skupiła się na mechanizmach budowania stereotypu homoseksualisty jako stylisty we współczesnych mediach. Magdalena Ko-

menderska (Instytut Pedagogiki UJ), scharakteryzowała stereotypy mężczyzny i kobiety jako bohaterów i odbiorców reklam. Na podstawie analizy teksów z wybranych portali internetowych stereotypy zawarte w plotkach omówiła Emilia Wronka (Instytut Filologii Polskiej UMCS).

Nie zabrakło także tekstów opartych na analizie tekstów literackich. Monika Małopolska (Instytut Filologii Polskiej UR) omówiła motywy słońca zawarty w powieści-reportażu Piotra Duraka o samotnej rowerze z Polski do Niemiec, a Ewelina Stanios (Instytut Filologii Polskiej UMCS) stereotyp protestanta oczyma apostaty w „Bezpowrotnie utraczonej leworęczności” Jerzego Pilcha. Marcin Lipnicki (Instytut Filologii Polskiej KUL, Instytut Filologii Angielskiej KUL) zaprezentował utrwalone w literaturze polskie stereotypy związane z Niderlandami na początku XX w.

Wygłoszono również wystąpienia dotyczące stereotypów związanych ze szkolnictwem i edukacją. Marta Marszałek (Instytut Pedagogiki UJ) w tytule referatu zadała pytanie: „Stereotypowa szkoła – czy można ją zmienić?”, Barbara Misztal (Instytut Filologii Pol-

skiej UMCS) na bazie analiz językowo-stylistycznych omówiła fakty i stereotypy związane z twórczością pokolenia internetowego. Magdalena Boczkowska (Instytut Pedagogiki UMCS) skupiła się na przybliżeniu *le parkour* jako alternatywnej formy spędzania wolnego czasu przez uczniów lubelskich szkół.

Referatem kończącym dwudniowe wystąpienia studencko-doktoranckie był tekst Katarzyny Prorok (Instytut Filologii Polskiej UMCS): „Polak, Węgier, dwa bratanki? – stereotyp Polaka na Węgrzech (na podstawie ankiet studenckich)”. Autorka zaprezentowała funkcjonalność użycia kwestionariusza dla badań nad stereotypem w języku i w kulturze.

Konferencji towarzyszyła wystawa prac Bartłomieja Ostasowskiego ze Związku Artystów Malujących Ustami i Nogami.

Nie sposób pominąć zaangażowania Opiekunów trzech kół naukowych: dr Agnieszki Pawlak i dr Anny Bujnowskiej (Koło Naukowe Pedagogów Specjalnych), dr Joanny Szadury (Studenckie Koło Naukowe Etnolingwistów) oraz mgr. Michała Szewczyka (Koło Naukowe Studentów Socjologii UMCS). W imieniu Organizatorów dziękują: Patrycji Ładze – przewodniczącej Koła Naukowego Pedagogów Specjalnych, Emilii Wronce – przewodniczącej Studenckiego Koła Naukowego Etnolingwistów UMCS, Jakubowi Bigasowi – przewodniczącemu Koła Naukowego Studentów Socjologii UMCS i Pawłowi Romańskiemu – członkowi Samorządu Studentów UMCS.

Monika Gryboś

Fot. E. Wronka

Słuchacze i prelegenci

Fot. Maciej Wojciech Moczulski

Uczestnicy Lublin Workshop

OBCY, A CO TO TAKIEGO?

Przez dwa tygodnie studenci z Polski, Włoch i Turcji próbowali ustalić, czy w zglobalizowanym świecie nadal ktoś może być Innym. Podczas warsztatów organizowanych przez Fundację Badań Międzynarodowych w drugiej połowie lipca dwudziestoosobowa grupa trójnarodowa badała zagadnienie dialogu międzykulturowego.

Lublin Workshop, bo tak właśnie zostało nazwane to dwutygodniowe spotkanie młodzieży akademickiej z trzech różnych państw mogły mieć miejsce dzięki programowi Młodzież w Działaniu i zaciętości osób z Fundacji Badań Międzynarodowych, która powstała przy wsparciu JM Rektora UMCS.

Warsztaty te to nie tylko szansa na poznanie rówieśników z Europy, ale też samego siebie przez zadawane podczas table-talks i debat pytania. Wszystkie gry, wykłady (m.in. Kazimierza Krzysztofka, Marka Pietrasia i Hüseyina Bağci), a nawet

oglądane filmy i wycieczki (Majdanek, Kazimierz Dolny, Stare Miasto Lublina) były podporządkowane próbie zrozumienia czym jest dialog i jak bardzo jest on ważny w naszym życiu. Uczestnicy warsztatów zorganizowali happening na Placu Litewskim podczas którego pytania związane ze spotkaniem kultur były zadawane mieszkańcom Lublina, ludziom w każdym wieku bez względu na płeć i umiejętności językowe. Okazało się, że zdolność komunikacji z osobą, która nie posługuje się językiem polskim to nie kwestia wykształcenia czy zawodu, a chęci.

Okres 18-31 lipca był bardzo pracowity dla organizatorów i uczestników Dialogue School ale był to jednocześnie okres owocny w nowe znajomości, wiedzę na temat krajów z których pochodzili studenci oraz doświadczenia.

Mamy nadzieję, że w przyszłości uda nam się zrealizować następne projekty w podobnej formule, a Warsztaty Lubelskie na dobre zagoszczą w Lublinie. Liczymy, że staną się one platformą spotkań, rozmów i dyskusji młodych ludzi z różnych państw.

Kinga Gruszecka
Maciej Wojciech Moczulski

ŚLADAMI ŻYDOWSKIEJ HISTORII

8–9 maja odbył się objazd naukowy po Lubelszczyźnie zorganizowany przez Edytę Nowak z Koła Naukowego Studentów Judaistyki przy współpracy z dr. hab. Andrzejem Trzcińskim z Zakładu Kultury i Historii Żydów UMCS. Pierwszego dnia studenci międzykierunkowej specjalizacji judaistycznej kulturoznawstwa zwiedzili XVII-wieczną synagogę w Łęcznej, później udali się do Włodawy, gdzie obejrżeli kompleks synagogałny obejmujący późnobarokową synagogę oraz dwa bet midrasze. W Izbicy, która aż do II wojny światowej zamieszkiwana była w 90% przez ludność żydowską, studenci zwiedzili pozostałości kirkutu, miejsce egzekucji Żydów w tutejszym getcie. Z Izbicy uczestnicy udali się do Zamościa, gdzie oglądali budynek późnorenansowej synagogi oraz dawną mykwę oraz pozostałości kirkutu. Przed domem, w którym mieszkał Bolesław Leśmian, zorganizowano mini konkurs recytatorski. Drugi dzień objazdu rozpoczął się wizytą w Miejscu Pamięci w Bełżcu utworzonym na terenie byłego niemieckiego obozu zagłady. Z Bełżca uczestnicy objazdu udali się do Tomaszowa Lubelskiego, gdzie zwiedzili pozostałości kirkutu, a następnie do Józefowa Biłgorajskiego, gdzie stoi budynek synagogi z przełomu XVIII i XIX wieku oraz kirkut, na którym przetrwało kilkaset macew. Ostatnim punktem wycieczki był Szczebrzeszyn. Studenci obejrżeli renesansową synagogę, a także kirkut – jedną z najstarszych zachowanych nekropoli żydowskich w Polsce z macewami z okresu XVI–XX w.

Marta Kubiszyn

NOWE KOŁO NAUKOWE W KOLEGIUM LICENCJACKIM UMCS W RADOMIU

Decyzją Rektora UMCS z 21 maja zarejestrowane i do Rejestru Kół Naukowych i Organizacji Studenckich UMCS wpisano Koło Naukowe Studentów Polonistyki w Kolegium Licencjackim UMCS w Radomiu. Celem koła jest propagowanie wiedzy o języku, literaturze i kulturze w środowisku studenckim, prowadzenie językoznawczych, literaturoznawczych i kulturoznawczych badań naukowych, prowadzenie działalności wydawniczej, w tym wydawanie bezpłatnego miesięcznika studenckiego „Etykieta”. Przewodniczącą koła jest Magdalena Kapturska, studentka II roku filologii polskiej, a opiekunem naukowym dr Urszula Majer-Baranowska, adiunkt Instytutu Filologii Polskiej UMCS. **Ireneusz Chorośniński**

Reprezentacja UMCS Lublin; z lewej dyrektor CJKR UMCS dr S. Szaszkowa

II MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL STUDENCKI „ДРУЗЬЯ! ПРЕКРАСЕН НАШ СОЮЗ!”

20–24 września CJKR z grupą studentów filologii rosyjskiej i rosjoznawstwa uczestniczyli w II Międzynarodowym Festiwalu Studenckim „ДРУЗЬЯ! ПРЕКРАСЕН НАШ СОЮЗ!” („Wspaniałe są nasze przyjaźnie!”) w Warszawie. Organizatorem Festiwalu był Uniwersytet Warszawski, Fundacja „Russkij Mir” oraz Międzynarodowe Stowarzyszenie Wykładowców Języka Rosyjskiego i Literatury „МАПРЯЛ”. Jednym z partnerów Festiwalu był UMCS wraz z Centrum Języka i Kultury Rosyjskiej. Patronat honorowy nad Festiwalem objęli: Wojewoda Mazowiecki Jacek Kozłowski, Prezydent m. Stołecznego Warszawy prof. Hanna Gronkiewicz-Waltz i Dziekan Wydziału Lingwistyki Stosowanej UW prof. Sambor Grucza. W uroczystym otwarciu Festiwalu obok władz MAPRYAL, UW i Fundacji „Russkij Mir” wziął udział Ambasador Federacji Rosyjskiej w Rzeczypospolitej Polskiej – Aleksander Alekseev.

Festiwal „Wspaniałe są nasze przyjaźnie!” był europejskim etapem eliminacji do Ogólnoświatowego Festiwalu Języka Rosyjskiego, który odbędzie się jesienią 2011 roku w Sankt-Petersburgu. Wzięło w nim udział ok. 240 studentów z 15 krajów, w tym z Polski, Litwy, Słowacji, Ukrainy, Białorusi, Rosji, Niemiec, Belgii, Bułgarii, Mołdawii, Serbii i Hiszpanii.

Organizatorzy przygotowali dla uczestników bogatą ofertę edukacyjną i kulturalną. Studenci wzięli udział w konkursach i warsztatach (teatralne, recytatorskie, fonetyczne, muzyczne i multimedialne). Wykładowcy uczestniczyli m.in. w okrągłym stole prowadzonym przez Prezesa Petersburskiego Uniwersytetu Państwowego – prof. L.A. Werbicką, na temat innowacyjnych metod nauczania języka rosyjskiego w uniwersytetach Europy i świata, a także w różnych zajęciach metodycznych.

Jednym z zadań naszych studentów na Festiwalu było przygotowanie plakatu-kolażu „РУССКИЙ ЯЗЫК ПОМОГАЕТ...” („Język rosyjski pomaga w...”), a także przedstawienie w języku rosyjskim „ПРЕДСТАВЛЕНИЕ КОМАНД”. W prezentacji Lublina studenci wykorzystali charakterystyczne symbole kojarzące się z naszym miastem – unię lubelską, lubelskiego krzykacza i koziołka. Jest nam niezwykle miło oznajmić, iż reprezentacja naszego Uniwersytetu zajęła we wspomnianych wyżej konkursach odpowiednio I i II miejsce.

Dr Swietłana Szaszkowa
Dyrektor Centrum Języka i Kultury Rosyjskiej UMCS

OBÓZ NAUKOWY W BUŁGARII

26 czerwca–7 lipca studentki slawistyki UMCS uczestniczyły w tradycyjnym obozie naukowym w Bułgarii. Obóz zorganizowano już po raz 15 przez Koło Naukowe Studentów Bułgarystów dzięki dofinansowaniu Dziekana Wydziału Humanistycznego, prof. dr hab. Henryka Gmiterka. 11-osobowa grupa studentek z opiekunem dr Mariolą Mostowską przebywała przez dziesięć dni w malowniczej miejscowości Obzor położonej na wybrzeżu Morza Czarnego. Studentki miały okazję zgłębić wiedzę z zakresu historii, kultury i języka bułgarskiego, a ponadto poznać wiele cennych zabytków. Podczas pobytu w słonecznej Bułgarii zwiedziły największe miasto portowe, Warnę, osadę rybacką z czasów helleńskich, Nesebar, wykutą w skałach monastyr Aladza z XIV w., drugi co do wielkości w Europie ogród botaniczny w miejscowości Bałczik oraz najbardziej wysunięty na wschód przylądek Kaliakra z twierdzą z XIV w. Odwiedziły również najsłynniejsze miejscowości letniskowe, Słoneczny Brzeg i Złote Piaski. Podczas wyjazdu do wioski folklorystycznej studentki miały okazję poznać bułgarski folklor z kilku regionów Bułgarii, zobaczyć tańce nestinerek na rozgrzanych węglach, przymierzyć bułgarskie stroje ludowe. Wolny czas uczestniczki obozu spędzały na złocistej obzorskiej plaży. Pobyt w Bułgarii dostarczył wszystkim wielu wspaniałych niezapomnianych wrażeń.

Uczestniczki obozu naukowego w Bułgarii

STUDENCKI SEZON SPORTOWY ROZPOCZĘTY

9–21 sierpnia drużyna piłkarek ręcznych AZS UMCS uczestniczyła w zgrupowaniu przygotowawczym do rozgrywek w Rajgradzie. Zawodniczki trenowały 2 razy dziennie na hali i obiektach otwartych. 4–5 września zespół uczestniczył w II Turnieju o

Puchar Dyrektora MOSiR w Płocku. W turnieju uczestniczyło 6 zespołów: AZS AWF Warszawa, MKS Giżycko, MTS Reszel, MKS Zgierz, AZS UMCS oraz zespół gospodarzy „Jutrzenka” Płock. Był to pierwszy sprawdzian naszej drużyny w tym sezonie. Po dobrych występach zespół AZS UMCS zajął III miejsce

za Płockiem i Warszawą. Spotkanie inauguracyjne I ligi sezonu 2010/11 odbyło się 2 października z „Olimpią” Nowy Sącz. Celem zespołu w bieżącym sezonie jest zakwalifikowanie się do pierwszej czwórki ligi oraz medal w Akademickich Mistrzostwach Polski.

EURO 2012

PROLOG W WYKONANIU STUDENTÓW

Reprezentanci naszej Uczelni

Fot. Archiwum AZS UMCS

Piłkarze Akademickiego Związku Sportowego UMCS 21–25 września wzięli udział w rewelacyjnie przygotowanym turnieju zorganizowanym na Ukrainie Eurostudent 2010 „Polsko-Ukraiński Turniej Drużyn Akademickich w Piłce Nożnej 2010–2012”.

W turnieju udział wzięło 20 zespołów w 4 grupach, w tym 8 polskich i 12 ukraińskich. Rozgrywki odbyły się we Lwowie, Kijowie, Doniecku i Charkowie. Mecze trwały 2 × 35 min.

Studenci lubelskiego AZS UMCS trafili do grupy charkowskiej. Ekipa liczyła 25 osób, w tym 18 zawodników, trener, masażystka, dziennikarz oraz dwóch kierowców.

Pierwszy mecz był rozgrywany, podobnie jak wszystkie eliminacyjne, na bocznym stadionie miejscowego Metallista ze sztuczną nawierzchnią. Spotkanie z Uniwersytetem Samochodowo-Drogowym z Charkowa zakończyło się rezultatem 0–0. Remis niesprawiedliwy, ale futbol rządzi się swoimi prawami.

Wyróżnieniem dla zawodników było przybycie Konsula Generalnego RP w Charkowie – Jana Granata.

Drugiego dnia turnieju AZS UMCS zagrał z zespołem Uni-

wersytetu im. Karazina w Charkowie. Polacy zagraли jak orkiestra dyrygowana przez trenera Tomasa Bieleckiego i przeciwnicy nie mieli żadnych szans na pozytywne rozstrzygnięcie. W 15. minucie Krzysztof Buczyński strzelił do pustej bramki po rewelacyjnym zagraniu Marcina Fiedenia. Po голу Jarosława Wyroślaka w 25. minucie zakończyła się pierwsza część spotkania wynikiem 2–0 dla naszych zawodników. Po przerwie AZS UMCS nadal prowadził. Karol Kiedrzynek w 58. minucie strzelił bramkę, zaś 4 minuty później wynik 4–0 ustalił Jarosław Wyroślak. Nasi zawodnicy zdobyli jeszcze jedną bramkę, ale sędzia dopatrywał się pozycji spalonej.

Kolejny ważny mecz nasi zawodnicy zagraли z najtrudniejszym przeciwnikiem, a mianowicie ze studentami Uniwersytetu Zooweterynaryjnego w Charkowie. Mecz był wyrównany, jednakże w 25. minucie młot niesprawiedliwości uderzył z rozmachem w graczy UMCS. Po dośrodkowaniu z rzutu różnego do piłki na 8. metrze najwyżej wyskoczył napastnik gospodarzy i precyzyjnym strzałem otworzył wynik spotkania. Mimo dogodnych sytuacji (strzał Karola Ręby w słupek), lublinianie przegrali 0–2.

Jednak AZS UMCS awansował do fazy finałowej. 25 września w Kijowie zmierzył się z Uniwersytetem Zooweterynaryjnym w Charkowie w meczu o brązowy medal.

Po czwartkowym meczu podsumowano eliminacje w Charkowie, odegrano hymny obu państw i wręczono nagrody. Oprócz wyróżnienia drużynowego miłym akcentem było wybranie naszego zawodnika – Sebastiana Klajdy najlepszym obrońcą zakończonej fazy grupowej w Charkowie.

Mecz o trzecie miejsce rozpoczął się bramką charkowian, która pozwoliła im na kontrolowanie wyniku. Im bliżej końca meczu, tym bardziej o zagraniach decydowały nerwy, zaś sytuacja Marcina Fiedenia, który w klarownej sytuacji nie trafił do bramki z 5. metra, ukazała bezradność piłkarzy. W końcówce spotkania Ukraińcy przypieczętowali zwycięstwo – najpierw bramkarza UMCS pięknym strzałem z 20–25 metrów pokonał napastnik ukraiński, by chwilę potem ustalić wynik spotkania na 3–0. Porażka oznaczała 4. miejsce. Jednak wynik ten należy uznać za sukces. AZS UMCS pozostał za plecami aż 16 ekip.

Paweł Porzucek
Tomasz Bielecki

SKŁAD EKIPY AZS UMCS:

ZAWODNICY: MARCIN ZAPAŁ, PAWEŁ PORZUCEK, JAROSŁAW WALĘCIUK, SEBASTIAN KLAJDA, PATRYK NIEZBECKI, DOMINIK ZUBA, MARCIN FIEDENI, MATEUSZ CHMIELNICKI, KAROL RĘBA, KAROL KIEDRZYNEK, DAMIAN FLIS, DAMIAN MIAZGA, ARTUR GADZICKI, JAKUB DRZEWIECKI, ŁUKASZ OŹGA, WOJCIECH MARZEC, JAROSŁAW WYROŚLAK, KRZYSZTOF BUCZYŃSKI
TRENER: TOMASZ BIELECKI
MASAŻYSTKA: ANETA CARYK
KIEROWCY: KAROL KURZĘPA, MATEUSZ WALASZEK

VII LUBELSKI FESTIWAL NAUKI

Fot. Agnieszka Gałczyńska,
Ryszard Filipowski